2025/2643

29.12.2025

REGULAMENTUL (UE) 2025/2643 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

din 16 decembrie 2025

de stabilire a Programului privind industria europeană de apărare și a unui cadru de măsuri care să asigure disponibilitatea și aprovizionarea în timp util cu produse din domeniul apărării („Regulamentul EDIP”)

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special, articolul 114 alineatul (1), articolul 173 alineatul (3), articolul 212 alineatul (2) și articolul 322 alineatul (1),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Curții de Conturi Europene ([1]),

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ([2]),

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ([3]),

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ([4]),

întrucât:

(1) Revenirea ostilităților de mare intensitate cauzate de războiul de agresiune neprovocat și nejustificat al Rusiei împotriva Ucrainei are un impact negativ asupra securității Uniunii și a statelor membre și necesită o sporire semnificativă a capacității statelor membre de a-și consolida capabilitățile de apărare. Deteriorarea pe termen lung a securității regionale și mondiale impune o schimbare radicală a amplorii și vitezei cu care baza industrială și tehnologică de apărare europeană (EDTIB) poate dezvolta și produce întregul spectru de capabilități militare.

(2) Șefii de stat sau de guvern din Uniune, reuniți la Versailles la 11 martie 2022, s-au angajat să întărească capabilitățile de apărare europene. Aceștia au ajuns la un acord cu privire la creșterea cheltuielilor lor pentru apărare, intensificarea cooperării prin proiecte comune și achiziții publice în comun de capabilități de apărare, remedierea deficiențelor, stimularea inovării și consolidarea și dezvoltarea industriei de apărare europene.

(3) La 18 mai 2022, Comisia și Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (denumit în continuare „Înaltul Reprezentant”) au prezentat o comunicare comună privind analiza deficitelor de investiții în domeniul apărării și calea de urmat, subliniind existența, în Uniune, a unor deficite în domeniul apărării de ordin financiar, industrial și în materie de capabilități.

(4) În concluziile sale din 14 și 15 decembrie 2023, Consiliul European, după ce a luat în considerare activitatea desfășurată pentru punerea în aplicare a Declarației de la Versailles din 11 martie 2022 și a Busolei strategice pentru securitate și apărare aprobată de Consiliu la 21 martie 2022, a accentuat necesitatea de a depune mai multe eforturi pentru a îndeplini obiectivele Uniunii de creștere a gradului de pregătire în materie de apărare. O condiție prealabilă pentru a obține o astfel de pregătire și pentru a apăra Uniunea este o industrie europeană de apărare puternică, reziliență, inovativă și competitivă.

([1]) JO C, C/2025/805, 31.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/805/oj.
([2]) JO C, C/2024/4662, 9.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4662/oj.
([3]) JO C, C/2025/1705, 26.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/1705/oj.
([4]) Poziția Parlamentului European din 25 noiembrie 2025 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 8 decembrie 2025.

(5) La 20 iulie 2023, Parlamentul European și Consiliul au adoptat Regulamentul (UE) 2023/1525 ([5]), menit să sprijine urgent accelerarea capacităților de producție ale industriei europene de apărare, să securizeze lanțurile de aprovizionare, să faciliteze proceduri eficiente de achiziții publice, să remedieze deficiențele de la nivelul capacităților de producție și să promoveze investițiile. La 18 octombrie 2023, Parlamentul European și Consiliul au adoptat Regulamentul (UE) 2023/2418 ([6]), menit să sprijine colaborarea dintre statele membre în faza de achiziții publice pentru a remedia, în colaborare, deficitele cele mai urgente și critice, în special deficitele generate de răspunsul la războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.

(6) Regulamentele (UE) 2023/1525 și (UE) 2023/2418 au fost concepute ca programe pe termen scurt de răspuns la o situație de urgență, ele expirând la 30 iunie 2025 și, respectiv, la 31 decembrie 2025.

(7) Prezentul regulament ar trebui să se bazeze pe Regulamentele (UE) 2023/1525 și (UE) 2023/2418 și să extindă logica acestora într-o perspectivă mai structurată și pe termen mai lung, oferind într-un mod previzibil, continuu și în timp util sprijin financiar pentru perioada 2025-2027 pentru consolidarea competitivității, a capacității de reacție și a capacității EDTIB de a asigura disponibilitatea și aprovizionarea cu produse din domeniul apărării. Având în vedere situația actuală în materie de securitate, este necesar ca sprijinul Uniunii să se extindă pentru a stimula colaborarea dintre statele membre în ceea ce privește achizițiile publice pentru o gamă mai largă de echipamente de apărare.

(8) La 23 iunie 2022, Consiliul European a decis să acorde Ucrainei statutul de țară candidată, aceasta exprimându-și voința fermă de a corela reconstrucția cu reformele pe calea sa europeană. La 15 decembrie 2023, Consiliul European a decis să înceapă negocierile de aderare cu Ucraina și a declarat că Uniunea și statele sale membre își mențin angajamentul de a contribui, pe termen lung și împreună cu partenerii, la angajamentele în materie de securitate față de Ucraina, fapt ce va ajuta această țară să se apere, să reziste eforturilor de destabilizare și să descurajeze actele de agresiune în viitor. Sprijinul ferm acordat Ucrainei constituie o prioritate-cheie pentru Uniune și un răspuns adecvat la angajamentul politic ferm al Uniunii de a sprijini Ucraina atât timp cât este necesar.

(9) Daunele provocate de războiul de agresiune al Rusiei economiei, societății și infrastructurii ucrainene și, în special, daunele cauzate bazei industriale și tehnologice de apărare ucrainene (denumită în continuare „DTIB ucraineană”) fac necesar un sprijin cuprinzător pentru reconstrucția DTIB ucrainene. Acest sprijin este esențial pentru a oferi Ucrainei capacitatea de a-și menține funcții de stat esențiale, contribuind la redresarea, reconstrucția și modernizarea rapidă a țării, la integrarea DTIB ucrainene în EDTIB și la adaptarea DTIB ucrainene la respectarea standardelor Organizației Tratatului Atlanticului de Nord (NATO) și a altor standarde relevante. O DTIB ucraineană puternică este vitală pentru securitatea pe termen lung a Ucrainei, precum și pentru reconstrucția acesteia.

(10) Acțiunile de sprijinire a consolidării DTIB ucrainene ar trebui să fie sprijinite financiar de Uniune. În special, Instrumentul de sprijin pentru Ucraina prevăzut în prezentul regulament ar trebui să stimuleze statele membre să coopereze cu Ucraina și cu DTIB ucraineană în vederea intensificării capacităților ucrainene de producție în domeniul apărării și a promovării achizițiilor publice în comun de produse din domeniul apărării de la DTIB ucraineană. Sprijinul respectiv este complementar sprijinului acordat în cadrul Mecanismului pentru Ucraina instituit prin Regulamentul (UE) 2024/792 al Parlamentului European și al Consiliului ([7]), și sprijinului militar acordat Ucrainei în cadrul Instrumentului european pentru pace instituit prin Decizia (PESC) 2021/509 a Consiliului ([8]) și prin intermediul asistenței bilaterale din partea statelor membre. El este, de asemenea, în concordanță cu sprijinul continuu și de neclintit al Uniunii pentru independența, suveranitatea și integritatea teritorială a Ucrainei în cadrul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional.

([5]) Regulamentul (UE) 2023/1525 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 iulie 2023 privind sprijinirea producției de muniții (ASAP) (JO L 185, 24.7.2023, p. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj).

([6]) Regulamentul (UE) 2023/2418 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 octombrie 2023 de instituire a unui instrument pentru consolidarea industriei europene de apărare prin achiziții publice în comun (EDIRPA) (JO L, 2023/2418, 26.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj).

([7]) Regulamentul (UE) 2024/792 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 februarie 2024 de instituire a Mecanismului pentru Ucraina (JO L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj).

([8]) Decizia (PESC) 2021/509 a Consiliului din 22 martie 2021 de instituire a Instrumentului european pentru pace și de abrogare a Deciziei (PESC) 2015/528 (JO L 102, 24.3.2021, p. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

(11) Rusia trebuie să fie trasă la răspundere pe deplin și să plătească pentru daunele masive cauzate de războiul său de agresiune împotriva Ucrainei, care constituie o încălcare flagrantă a Cartei Organizației Națiunilor Unite. Uniunea și statele sale membre ar trebui, în strânsă cooperare cu alți parteneri internaționali, să continue să depună eforturi în vederea realizării obiectivului respectiv, în conformitate cu dreptul Uniunii și cu dreptul internațional, având în vedere încălcarea gravă de către Rusia a interdicției de utilizare a forței consacrate la articolul 2 alineatul (4) din Carta Organizației Națiunilor Unite și principiul răspunderii statelor pentru fapte internațional ilicite, inclusiv obligația de a compensa daunele cauzate care pot fi evaluate din punct de vedere financiar. În coordonare cu partenerii internaționali, s-au înregistrat progrese în ceea ce privește modalitatea prin care veniturile extraordinare deținute de entități private care provin direct din blocarea activelor suverane ale Rusiei ar putea fi direcționate pentru a sprijini Ucraina, inclusiv DTIB ucraineană, într-un mod care să fie în concordanță cu obligațiile contractuale aplicabile și în conformitate cu dreptul Uniunii și cu dreptul internațional. S-ar putea obține un sprijin suplimentar din transferul către Uniune al soldurilor extraordinare de numerar ale depozitarilor centrali de titluri de valoare generate de veniturile neprevăzute și extraordinare provenite din blocarea activelor suverane ale Rusiei sau din orice alte măsuri restrictive relevante ale Uniunii.

(12) În urma angajamentului ferm al liderilor G7 de a ajuta Ucraina să își satisfacă nevoile urgente de finanțare pe termen scurt și de a-i sprijini prioritățile pe termen lung în materie de redresare și reconstrucție, la 28 octombrie 2024 Parlamentul European și Consiliul au adoptat Regulamentul (UE) 2024/2773 ([9]) de instituire a Mecanismului de cooperare în materie de împrumuturi pentru Ucraina și de acordare de asistență macrofinanciară excepțională Ucrainei. Regulamentul (UE) 2024/2773 prevede că memorandumul de înțelegere privind condițiile de politică pentru asistența macrofinanciară include un angajament de a promova cooperarea cu Uniunea în ceea ce privește redresarea, reconstrucția și modernizarea industriei de apărare ucrainene, în conformitate cu obiectivele programelor Uniunii care vizează redresarea, reconstrucția și modernizarea DTIB ucrainene și ale altor programe relevante ale Uniunii.

(13) Pentru implementarea acțiunilor prevăzute în prezentul regulament care vizează Ucraina sau entitățile juridice stabilite în Ucraina care primesc finanțare din partea Uniunii, ar trebui să se încheie cu Ucraina un acord de finanțare în înțelesul articolului 114 alineatul (2) din Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului ([10]) (denumit în continuare „Regulamentul financiar"). Acordul de finanțare cu Ucraina, împreună cu contractele și acordurile semnate cu entități juridice stabilite în Ucraina care primesc fonduri din partea Uniunii, ar trebui să asigure îndeplinirea obligațiilor prevăzute la articolul 129 din Regulamentul financiar.

(14) Pentru a finanța acțiunile care vizează consolidarea competitivității și a gradului de pregătire al EDTIB în temeiul articolului 173 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și acțiunile care urmăresc să contribuie la redresarea, reconstrucția și modernizarea DTIB ucrainene, ținând seama de posibila sa integrare viitoare în EDTIB, în temeiul articolului 212 din TFUE, prezentul regulament ar trebui să instituie un program privind industria europeană de apărare (denumit în continuare „programul") care să stabilească condițiile pentru acordarea sprijinului financiar din partea Uniunii în temeiul articolului 173 din TFUE și un Instrument de sprijin pentru Ucraina care să stabilească condițiile specifice pentru sprijinul financiar din partea Uniunii în temeiul articolului 212 din TFUE.

(15) Programul ar trebui să fie în concordanță cu prioritățile în materie de capabilități de apărare stabilite de comun acord de către statele membre în cadrul politicii externe și de securitate comune (PESC), cu cooperarea statelor membre în cadrul cooperării structurate permanente (PESCO) stabilite prin Decizia (PESC) 2017/2315 a Consiliului ([11]), cu inițiativele și proiectele Agenției Europene de Apărare (AEA) și cu asistența civilă și militară acordată Ucrainei de către Uniune. Programul ar trebui să țină seama în mod corespunzător de activitățile relevante desfășurate de NATO, precum și de alți parteneri, în cazul în care activitățile respective servesc intereselor de securitate și apărare ale Uniunii.

([9]) Regulamentul (UE) 2024/2773 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 octombrie 2024 de instituire a Mecanismului de cooperare în materie de împrumuturi pentru Ucraina și de acordare de asistență macrofinanciară excepțională Ucrainei (JO L, 2024/2773, 28.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2773/oj).

([10]) Regulamentul (UE, Euratom) 2024/2509 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 septembrie 2024 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii (JO L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

([11]) Decizia (PESC) 2017/2315 a Consiliului din 11 decembrie 2017 de stabilire a cooperării structurate permanente (PESCO) și de adoptare a listei statelor membre participante (JO L 331, 14.12.2017, p. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2315/oj).

(16) Prezentul regulament ar trebui să stabilească un pachet financiar pentru perioada 2025-2027, care urmează să constituie principala valoare de referință, în înțelesul punctului 18 din Acordul interinstituțional din 16 decembrie 2020 dintre Parlamentul European, Consiliul Uniunii Europene și Comisia Europeană privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară, precum și privind noile resurse proprii, inclusiv o foaie de parcurs în vederea introducerii de noi resurse proprii ([12]), pentru Parlamentul European și Consiliu în cursul procedurii bugetare anuale. Este oportun să se permită punerea la dispoziție de resurse financiare suplimentare pentru program și pentru Instrumentul de sprijin pentru Ucraina, inclusiv prin contribuții suplimentare furnizate de statele membre.

(17) În concluziile sale din iulie 2020, Consiliul European a precizat că durata programelor sectoriale din cadrul financiar multianual (CFM) ar trebui, de regulă, să fie aliniată la calendarul CFM 2021-2027. După expirarea CFM 2021-2027, finanțarea din partea Uniunii pentru programele sectoriale va depinde de rezultatul negocierilor privind următorul CFM, care începe în 2028.

(18) Posibilitățile prevăzute la articolul 73 alineatul (4) din Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului ([13]) ar putea fi aplicate cu condiția ca proiectul să respecte normele prevăzute în regulamentul respectiv și domeniul de aplicare a Fondului european de dezvoltare regională și al Fondului social european Plus, astfel cum sunt prevăzute în Regulamentele (UE) 2021/1058 ([14]) și (UE) 2021/1057 ([15]) ale Parlamentului European și ale Consiliului. Acest lucru ar putea fi valabil mai ales atunci când producția de produse relevante din domeniul apărării se confruntă cu disfuncționalități specifice ale pieței sau cu situații de investiții sub nivelul optim pe teritoriile statelor membre, în special în zone vulnerabile și îndepărtate, iar aceste resurse contribuie la realizarea obiectivelor programului din care sunt transferate. În conformitate cu articolul 24 din Regulamentul (UE) 2021/1060, Comisia evaluează programele modificate transmise de statul membru și poate formula observații în termen de două luni de la prezentarea programului modificat.

(19) Având în vedere necesitatea de a investi mai bine și împreună în competitivitatea și în capacitatea de reacție a EDTIB, precum și în capacitatea acesteia de a asigura disponibilitatea și aprovizionarea în timp util cu produse din domeniul apărării, precum și în redresarea, reconstrucția și modernizarea DTIB ucrainene, ar trebui să fie posibil ca statele membre, instituțiile, organele și agențiile Uniunii, țările terțe, organizațiile internaționale, instituțiile financiare internaționale și alte părți terțe să contribuie la implementarea programului și a Instrumentului de sprijin pentru Ucraina. Aceste contribuții ar trebui să fie executate în conformitate cu aceleași norme și condiții și ar trebui să constituie venituri alocate externe în înțelesul articolului 21 alineatul (2) litera (a), (d) sau (e) din Regulamentul financiar și să fie indicate în procedura bugetară anuală în conformitate cu Regulamentul financiar. Statele membre ar trebui să aibă flexibilitatea de a decide modul de alocare a cuantumurilor cu care contribuie la program sau la Instrumentul de sprijin pentru Ucraina. Ar trebui să fie posibil ca statele membre să aleagă dacă pun fondurile respective la dispoziția tuturor entităților eligibile pentru finanțare în temeiul prezentului regulament, dacă le pun la dispoziție numai în beneficiul statelor membre în cauză sau dacă le pun la dispoziție în beneficiul suplimentar al altor state membre sau, după caz, al Ucrainei. Flexibilitatea respectivă este esențială pentru a asigura cea mai eficientă utilizare a resurselor, permițând alocarea fondurilor acolo unde este cea mai mare nevoie de ele.

(20) În plus, statele membre ar trebui să poată utiliza flexibilitatea în execuția alocărilor lor care fac obiectul gestiunii partajate oferită de Regulamentul (UE) 2021/1060. Prin urmare, ar trebui să fie posibil să se transfere anumite niveluri de finanțare între alocările care fac obiectul gestiunii partajate și program sau Instrumentul de sprijin pentru Ucraina, sub rezerva condițiilor prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1060. Ar trebui să fie posibil ca resursele care rămân neangajate până la sfârșitul anului 2028 să fie transferate înapoi către unul sau mai multe dintre programele-sursă respective, la cererea statului membru în cauză, în conformitate cu condițiile prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1060.

([12]) JO L 433 I, 22.12.2020, p. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

([13]) Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([14]) Regulamentul (UE) 2021/1058 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 privind Fondul european de dezvoltare regională și Fondul de coeziune (JO L 231, 30.6.2021, p. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj).

([15]) Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1296/2013 (JO L 231, 30.6.2021, p. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj).

(21) Obiectivele urmărite în cadrul programului, vizând creșterea competitivității și a gradului de pregătire al EDTIB prin inițierea și accelerarea adaptării industriei la schimbările structurale impuse de evoluția mediului de securitate, inclusiv în vederea asigurării securității aprovizionării cu produse din domeniul apărării în întreaga Uniune, pot contribui la promovarea coeziunii economice, sociale și teritoriale a Uniunii, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ([16]). Prin urmare, ar trebui să se prevadă posibilitatea ca contribuțiile statelor membre sprijinite prin Mecanismul de redresare și reziliență să fie utilizate în scopul sprijinirii acțiunilor de consolidare a industriei în temeiul prezentului regulament. Posibilitatea respectivă ar trebui utilizată în măsura în care contribuie la realizarea obiectivelor stabilite la articolul 4 din Regulamentul (UE) 2021/241. Aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ" în înțelesul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului ([17]) este esențială pentru a se asigura că reformele și investițiile întreprinse în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență sunt implementate în mod sustenabil. Toate măsurile sprijinite de Mecanismul de redresare și reziliență trebuie să fie întreprinse în conformitate cu acquis-ul Uniunii și cu dreptul intern aplicabile în domeniul mediului, în special în ceea ce privește evaluarea impactului asupra mediului și protecția naturii. În același timp, unele produse finite din domeniul apărării sunt, prin însăși natura lor, susceptibile să dăuneze direct sau indirect mediului. Prin urmare, este posibil ca aplicarea principiului de „a nu prejudicia în mod semnificativ" în cazul contribuțiilor statelor membre la sprijinirea acțiunilor de consolidare a industriei care vizează produsele respective să nu fie fezabilă. În plus, ar putea fi oportun ca principiul „a nu prejudicia în mod semnificativ" să nu se aplice în cazul în care acțiunea de consolidare industrială care beneficiază de sprijin vizează produse din domeniul apărării sau componente sau materii prime destinate fabricării de produse din domeniul apărării sau utilizate în întregime pentru aceasta. Într-adevăr, Uniunea se confruntă cu o deteriorare acută a contextului său de securitate, care a crescut nivelul de amenințare la adresa Uniunii. Această situație face necesare investiții imediate și masive și sprijin pentru reziliența și extinderea EDTIB pentru a-și consolida capacitatea de pregătire pentru viitoare crize ale aprovizionării și pentru a asigura disponibilitatea produselor din domeniul apărării și aprovizionarea în timp util cu acestea în întreaga Uniune. Acesta este, în situația de față, un obiectiv imperativ de siguranță publică, care primează asupra altor considerente. În acest context, este necesar să se prevină orice perturbare de-a lungul lanțurilor de aprovizionare din domeniul apărării, în special permițând ca acțiunile de consolidare industrială privind produsele, componentele și materiile prime din domeniul apărării să fie sprijinite, după caz, fără restricții legate de aplicarea principiului „a nu prejudicia în mod semnificativ". Prin urmare, în cazul în care statele membre își utilizează contribuția voluntară sprijinită de Mecanismul de redresare și reziliență în favoarea acțiunilor de consolidare a industriei în temeiul prezentului regulament, acțiunile respective nu ar trebui să facă obiectul aplicării principiului „a nu prejudicia în mod semnificativ", cu condiția ca statul membru în cauză să justifice în acordul de contribuție încheiat cu Comisia că nu este fezabil și nici oportun să se asigure că tipul de activități care urmează să fie sprijinite în temeiul prezentului regulament respectă principiul „a nu prejudicia în mod semnificativ".

(22) Țările terțe care sunt membre ale Spațiului Economic European ar trebui să poată participa la program ca țări asociate în cadrul cooperării stabilite în temeiul Acordului privind Spațiul Economic European ([18]), care prevede implementarea programelor pe baza unei decizii adoptate în temeiul acordului menționat.

(23) Având în vedere obiectivul prezentului regulament de a spori competitivitatea și eficiența industriilor de apărare a Uniunii și a Ucrainei și pentru a se asigura protecția intereselor esențiale de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, ar trebui ca, pentru a beneficia de sprijin financiar din partea Uniunii în cadrul programului și al Instrumentului de sprijin pentru Ucraina, destinatarii acestui sprijin financiar să fie entități juridice care sunt stabilite în Uniune, în țările asociate sau în Ucraina, ale căror structuri de conducere executivă sunt situate în Uniune, în țările asociate sau în Ucraina și care utilizează, în scopul acțiunii, infrastructură, instalații, active și resurse situate pe teritoriul unui stat membru, al unei țări asociate sau al Ucrainei. În plus, destinatarii sprijinului financiar nu ar trebui să fie supuși controlului de către o țară terță neasociată alta decât Ucraina sau de către o entitate dintr-o altă țară terță. În acest context, controlul ar trebui să fie interpretat ca fiind capacitatea de a exercita o influență decisivă asupra unei entități juridice în mod direct sau indirect, prin intermediul uneia sau mai multor entități juridice intermediare. În cazul în care statele membre, țările asociate sau Ucraina sunt destinatarii unui astfel de sprijin financiar, în scopul achizițiilor publice în comun, contractanților și subcontractanților ar trebui să li se aplice criterii echivalente pentru a se asigura că li se aplică aceleași condiții, reflectând în același timp faptul că respectivii contractanți și subcontractanți nu sunt beneficiari ai finanțării din partea Uniunii.

([16]) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([17]) Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088 (JO L 198, 22.6.2020, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj).

([18]) JO L 1, 3.1.1994, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.

(24) Criteriile de eligibilitate ar trebui să țină seama de lanțurile de aprovizionare existente și de cooperarea industrială cu țări terțe neasociate, altele decât Ucraina, precum și să permită respectarea cerințelor privind capabilitățile. Prin urmare, achizițiile publice în comun care implică un subcontractant căruia i se alocă între 15 % și 35 % din valoarea contractului și care nu este stabilit sau nu își are structurile de conducere executivă în Uniune, într-o țară asociată sau, după caz, în Ucraina, ar trebui să fie, în anumite condiții, eligibile pentru finanțare în cadrul programului și al Instrumentului de sprijin pentru Ucraina.

(25) În anumite împrejurări, ar trebui să se poată deroga de la principiul conform căruia entitățile juridice implicate într-o acțiune sprijinită de program utilizează infrastructură, instalații, active sau resurse situate pe teritoriul unui stat membru sau al unei țări asociate și nu fac obiectul controlului de către o țară terță neasociată sau de către o entitate dintr-o țară terță neasociată. În acest context, o entitate juridică stabilită în Uniune sau într-o țară asociată care utilizează infrastructură, instalații, active sau resurse situate în afara teritoriului unui stat membru sau al unei țări asociate sau care este controlată de o țară terță neasociată sau de o entitate dintr-o țară terță neasociată ar trebui să poată participa în calitate de destinatar dacă sunt îndeplinite condiții stricte referitoare la interesele de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, inclusiv principiul relațiilor de bună vecinătate, astfel cum sunt stabilite în cadrul PESC în temeiul titlului V din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), inclusiv în ceea ce privește consolidarea EDTIB. Ar trebui să fie prevăzute derogări similare pentru acțiunile sprijinite în cadrul Instrumentului de sprijin pentru Ucraina, pentru a permite utilizarea infrastructurii, a instalațiilor, a activelor sau a resurselor situate în afara teritoriului unui stat membru sau al Ucrainei, precum și participarea entităților juridice stabilite în Uniune și controlate de o altă țară terță decât Ucraina sau de o entitate dintr-o altă țară terță.

(26) Entitățile juridice stabilite în Uniune sau într-o țară asociată și controlate de o țară terță neasociată sau de o entitate dintr-o țară terță neasociată ar trebui să fie eligibile pentru a fi destinatari dacă se pun la dispoziția Comisiei garanții aprobate în conformitate cu procedurile naționale ale statului membru sau ale țării asociate în care sunt stabilite entitățile în cauză și dacă garanțiile respective sunt evaluate înainte de luarea unei decizii de acordare a finanțării din partea Uniunii. Astfel de garanții ar trebui să fie emise numai dacă sunt îndeplinite și respectate pe toată durata acțiunii condiții stricte referitoare la interesele de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, astfel cum sunt stabilite în cadrul PESC în temeiul titlului V din TUE. Comisia ar trebui să informeze statele membre reunite în cadrul comitetului cu privire la entitățile juridice care sunt considerate eligibile în urma unei astfel de evaluări. Informațiile referitoare la evaluarea ulterioară a eligibilității, ca urmare, printre altele, a raportării unei modificări intervenite în dreptul de proprietate în cursul implementării, vor fi, de asemenea, raportate statelor membre reunite în cadrul comitetului, pentru a asigura transparența în procesul de monitorizare a respectării continue a condițiilor de eligibilitate. Participarea unor entități controlate de țări neasociate sau de entități din țări terțe neasociate nu ar trebui să contravină obiectivelor prezentului regulament. În scopul Instrumentului de sprijin pentru Ucraina, aceleași norme privind eligibilitatea ar trebui să se aplice în cazul entităților juridice stabilite în Uniune și controlate de o țară terță neasociată alta decât Ucraina sau de o entitate dintr-o altă țară terță.

(27) Pentru a crește competitivitatea EDTIB, pentru a promova redresarea, reconstrucția și modernizarea DTIB ucrainene și pentru a asigura disponibilitatea și aprovizionarea în timp util cu produse din domeniul apărării din aceste baze industriale și tehnologice de apărare, este important să se stabilească cerințe minime privind valoarea generată în Uniune și în țările asociate sau, după caz, în Ucraina. Acest lucru va spori eficiența sprijinului acordat de Uniune în cadrul programului și al Instrumentului de sprijin pentru Ucraina. Prin urmare, pentru acțiunile sprijinite prin finanțare din partea Uniunii în cadrul programului sau al Instrumentului de sprijin pentru Ucraina, costul componentelor originare din afara Uniunii și a țărilor asociate sau, după caz, din afara Ucrainei nu ar trebui să depășească 35 % din costul estimat al componentelor produsului final sau ale produsului a cărui creștere a capacității de producție este sprijinită prin finanțare din partea Uniunii. Obiectivele urmărite în temeiul prezentului regulament vor fi atinse cu mai multă eficacitate dacă costul acestor componente este inferior pragului respectiv de 35 %. Destinatarii finanțării din partea Uniunii sunt invitați să urmărească reducerea treptată a acestui procent pentru produsele noi. Materiile prime nu sunt considerate componente.

(28) Având în vedere necesitatea de a proteja capacitatea operațională a forțelor armate ale statelor membre și de a asigura capacitatea acestora de a utiliza produsele din domeniul apărării care fac obiectul unei acțiuni desfășurate în cadrul programului fără limitări impuse de țări terțe, este necesar să se stabilească cerințe suplimentare referitoare la capacitatea de a decide cu privire la definirea, adaptarea și evoluția proiectării unor astfel de produse din domeniul apărării. Prin urmare, destinatarii finanțării din partea Uniunii sau, după caz, contractantul sau consorțiul de contractanți nu ar trebui să fie supuși unor limitări juridice sau contractuale impuse de țări terțe neasociate sau de entități din țări terțe neasociate care le afectează capacitatea de a decide cu privire la definirea, adaptarea și evoluția proiectării produselor din domeniul apărării, inclusiv în ceea ce privește înlocuirea sau eliminarea unor componente care fac obiectul restricțiilor impuse de țări terțe neasociate sau de entități din țări terțe neasociate. Având în vedere situația geopolitică actuală, ar trebui să se prevadă, în mod excepțional și temporar, o derogare specifică și țintită de la cerința respectivă în vederea intensificării capacităților industriale pentru producția de muniție și rachete. O astfel de derogare ar trebui să constea în a le permite destinatarilor finanțării din partea Uniunii sau autorităților guvernamentale relevante din statele membre în cauză să furnizeze Comisiei un angajament obligatoriu din punct de vedere juridic din partea țării terțe neasociate sau a entității din țara terță neasociată în cauză care să ateste că destinatarii vor obține capacitatea de decizie respectivă. Destinatarii ar trebui să ia toate măsurile pentru a se asigura că acest angajament este pus în aplicare. În cazul în care destinatarii, în pofida eforturilor lor, nu pot obține o astfel de capacitate de decizie, ar trebui să fie luate măsuri corective în conformitate cu Regulamentul financiar, în special cu articolul 132.

(29) Pentru a asigura, în contextul punerii în aplicare a prezentului regulament, respectarea obligațiilor internaționale ale Uniunii și ale statelor sale membre, acțiunile legate de produse sau tehnologii a căror utilizare, dezvoltare sau producție este interzisă de dreptul internațional aplicabil nu ar trebui să fie eligibile pentru finanțare nici în cadrul programului și nici al Instrumentului de sprijin pentru Ucraina.

(30) Programul și Instrumentul de sprijin pentru Ucraina ar trebui să ofere sprijin financiar în conformitate cu Regulamentul financiar acțiunilor care contribuie la consolidarea competitivității și a capacității de reacție a EDTIB, precum și a capacității acesteia sau la redresarea, reconstrucția și modernizarea DTIB ucrainene pentru a asigura disponibilitatea și aprovizionarea în timp util cu produse din domeniul apărării, cum ar fi cooperarea entităților juridice în cadrul achizițiilor publice în comun de produse din domeniul apărării și acțiunile menite să accelereze adaptarea la schimbările structurale a capacității de producție a produselor, componentelor și materiilor prime aferente din domeniul apărării. Aceste acțiuni ar putea include coordonarea industrială în ceea ce privește rezervarea de produse din domeniul apărării, accesul la finanțare pentru întreprinderile implicate în fabricarea de produse din domeniul apărării, rezervarea capacităților de producție („ever warm facilities” – „instalații mereu disponibile”) sau procesele industriale de recondiționare a produselor expirate, extinderea, optimizarea, modernizarea, îmbunătățirea sau reorientarea capacităților de producție existente sau crearea de noi capacități de producție în domeniul respectiv. De asemenea, ar putea fi incluse o serie de acțiuni de sprijin suplimentare, în conformitate cu obiectivele Regulamentului financiar, cum ar fi formarea, recalificarea sau perfecționarea profesională a personalului.

(31) Având în vedere contextul geopolitic actual, în special războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, protecția intereselor esențiale de securitate ale Uniunii necesită adoptarea unor măsuri specifice privind achizițiile publice de produse din domeniul apărării, menite să promoveze competitivitatea EDTIB și să asigure disponibilitatea și aprovizionarea în timp util cu produse din domeniul apărării achiziționate de la EDTIB, în întreaga Uniune. Protecția intereselor esențiale de securitate ale Uniunii necesită, de asemenea, implicarea Ucrainei și a țărilor care sunt membre ale Spațiului Economic European în aceste măsuri, având în vedere nu numai poziția lor geografică și faptul că Ucraina se confruntă în mod direct cu războiul de agresiune în curs al Rusiei, ci și parteneriatul lor strâns cu Uniunea în materie de achiziții publice, astfel cum se reflectă în special în Acordul de asociere dintre Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Ucraina, pe de altă parte ([19]), și în Acordul privind Spațiul Economic European.

(32) Întrucât este important să se atenueze orice denaturare a pieței, Comisia ar trebui să recupereze profitul generat de acțiunile de consolidare a industriei încununate de succes care beneficiază de sprijin din bugetul Uniunii în conformitate cu principiul proporționalității. Prin derogare de la articolul 195 alineatul (2) din Regulamentul financiar, o astfel de recuperare a profitului ar trebui să țină seama pe deplin de toate veniturile generate, inclusiv de veniturile generate de sprijinul acordat acțiunii de statele membre, de Ucraina și de terți, în plus față de sprijinul din partea Uniunii în sine. Profitul recuperat ar trebui să fie reutilizat pentru realizarea obiectivelor prezentului regulament.

([19]) JO L 161, 29.5.2014, p. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/295/oj.

(33) Modul de funcționare a sectorului industriei de apărare nu urmează normele și modelele de afaceri convenționale care reglementează piețele mai tradiționale. Cererea este generată aproape exclusiv de state, care controlează în același timp toate achizițiile de produse și tehnologii din domeniul apărării, inclusiv exporturile. Prin urmare, industria apărării nu se angajează în investiții industriale substanțiale autofinanțate, iar atunci când face acest lucru este doar consecința unor comenzi ferme. În plus, EDTIB se confruntă cu obstacole persistente în ceea ce privește accesul la finanțare, inclusiv la cofinanțare, în special la finanțare privată pentru investiții, din cauza riscurilor pe care actorii de pe piață le asociază cu astfel de investiții. Mobilizarea investițiilor publice pentru sectorul apărării din Uniune este vitală, având în vedere necesitatea imperioasă de a stimula investițiile în acest sector. Acest lucru este valabil în special pentru acțiunile de sprijin, care aduc beneficii EDTIB într-un sens mai larg, de exemplu prin faptul că fac posibile și facilitează alte acțiuni prevăzute în prezentul regulament, acționând astfel ca multiplicatori cu efect de levier potențial ridicat. Având în vedere că acțiunile de sprijin nu ar fi întreprinse în alte condiții, pare justificat ca, în cazul acestor acțiuni, prin derogare de la articolul 193 alineatul (1) din Regulamentul financiar, sprijinul financiar acordat de Uniune în cadrul programului să acopere până la 100 % din costurile eligibile.

(34) Întrucât diferitele tipuri de acțiuni sunt complementare și necesare pentru a compensa complexitatea cooperării și pentru a reduce riscurile asociate investițiilor industriale prin intermediul sprijinului financiar din partea Uniunii, permițând o adaptare mai rapidă a industriei de apărare la schimbările structurale în curs de derulare pe piață, pare justificat ca un cuantum substanțial reprezentând cel puțin 15 % din pachetul financiar alocat programului să fie rezervat pentru acțiuni legate de achiziții publice în comun și ca cel puțin 30 % din pachetul financiar respectiv să fie rezervat pentru acțiuni de consolidare a industriei. Sprijinul din partea Uniunii pentru acțiunile de consolidare a industriei ar trebui să acopere până la 35 % din costurile eligibile, pentru a le permite destinatarilor să implementeze acțiunile cât mai curând posibil, pentru a reduce riscurile asociate investițiilor acestora și, prin urmare, pentru a accelera disponibilitatea produselor relevante din domeniul apărării.

(35) În ceea ce privește acțiunile din cadrul Instrumentului de sprijin pentru Ucraina, sprijinul din partea Uniunii pentru activitățile de consolidare și sprijinire a industriei care implică entități juridice stabilite în Ucraina ar trebui să poată acoperi până la 100 % din costurile eligibile pentru a ține seama de complexitatea sporită și de contextul specific ale industriei de apărare a Ucrainei, inclusiv de necesitatea de a îndeplini standardele NATO și alte standarde relevante, precum și pentru a lua în considerare riscurile sporite asociate războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, având în vedere necesitatea de a reconstrui și moderniza capacitățile industriale într-un mod rezilient.

(36) Acțiunile de achiziții publice în comun ar trebui să fie finanțate în temeiul prezentului regulament prin granturi sub formă de finanțări nelegate de costuri, bazate pe obținerea de rezultate, prin referire la pachetele de activități, jaloanele sau țintele procesului de achiziții publice în comun, pentru a crea efectul stimulativ necesar.

(37) Contribuția financiară a Uniunii în cadrul programului la acțiunile de achiziții publice în comun, menită să stimuleze cooperarea, nu ar trebui să depășească 15 % din valoarea estimată a contractului de achiziții publice în comun. Având în vedere complexitatea sporită a achizițiilor publice în comun cu Ucraina, contribuția financiară a Uniunii în cadrul Instrumentului de sprijin pentru Ucraina nu ar trebui să depășească 25 % din valoarea estimată a contractului de achiziții publice în comun.

(38) După îndeplinirea condițiilor specifice legate de obiectivele programului, ar trebui ca plafonul pentru contribuția financiară a Uniunii la acțiunile de achiziții publice în comun să fie majorat la 25 % din valoarea estimată a contractului de achiziții publice în comun pentru a compensa situațiile cu o complexitate deosebită legate de cooperarea transfrontalieră consolidată în cadrul Uniunii și de cooperarea în contextul unei structuri pentru un program european de armament (SEAP). Necesitatea de a reduce treptat dependențele strategice ar trebui, de asemenea, să fie luată în considerare, justificând o rată de finanțare majorată în cazul în care acțiunea sprijină achiziții publice în comun de produse finale fără restricții. În plus, dată fiind situația specială în materie de securitate a Ucrainei și a Republicii Moldova, având în vedere războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, este, de asemenea, oportun să se prevadă o astfel de rată de finanțare majorată în cazurile în care acțiunea sprijinită are ca rezultat achiziția publică în comun de cantități suplimentare de produse din domeniul apărării pentru aceste două țări. De asemenea, contextul geopolitic, inclusiv războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, a expus Uniunea și statele sale membre unui risc ridicat de materializare a unor amenințări militare convenționale, creând astfel necesitatea unor investiții sporite în domeniul apărării. Astfel, este de asemenea justificat să se prevadă o rată de finanțare majorată, de până la 25 %, pentru acțiunile de achiziții publice în comun în cazurile în care cheltuielile de investiții în domeniul apărării ale majorității statelor membre care participă la acțiunea în cauză depășesc 30 % din cheltuielile pentru apărare ale fiecărui stat în parte. Pentru acțiunile de consolidare a industriei, ar trebui să fie posibilă majorarea plafonului până la 50 % din costurile eligibile în cazul în care majoritatea beneficiarilor sunt întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri) sau întreprinderi cu capitalizare medie stabilite în statele membre sau în țări asociate sau în cazul în care acțiunea este efectuată de o SEAP și atunci când acțiunea demonstrează o contribuție la crearea unei noi cooperări transfrontaliere, cum ar fi extinderea zonei geografice acoperite de lanțurile de aprovizionare existente sau creșterea semnificativă a comerțului, a colaborării sau a proiectelor comune între entități din diferite state membre sau extinderea rețelelor transfrontaliere existente în moduri care sporesc reziliența și capacitatea generală a EDTIB, atunci când acțiunea implică construcția de noi infrastructuri, instalații sau linii de

producție sau atunci când contribuie la crearea de noi capacități de producție de produse necesare în situații de criză ori la intensificarea capacităților de producție existente pentru produsele respective. În plus, atunci când statele membre decid în mod specific să aloce fonduri pentru program numai în beneficiul statelor membre în cauză sau în beneficiul suplimentar al altor state membre, ar trebui să fie posibil, prin derogare de la articolul 193 alineatul (1) din Regulamentul financiar, să se acorde mai multă flexibilitate și să se permită o contribuție financiară a Uniunii la acțiunile de consolidare a industriei care să acopere până la 100 % din costurile eligibile. Această posibilitate ar trebui să se aplice și în cazurile în care, pentru finanțarea unor astfel de acțiuni, sunt utilizate contribuții ale statelor membre sprijinite prin Mecanismul de redresare și reziliență. Acest lucru va maximiza impactul și eficacitatea acțiunii.

(39) În conformitate cu articolul 196 alineatul (2) din Regulamentul financiar, se poate acorda un grant pentru o acțiune deja începută, cu condiția ca solicitantul să poată demonstra necesitatea demarării acțiunii înainte de semnarea acordului de grant. Cu toate acestea, costurile suportate înainte de data depunerii cererii de grant nu sunt eligibile, cu excepția cazurilor prevăzute la articolul 196 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul financiar. Pentru a asigura continuitatea perspectivei de finanțare pentru acțiunile care ar fi putut fi sprijinite prin finanțare în 2024 în temeiul Regulamentelor (UE) 2023/1525 sau (UE) 2023/2418, ar trebui să fie posibil ca, prin derogare de la articolul 196 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul financiar, în decizia de finanțare să se prevadă contribuții financiare în cadrul programului în legătură cu acțiuni care acoperă o perioadă începând cu 5 martie 2024 și care nu au fost încheiate înainte de semnarea acordului de grant. Având în vedere legăturile dintre program și Instrumentul de sprijin pentru Ucraina, precum și necesitatea de a sprijini urgent reconstrucția, redresarea și modernizarea DTIB ucrainene, ținând seama de posibila sa integrare viitoare în EDTIB, aceeași derogare ar trebui să se aplice contribuțiilor financiare din cadrul Instrumentului de sprijin pentru Ucraina. Aceleași costuri nu ar trebui să fie finanțate în niciun caz de două ori din bugetul Uniunii.

(40) Atunci când evaluează propunerile transmise de solicitanți, Comisia ar trebui să acorde o atenție deosebită contribuției acestor propuneri la obiectivele prezentului regulament. Propunerile ar trebui să fie evaluate, în special, în raport cu contribuția lor la creșterea gradului de pregătire și reziliență a industriei de apărare, precum și în raport cu contribuția lor la cooperarea industrială transfrontalieră în domeniul apărării între statele membre, țările asociate și Ucraina.

(41) Dezvoltarea capacităților de producție în domeniul apărării în întreaga Uniune, ținând seama de riscurile asociate deteriorării sporite a contextului de securitate al Uniunii, este esențială pentru a se garanta că toate statele membre contribuie la o EDTIB solidă și beneficiază de pe urma acesteia. În ceea ce privește acțiunile de consolidare a industriei, ar trebui să se acorde o atenție deosebită contribuției acțiunii în cauză la reziliența industrială, în special la asigurarea disponibilității și a securității aprovizionării cu produse din domeniul apărării în întreaga Uniune ca răspuns la riscurile identificate, cum ar fi expunerea ridicată la riscul de materializare a amenințărilor militare convenționale.

(42) În conformitate cu Regulamentul financiar, cu Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ([20]) și cu Regulamentele (CE, Euratom) nr. 2988/95 ([21]), (Euratom, CE) nr. 2185/96 ([22]) și (UE) 2017/1939 ([23]) ale Consiliului, interesele financiare ale Uniunii trebuie să fie protejate prin măsuri proporționale, inclusiv prin măsuri referitoare la prevenirea, depistarea, corectarea și investigarea neregulilor, inclusiv a fraudei, recuperarea fondurilor pierdute, plătite în mod necuvenit sau incorect utilizate și, dacă este cazul, prin impunerea de sancțiuni administrative. În special, în conformitate cu Regulamentele (Euratom, CE) nr. 2185/96 și (UE, Euratom) nr. 883/2013, Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) are competența de a desfășura investigații administrative, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, pentru a stabili dacă a avut loc o fraudă, un act de corupție sau orice altă activitate ilegală care afectează interesele financiare ale Uniunii. În conformitate cu Regulamentul (UE) 2017/1939, Parchetul European (EPPO) este împuternicit să investigheze și să urmărească penal infracțiunile care afectează interesele financiare ale Uniunii, astfel cum sunt prevăzute în Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului ([24]). În conformitate cu Regulamentul financiar, orice persoană sau entitate care primește fonduri din partea Uniunii trebuie să coopereze pe deplin pentru protejarea intereselor financiare ale Uniunii, să acorde drepturile necesare și să permită accesul reprezentanților Comisiei, ai OLAF, ai Curții de Conturi Europene și, în ceea ce privește statele membre care participă la forma de cooperare consolidată în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1939, ai EPPO și să se asigure că orice terți implicați în execuția fondurilor din partea Uniunii acordă drepturi echivalente.

([20]) Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1073/1999 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (Euratom) nr. 1074/1999 al Consiliului (JO L 248, 18.9.2013, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

([21]) Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2988/95 al Consiliului din 18 decembrie 1995 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene (JO L 312, 23.12.1995, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj).

([22]) Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri (JO L 292, 15.11.1996, p. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj).

([23]) Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului din 12 octombrie 2017 de punere în aplicare a unei forme de cooperare consolidată în ceea ce privește instituirea Parchetului European (EPPO) (JO L 283, 31.10.2017, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

([24]) Directiva (UE) 2017/1371 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iulie 2017 privind combaterea fraudelor îndreptate împotriva intereselor financiare ale Uniunii prin mijloace de drept penal (JO L 198, 28.7.2017, p. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj).

(43) Prezentul regulament ar trebui să cuprindă o dispoziție specifică prin care să se solicite țărilor asociate care participă la program să acorde accesul și drepturile necesare pentru ca ordonatorul de credite competent, OLAF și Curtea de Conturi Europeană să își exercite în mod cuprinzător competențele care le revin.

(44) În temeiul articolului 85 din Decizia (UE) 2021/1764 a Consiliului ([25]), persoanele fizice și organismele și instituțiile stabilite în țări și teritorii de peste mări (TTPM) sunt eligibile pentru a beneficia de finanțare sub rezerva normelor și a obiectivelor programului și sub rezerva unor eventuale regimuri aplicabile statului membru cu care are legături TTPM în cauză.

(45) Uniunea ar trebui să identifice proiectele europene de interes comun în domeniul apărării (EDPCI) asupra cărora să își concentreze eforturile și resursele, care ar trebui să constea în proiecte industriale de colaborare menite să consolideze competitivitatea EDTIB pe tot cuprinsul Uniunii, contribuind în același timp la dezvoltarea capabilităților militare ale statelor membre care sunt esențiale pentru interesele de securitate și apărare ale Uniunii, inclusiv a celor care asigură accesul la toate domeniile operaționale. Având în vedere caracterul sensibil al deciziei de a identifica un EDPCI din perspectiva impactului său potențial asupra intereselor în materie de securitate națională, precum și importanța asigurării contribuției unor astfel de proiecte la pregătirea pentru apărare a tuturor statelor membre, competența de a adopta acte de punere în aplicare pentru identificarea EDPCI ar trebui să fie conferită Consiliului, pe baza unei propuneri din partea Comisiei. Înainte de a propune astfel de acte de punere în aplicare, Comisia ar trebui să țină seama de opiniile tuturor statelor membre și de propunerile de proiecte pe care le au cu privire la posibile EDPCI. Atunci când pregătesc astfel de propuneri de proiecte, statele membre ar trebui să se coordoneze într-un mod incluziv, utilizând în acest scop sprijinul AEA atunci când este necesar. În acest context, statele membre pot identifica capabilități cu dublă utilizare de interes comun. În măsura în care aceste propuneri de proiecte se transformă în EDPCI, capabilitățile cu dublă utilizare identificate de statele membre ar putea fi dezvoltate pentru Uniune, pentru instituțiile, organele și agențiile sale în contextul EDPCI în cauză. Pe lângă faptul că sunt coerente cu prioritățile în materie de capabilități identificate în contextul PESC, inclusiv planul de dezvoltare a capabilităților (PDC), obiectivele Busolei strategice pentru securitate și apărare și oportunitățile de colaborare identificate în contextul procesului anual coordonat de revizuire privind apărarea (CARD), EDPCI ar trebui să țină seama de proiectele convenite în contextul PESCO, al inițiativelor AEA și al activităților relevante desfășurate de NATO, cum ar fi Procesul NATO de planificare a apărării. Înainte de a prezenta o propunere de act de punere în aplicare, Comisia ar trebui să invite Înaltul Reprezentant și AEA, după caz, să furnizeze contribuții în vederea asigurării coerenței cu aceste priorități și obiective. Aceste contribuții vor completa informațiile furnizate de statele membre cu privire la propunerile de proiecte. Consiliul ar trebui să fie în măsură să adauge sau să elimine proiecte sau să aducă alte modificări propunerii Comisiei de act de punere în aplicare. La evaluarea unei propuneri de act de punere în aplicare, Consiliul ar trebui să țină seama de maturitatea unui proiect, de contribuția sa prevăzută la pregătirea pentru apărare și de numărul de state membre participante.

(46) În contextul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, Ucraina și DTIB ucraineană au dezvoltat o competență specializată în ceea ce privește proiectele industriale de apărare, inclusiv în cooperare cu statele membre și cu EDTIB. Această competență poate fi esențială și poate facilita dezvoltarea EDPCI, contribuind astfel la consolidarea competitivității EDTIB și totodată la dezvoltarea capabilităților militare ale statelor membre esențiale pentru interesele de securitate și apărare ale Uniunii. Prin urmare, este oportun să se permită, în astfel de cazuri, participarea Ucrainei la EDPCI. Comisia ar trebui să verifice dacă toate statele membre, țările asociate și Ucraina au fost informate cu privire la apariția unui proiect și dacă li s-a oferit posibilitatea de a participa. Întrucât Comisia poate avea cunoștințele de specialitate adecvate pentru a sprijini implementarea EDPCI în beneficiul competitivității EDTIB în întreaga Uniune, este oportun să se permită participarea acesteia la EDPCI pentru a împărtăși astfel de cunoștințe de specialitate, dacă statele membre participante solicită acest lucru.

([25]) Decizia (UE) 2021/1764 a Consiliului din 5 octombrie 2021 privind asocierea țărilor și teritoriilor de peste mări la Uniunea Europeană, inclusiv relațiile dintre Uniunea Europeană, pe de o parte, și Groenlanda și Regatul Danemarcei, pe de altă parte (Decizia privind asocierea peste mări, inclusiv Groenlanda) (JO L 355, 7.10.2021, p. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/1764/oj).

(47) Având în vedere impactul potențial semnificativ al EDPCI asupra competitivității și a gradului de pregătire industrială ale EDTIB, programul ar trebui să sprijine consorțiile de state membre participante și de țări asociate în implementarea lor. Astfel de sprijin financiar din partea programului ar trebui să se limiteze la activitățile pe care consorțiile respective le întreprind în legătură cu achizițiile publice în comun de produse din domeniul apărării, accelerarea adaptării la schimbările structurale a capacității de producție a produselor din domeniul apărării, precum și activitățile de sprijin conexe, dezvoltarea industrială a unor noi produse din domeniul apărării sau modernizarea celor existente, precum și dezvoltarea și obținerea prin achiziții publice a infrastructurii necesare. Având în vedere amploarea deosebită a acestor proiecte, care necesită un nivel fără precedent de cooperare și coordonare între statele membre și industrie, și ținând seama de riscurile financiare pentru statele membre participante și pentru țările asociate, finanțarea din partea Uniunii ar trebui să poată acoperi, prin derogare de la articolul 193 alineatul (1) din Regulamentul financiar, până la 100 % din costurile eligibile. Acest lucru nu aduce atingere posibilității ca anumite activități EDPCI să fie sprijinite financiar în cadrul altor acțiuni, cu condiția ca acestea să îndeplinească condițiile stabilite pentru acțiunile respective și să nu fi primit finanțare în cadrul altor programe ale Uniunii, în conformitate cu Regulamentul financiar. Statele membre participante ar trebui să se asigure că activitățile EDPCI respectă obiectivele programului, inclusiv atunci când nu există sprijin financiar din partea Uniunii. Pentru a facilita monitorizarea respectării acestor obiective, statele membre care participă la un EDPCI ar trebui să transmită anual Comisiei un raport comun privind executarea activităților EDPCI. Consiliul, la propunerea Comisiei, ar trebui să poată modifica actele de punere în aplicare de identificare a EDPCI, inclusiv prin eliminarea unor EDPCI de pe listă. Statele membre care participă la un EDPCI vor putea, pentru desfășurarea activităților necesare pentru implementarea acestuia, să se bazeze pe cunoștințele de specialitate și pe capacitatea administrativă a AEA sau a organizațiilor internaționale, cum ar fi Organizația Comună de Cooperare în materie de Armament (OCCAR) și Agenția NATO pentru sprijin și achiziții (NSPA).

(48) Capacitatea EDTIB de a asigura disponibilitatea din punctul de vedere al timpului și al volumului a produselor din domeniul apărării este esențială pentru competitivitatea sa, în special în perioadele de tensiuni sporite în materie de securitate. În astfel de perioade, este posibil ca EDTIB să nu dispună de capacitatea de producție necesară pentru a răspunde nevoilor urgente ale statelor membre și ca produsele sale să fie mai puțin vizibile pentru statele membre în comparație cu produsele oferite de țări terțe sau de entități din țări terțe. Prin urmare, prezentul regulament ar trebui să prevadă un mecanism european de vânzări militare, inclusiv măsuri de creștere a vitezei de introducere pe piață a produselor din domeniul apărării din EDTIB prin facilitarea procedurilor de achiziții publice în comun de produse din domeniul apărării și prin valorificarea utilizării contractelor atribuite de un guvern unui alt guvern.

(49) Statele membre, țările asociate și Ucraina sau o SEAP ar trebui să poată constitui, gestiona și menține rezerve de pregătire industrială în domeniul apărării alcătuite din produse din domeniul apărării pe care statele membre, țările asociate și Ucraina le-ar putea achiziționa sau utiliza cu ușurință, în scopul consolidării competitivității EDTIB și al reconstrucției, redresării și modernizării DTIB ucrainene. Astfel de rezerve, care constau în stocuri de produse din domeniul apărării achiziționate de la EDTIB sau de la DTIB ucraineană, ar atrage cererea și ar spori previzibilitatea în ceea ce privește sectorul apărării. Acestea ar transmite semnale pozitive Uniunii și industriei ucrainene, stimulându-le să producă produse din domeniul apărării și să investească în scopul consolidării capacităților industriale în acest sector. În plus, rezervele de pregătire industrială în domeniul apărării ar îmbunătăți securitatea aprovizionării cu produse din domeniul apărării pentru statele membre prin îmbunătățirea disponibilității produselor și prin reducerea termenului de execuție pentru livrare, inclusiv în situații de criză a aprovizionării. În cazul în care astfel de rezerve sunt constituite în contextul unei SEAP, programul și Instrumentul de sprijin pentru Ucraina ar trebui să poată sprijini achizițiile publice în comun de cantități suplimentare de produse din domeniul apărării prin acțiuni de achiziții publice în comun desfășurate de SEAP, precum și înființarea și funcționarea SEAP în scopul gestionării și menținerii acestor rezerve.

(50) Pentru a spori conștientizarea de către statele membre a disponibilității produselor EDTIB și DTIB ucrainene, programul ar trebui să poată susține crearea de către Comisie a unui catalog unic, centralizat și actualizat al produselor din domeniul apărării elaborat de EDTIB și de DTIB ucraineană, pe baza contribuțiilor voluntare ale statelor membre, Ucrainei și ale operatorilor economici (denumit în continuare „catalogul european pentru vânzări militare”). În acest scop, produsele prezente în catalog ar trebui să fie fabricate de operatori economici care sunt stabiliți și își au structurile de conducere executivă în Uniune, într-o țară asociată sau în Ucraina, iar infrastructura, instalațiile, activele și resursele utilizate în scopul fabricării acestor produse ar trebui să fie situate în Uniune, într-o țară asociată sau în Ucraina. La crearea acestui catalog, Comisia ar trebui să consulte AEA și să țină seama de cunoștințele de specialitate ale acesteia.

(51) Bazându-se, printre altele, pe experiența Mecanismului de capitaluri proprii în domeniul apărării, instituit în contextul Fondului european de apărare ca operațiune de finanțare mixtă InvestEU, Comisia ar trebui să depună eforturi pentru a înființa un mecanism specific ca parte a programului, care să fie denumit „Fondul pentru accelerarea transformării lanțurilor de aprovizionare în domeniul apărării (FAST)”. FAST ar trebui să fie implementat prin gestiune indirectă. FAST va proceda la mobilizarea, reducerea riscurilor și accelerarea în ceea ce privește investițiile necesare pentru a spori capacitățile de producție în domeniul apărării pe teritoriul Uniunii ale IMM-urilor și ale întreprinderilor mici cu capitalizare medie cu sediul în Uniune, sub forma unei operațiuni de finanțare mixtă care oferă sprijin sub formă de creanțe sau de capitaluri proprii. Întrucât cererea de sprijin sub formă de creanțe în cadrul FAST poate include informații referitoare la infrastructurile, instalațiile, activele sau resursele utilizate de IMM sau de întreprinderea mică cu capitalizare medie în scopul industrializării sau al fabricării de produse din domeniul apărării, este oportun ca acest sprijin să fie supus unor norme care să impună ca astfel de infrastructuri, instalații, active și resurse să fie situate pe teritoriul unui stat membru sau al unei țări asociate, cu unele excepții specifice. FAST ar trebui să fie înființat ca operațiune de finanțare mixtă, inclusiv în cadrul Programului InvestEU instituit prin Regulamentul (UE) 2021/523 al Parlamentului European și al Consiliului ([26]), în strânsă cooperare cu partenerii săi de implementare.

(52) FAST ar trebui să obțină un efect multiplicator satisfăcător, în conformitate cu mixul de creanțe și capitaluri proprii și să contribuie la atragerea de finanțare atât din sectorul public, cât și din cel privat. Pentru a contribui la obiectivul general de consolidare a competitivității EDTIB, FAST ar trebui, de asemenea, să ofere sprijin IMM-urilor, inclusiv întreprinderilor nou-înființate și celor în fază de extindere, și întreprinderilor mici cu capitalizare medie din întreaga Uniune care fac parte din lanțurile de aprovizionare din domeniul apărării ale Uniunii sau care au planuri iminente de a deveni parte a acestora, în industrializarea sau fabricarea produselor din domeniul apărării sau care au planuri iminente în acest sens, care se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește accesul la finanțare. De asemenea, FAST ar trebui să accelereze investițiile în domeniul producției de tehnologii și produse de apărare și, prin urmare, să consolideze securitatea aprovizionării lanțurilor valorice ale industriei de apărare a Uniunii.

(53) Creșterea numărului și a amplorii achizițiilor publice în comun de produse din domeniul apărării de la EDTIB și DTIB ucraineană este necesară pentru realizarea obiectivelor programului și ale Instrumentului de sprijin pentru Ucraina. În conformitate cu articolul 168 alineatele (2) și (3) din Regulamentul financiar, statele membre pot solicita Comisiei să se angajeze în achiziții publice comune împreună cu acestea, inclusiv prin acorduri de achiziție anticipată, sau în calitate de organism central de achiziție. Țările asociate ar trebui să poată solicita Comisiei să se angajeze în achiziții publice comune, prin derogare de la articolul 168 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul financiar, deoarece o astfel de posibilitate nu este prevăzută într-un tratat bilateral sau multilateral cu țările respective. Împreună cu cel puțin un stat membru, țările asociate ar trebui, de asemenea, să poată solicita Comisiei să acționeze în calitate de organism central de achiziție, prin derogare de la articolul 168 alineatul (3) din Regulamentul financiar, deoarece Regulamentul financiar nu prevede participarea țărilor terțe la astfel de acțiuni.

În mod similar, în scopul Instrumentului de sprijin pentru Ucraina, Ucraina ar trebui să poată participa la astfel de acțiuni. Împreună cu cel puțin un stat membru, Ucraina ar trebui să poată solicita Comisiei să se angajeze în achiziții publice comune, prin derogare de la articolul 168 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul financiar, deoarece o astfel de posibilitate nu este prevăzută într-un tratat bilateral sau multilateral cu Ucraina. Din același motiv, Ucraina, împreună cu cel puțin un stat membru, ar trebui, de asemenea, să poată solicita Comisiei să acționeze în calitate de organism central de achiziție, prin derogare de la articolul 168 alineatul (3) din Regulamentul financiar. Pentru a încuraja agregarea cererii în cazul achizițiilor publice comune, Comisia ar trebui să se asigure că o astfel de procedură de achiziții este deschisă tuturor statelor membre și, după caz, țărilor asociate. În vederea încurajării intensificării industriale a capacităților de producție ale EDTIB și DTIB ucrainene, Comisia ar trebui, de asemenea, să faciliteze încheierea de acorduri de achiziționare a producției în conformitate cu normele Uniunii în materie de concurență și achiziții publice. În scopul achizițiilor publice comune cu sprijinul Comisiei, utilizarea bugetului Uniunii va fi în conformitate cu obiectivele și criteriile de eligibilitate aplicabile ale programului sau ale Instrumentului de sprijin pentru Ucraina și va viza sprijinirea adaptării capacității de producție a lanțurilor de aprovizionare industriale în domeniul apărării. Sprijinul din partea bugetului Uniunii ar putea, în special, să servească la reducerea riscurilor pentru investițiile industriale, cum ar fi creșterea capacităților de producție sau achiziționarea mașinilor-unelte necesare pentru a asigura executarea unui contract și ar trebui, în orice caz, să fie strict limitată la acoperirea costurilor nerecurente suportate în contextul achiziționării sau al întreținerii produselor din domeniul apărării. Alocarea bugetară ar trebui să fie inclusă în programele de lucru aferente programului și Instrumentului de sprijin pentru Ucraina.

([26]) Regulamentul (UE) 2021/523 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 martie 2021 de instituire a Programului InvestEU și de modificare a Regulamentului (UE) 2015/1017 (JO L 107, 26.3.2021, p. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/523/oj).

(54) În cazurile reglementate de prezentul regulament, atribuirea și executarea imediată a unui contract înainte de semnarea acestuia, care rezultă din proceduri de achiziții publice desfășurate cu sprijinul Comisiei în sensul prezentului regulament, ar putea fi justificate având în vedere situația geopolitică existentă, în special atunci când gravitatea circumstanțelor și a implicațiilor acestora pentru securitatea cetățenilor Uniunii impune ca livrările produsului din domeniul apărării în cauză să fie efectuate efectiv fără întârziere. În acest scop specific și prin derogare de la articolul 175 alineatul (1) din Regulamentul financiar, ar trebui să fie posibil să se permită începerea executării contractului înainte de semnarea acestuia în cazul în care necesitatea unei astfel de măsuri este documentată în mod corespunzător de către autoritatea contractantă.

(55) Programele de cooperare în domeniul armamentului din Uniune se confruntă cu provocări semnificative, fiind înființate în cea mai mare parte ad-hoc și fiind afectate de complexitate, întârzieri și depășiri de costuri. Pentru a remedia situația respectivă și pentru a asigura angajamentul continuu al statelor membre până la sfârșitul ciclului de viață al produselor din domeniul apărării, este necesară o abordare mai structurată la nivelul Uniunii. Pentru a realiza o astfel de abordare, eforturile statelor membre ar trebui să fie sprijinite prin punerea la dispoziție a unui nou cadru juridic, și anume SEAP, pentru a susține și a consolida cooperarea acestora. Pentru a-și atinge obiectivul de promovare a competitivității EDTIB și, după caz, a DTIB ucrainene, o SEAP ar trebui să fie în măsură să desfășoare dezvoltarea comună, achizițiile publice în comun, gestionarea în comun a ciclului de viață sau gestionare dinamică în comun a disponibilității produselor din domeniul apărării. SEAP ar trebui să poată desfășura activități suplimentare necesare pentru îndeplinirea obiectivelor lor, cum ar fi activități aferente infrastructurilor legate în mod direct de produsele din domeniul apărării. Acțiunile întreprinse în cadrul unei SEAP ar trebui să se consolideze reciproc cu cele desfășurate în temeiul PESC, în special în contextul PDC. De asemenea, astfel de acțiuni nu ar trebui să contravină intereselor de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, inclusiv în ceea ce privește respectarea principiului relațiilor de bună vecinătate.

(56) În cadrul SEAP, statele membre ar trebui să beneficieze de proceduri standardizate care ar putea fi furnizate de Comisie pentru inițierea și gestionarea programelor de cooperare în materie de armament, inclusiv orientări privind gestionarea proiectelor, achizițiile publice, gestiunea financiară și raportarea. Cooperarea în temeiul cadrului SEAP ar trebui să permită, de asemenea, în condițiile prevăzute în Directivele 2006/112/CE ([27]) și (UE) 2020/262 ([28]) ale Consiliului, o scutire de TVA sau de accize în cazul în care SEAP deține echipamentele obținute prin achiziții publice. Pe lângă contribuțiile din partea programului și a Instrumentului de sprijin pentru Ucraina, SEAP ar trebui să poată primi și contribuții din partea altor programe ale Uniunii, cu condiția ca contribuțiile respective să nu acopere aceleași costuri. Pentru fiecare contribuție la o acțiune ar trebui să se aplice normele programului relevant al Uniunii.

(57) În cazul în care membrii lor doresc în unanimitate să facă acest lucru, SEAP ar trebui să poată emite titluri de valoare în conformitate cu dreptul statului membru în care își are sediul statutar pentru a asigura planul de finanțare pe termen lung al programelor de armament și respectarea cadrului de guvernanță economică. Uniunea nu ar trebui să fie răspunzătoare pentru titlurile de valoare emise de SEAP. Contribuțiile financiare ale Uniunii ar putea îmbunătăți condițiile de finanțare de către statele membre a programelor de armament.

(58) Pentru a-și atinge obiectivele, o SEAP ar trebui să poată încredința una sau mai multe dintre sarcinile sale, prin intermediul unui acord de delegare, uneia sau mai multor entități eligibile pentru finanțare în temeiul acțiunilor de achiziții publice în comun din cadrul programului. În special, organizațiile internaționale, cum ar fi OCCAR și NSPA, precum și AEA dispun de resurse, competențe și aptitudini în gestionarea cooperării în domeniul apărării care ar putea conferi valoare adăugată SEAP. În cazul în care o SEAP încredințează unei alte entități îndeplinirea sarcinilor sale, ea ar trebui să rămână responsabilă de respectarea obligațiilor care îi revin în temeiul dreptului Uniunii, în special al prezentului regulament. Prin urmare, ar trebui să se asigure că acordul de delegare include astfel de obligații și să dispună orice măsură adecvată pentru a asigura îndeplinirea acestora.

(59) Pentru a permite o procedură eficientă de înființare a unei SEAP, este necesar ca statele membre, țările asociate sau Ucraina, în cazul în care doresc să înființeze o SEAP, să depună o cerere la Comisie, care ar trebui să evalueze dacă statutul propus pentru SEAP este în conformitate cu prezentul regulament. O astfel de cerere ar trebui să conțină o declarație a statului membru în care se preconizează că SEAP își va avea sediul statutar, recunoscând SEAP ca organism sau organizație internațională în scopul aplicării Directivelor 2006/112/CE și (UE) 2020/262 de la înființarea sa. Comisia ar trebui să evalueze cererea fără întârzieri nejustificate, în mod ideal în termen de două luni de la primirea cererii complete. În acest scop, Comisia ar putea invita AEA să își furnizeze cunoștințele de specialitate.

([27]) Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată (JO L 347, 11.12.2006, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj).

([28]) Directiva (UE) 2020/262 a Consiliului din 19 decembrie 2019 de stabilire a regimului general al accizelor (JO L 58, 27.2.2020, p. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2020/262/oj).

(60) Din motive de transparență, actele de punere în aplicare de înființare a unei SEAP și notificarea deciziilor de lichidare și de închidere a unei SEAP, precum și orice notificări în situația în care o SEAP nu este în măsură să își plătească datoriile, ar trebui să fie publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(61) Pentru a-și îndeplini sarcinile în modul cel mai eficient, o SEAP ar trebui să aibă personalitate juridică de la data la care intră în vigoare actul de punere în aplicare de înființare a SEAP și ar trebui să beneficieze, în fiecare stat membru, de cea mai extinsă capacitate juridică. O SEAP ar trebui de asemenea să beneficieze de cea mai extinsă capacitate juridică în țările asociate și în Ucraina în cazurile în care acestea sunt membre ale SEAP în cauză. Aceasta ar trebui să aibă un sediu statutar pe teritoriul unui stat membru.

(62) Statele membre, țările asociate și Ucraina pot fi membre ale unei SEAP. O SEAP ar trebui să fie alcătuită din cel puțin trei țări, dintre care cel puțin două ar trebui să fie state membre.

(63) În scopul implementării SEAP, statutul său ar trebui să prevadă dispoziții mai detaliate pe baza cărora Comisia ar trebui să examineze dacă cererea respectă normele prezentului regulament. Este important ca statutul să clarifice care sunt capacitățile administrative prevăzute pentru a asigura respectarea normelor Uniunii și a normelor naționale aplicabile gestionării produselor din domeniul apărării. Fără a aduce atingere normelor existente la nivelul Uniunii și la nivel național privind exportul de produse din domeniul apărării, membrii SEAP ar trebui să poată conveni în unanimitate asupra unei abordări referitoare la astfel de exporturi.

(64) Este necesar să se asigure, pe de o parte, că o SEAP dispune de flexibilitatea necesară pentru a-și modifica statutul și, pe de altă parte, că anumite elemente esențiale, în special cele care au fost necesare pentru acordarea statutului de SEAP, sunt menținute printr-un control necesar la nivelul Uniunii. În cazul în care o modificare vizează un element esențial din statut, respectiva modificare ar trebui să fie aprobată de Comisie, înainte de a intra în vigoare. Orice altă modificare ar trebui să fie notificată Comisiei. Cu excepția modificărilor referitoare la o posibilă abordare a exportului de produse din domeniul apărării, Comisia ar trebui să aibă posibilitatea de a formula obiecții referitoare la astfel de modificări în cazul în care le consideră ca fiind contrare prezentului regulament.

(65) O SEAP ar trebui să fie în măsură să obțină prin achiziții publice produse din domeniul apărării pe cont propriu sau în numele ori în contul membrilor săi. În aceste scopuri, SEAP ar trebui să fie considerate organizații internaționale în înțelesul articolului 12 litera (c) din Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([29]). Prin urmare, Directiva 2009/81/CE nu ar trebui să se aplice unor astfel de achiziții publice. În cazul în care o SEAP derulează achiziții publice în numele membrilor săi care sunt state membre sau, după caz, țări asociate, Directiva 2009/81/CE nu ar trebui să se aplice atunci când procedura de achiziții publice se încadrează în obiectivele SEAP de a promova competitivitatea EDTIB și, după caz, a DTIB ucrainene. De asemenea, Directiva 2009/81/CE nu ar trebui să se aplice nici în cazul procedurilor de achiziții publice desfășurate de statele membre în numele sau în contul unei SEAP, deoarece contractele aferente acestora ar trebui să fie atribuite în conformitate cu normele privind achizițiile publice ale respectivei SEAP. În cazul în care statele membre sau, după caz, țările asociate efectuează achiziții publice de produse din domeniul apărării dintr-o SEAP, achizițiile publice ar trebui să fie considerate contracte atribuite de un guvern unui alt guvern, astfel cum se menționează la articolul 13 litera (f) din Directiva 2009/81/CE. SEAP ar trebui să își definească propriile norme în materie de achiziții publice, în conformitate cu principiile dreptului primar al Uniunii aplicabile achizițiilor publice, în special cu cele privind egalitatea de tratament, transparența, nediscriminarea și proporționalitatea, precum și cu normele prevăzute în prezentul regulament. În cazul în care încredințează sarcini de achiziții publice uneia sau mai multor entități, o SEAP ar trebui să se asigure că normele privind achizițiile publice care urmează să fie aplicate sunt conforme cu principiile menționate.

(66) Statele membre care participă la o SEAP ar trebui să se asigure că politica în materie de achiziții publice a SEAP respectă obiectivele de promovare a competitivității EDTIB sau a DTIB ucrainene, inclusiv atunci când nu există sprijin financiar din partea Uniunii. Acest lucru nu aduce atingere condițiilor specifice care se aplică în cazul în care o SEAP primește finanțare din partea Uniunii în cadrul unui program relevant.

([29]) Directiva 2009/81/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind coordonarea procedurilor privind atribuirea anumitor contracte de lucrări, de furnizare de bunuri și de prestare de servicii de către autoritățile sau entitățile contractante în domeniile apărării și securității și de modificare a Directivelor 2004/17/CE și 2004/18/CE (JO L 216, 20.8.2009, p. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj).

(67) În scopul de a-și îndeplini sarcinile cu eficiență maximă și ca o consecință logică a faptului că deține personalitate juridică, o SEAP ar trebui să răspundă pentru creanțele sale. Pentru a permite membrilor unei SEAP să găsească soluții corespunzătoare cu privire la răspunderea pe care o au, ar trebui să fie posibil ca statutul să prevadă diverse regimuri de răspundere care depășesc răspunderea limitată la contribuțiile membrilor.

(68) Pentru a asigura controlul suficient al respectării prezentului regulament, o SEAP ar trebui să transmită Comisiei raportul său anual, precum și orice informații cu privire la împrejurări care pun în pericol îndeplinirea sarcinilor care îi revin. În cazul în care obține informații, prin intermediul raportului anual sau în alt mod, care indică încălcarea gravă de către SEAP a prezentului regulament sau a oricăror dispoziții de drept aplicabile, Comisia ar trebui să solicite din partea SEAP sau a membrilor acesteia explicații sau adoptarea unor măsuri. În cazuri extreme în care nu este luată nicio măsură corectivă, Comisia ar trebui să poată abroga actul de punere în aplicare de înființare a SEAP, acest lucru atrăgând după sine lichidarea SEAP în cauză. Comisia ar trebui să furnizeze Parlamentului European și Consiliului un raport anual agregat cu privire la activitățile tuturor SEAP active.

(69) În urma războiului de agresiune neprovocat și nejustificat al Rusiei împotriva Ucrainei, securitatea aprovizionării a devenit un factor din ce în ce mai important în deciziile de achiziții publice privind produsele din domeniul apărării ale statelor membre. În consecință, capacitatea lanțurilor de aprovizionare transfrontaliere ale Uniunii de a asigura o aprovizionare neîntreruptă cu produse din domeniul apărării a devenit un factor determinant pentru competitivitatea acestora. Introducerea unui regim de securitate a aprovizionării la nivelul Uniunii ar putea avea, prin urmare, efecte pozitive asupra competitivității EDTIB.

(70) La adoptarea Regulamentului (UE) 2023/1525, Parlamentul European și Consiliul au invitat Comisia să ia în considerare propunerea unui cadru juridic menit să asigure securitatea aprovizionării, în Declarația lor comună din 11 iulie 2023. Acea declarație comună a reiterat concluziile Consiliului European din decembrie 2013 prin care se solicită un regim cuprinzător de securitate a aprovizionării la nivelul Uniunii și recomandarea Parlamentului European din 8 iunie 2022 prin care Comisia este invitată să prezinte, fără întârziere, un astfel de regim.

(71) Crizele recente, cum ar fi pandemia de COVID-19 și creșterea bruscă a cererii de anumite produse din domeniul apărării, în special de muniție, au scos la iveală vulnerabilitățile lanțurilor de aprovizionare ale Uniunii. Aceste crize au evidențiat, de asemenea, modul în care perturbările în aprovizionarea cu aceste produse, sau cu componente sau materii prime esențiale pentru producția lor, pot împiedica funcționarea pieței interne. Aceste crize au evidențiat riscul probabil de apariție a unor măsuri divergente la nivel național, inclusiv pentru conservarea stocurilor din considerente de securitate națională și certificarea produselor din domeniul apărării, precum și lipsa de coordonare la nivelul Uniunii în abordarea deficitelor de produse de importanță critică pentru a răspunde crizelor emergente, precum și de componente și materii prime indispensabile pentru producția lor, ceea ce a dus la dificultăți în ceea ce privește accesul la produsele, componentele și materiile prime necesare pentru fabricarea produselor relevante sau achiziționarea acestora, cu riscul concret de a împiedica astfel lanțuri de producție întregi. Este esențial să se prevină apariția unor obstacole în calea comerțului transfrontalier între statele membre din cauza unor divergențe în dreptul intern, întrucât divergențele ar restricționa libera circulație a produselor critice și a componentelor și materiilor prime conexe pe piața internă și ar perturba funcționarea lanțurilor de aprovizionare. Aceste dificultăți de-a lungul lanțurilor de aprovizionare au evidențiat, de asemenea, o lipsă a instrumentelor de gestionare a crizelor și a mecanismelor de coordonare, schimbul insuficient de informații și o imagine de ansamblu insuficientă a capacităților de producție în întreaga Uniune, în special în ceea ce privește produsele din domeniul apărării.

(72) Este probabil ca degradarea constantă a contextului de securitate, caracterizată de creșterea amenințărilor pe termen lung, accelerarea dezvoltării tehnologiei de apărare și a inovării, precum și creșterea probabilă a cheltuielilor pentru apărare, să declanșeze creșteri bruște ale cererii de produse din domeniul apărării și să agraveze viitoarele crize ale aprovizionării în legătură cu astfel de produse. Este probabil că o astfel de creștere a cererii va intensifica presiunea asupra lanțurilor de aprovizionare ale Uniunii pentru produsele din domeniul apărării și, în cazul în care nu se adoptă niciun cadru la nivelul Uniunii, va avea ca rezultat apariția sau reapariția unor măsuri naționale divergente de combatere a deficitelor, conducând astfel la apariția unor obstacole în calea bunei funcționări a pieței interne, subminând, prin urmare, interesele în materie de apărare și securitate ale Uniunii și ale statelor sale membre.

(73) În plus, mediul de securitate care evoluează rapid ar putea contribui la alte crize care iau diverse forme, cum ar fi atacurile cibernetice asupra industriilor de apărare sau perturbările la scară largă ale infrastructurii critice, care ar necesita răspunsuri coordonate rapide și decisive pentru a preveni perturbările grave ale lanțurilor de aprovizionare conexe din domeniul apărării. Anticipând creșterea cererii de produse din domeniul apărării și presiunea intensificată asupra lanțurilor de aprovizionare conexe, funcționarea fiabilă a acestor lanțuri de aprovizionare este, prin urmare, esențială pentru a asigura buna funcționare a pieței interne a produselor din domeniul apărării.

(74) Astfel cum reiese din lecțiile învățate din activitatea Grupului operativ pentru achiziții publice comune în domeniul apărării în ceea ce privește coordonarea nevoilor de achiziții publice pe termen foarte scurt în domeniul apărării și din punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2023/1525, lanțurile de aprovizionare în domeniul apărării ale Uniunii au adesea o dimensiune transfrontalieră, în special la nivelurile inferioare. Este esențial să se evite complexitatea tot mai mare a lanțurilor de aprovizionare cu produse din domeniul apărării de la nivelul Uniunii care conduce la lipsa de vizibilitate a capacităților globale de producție și a lanțurilor de aprovizionare ale EDTIB și la incapacitatea statelor membre de a lua decizii în cunoștință de cauză, în special pentru a aborda deficitele sau pentru a atenua riscul apariției acestora.

(75) Există un risc concret ca măsurile privind securitatea aprovizionării adoptate la nivel național să nu fie suficiente pentru a aborda în mod efectiv provocările în viitor și ca efectele transfrontaliere asupra lanțurilor de aprovizionare din domeniul apărării de la nivelul Uniunii să nu poată fi luate în considerare în mod suficient și nici să nu poată fi abordate în mod corespunzător de statele membre individuale. În plus, abordările necoordonate la nivel național, în special în ceea ce privește certificarea și transferul în interiorul UE al produselor din domeniul apărării și prioritizarea comenzilor cu scop militar, pot avea un impact negativ grav asupra funcționării pieței interne a produselor din domeniul apărării, în special prin crearea de obstacole în calea comerțului transfrontalier, și pot exacerba deficitele și perturbările generale ale lanțurilor de aprovizionare.

(76) Având în vedere provocările respective, pare necesar și oportun să se instituie un regim de securitate a aprovizionării la nivelul Uniunii menit să sporească securitatea aprovizionării cu produse din domeniul apărării pentru a asigura buna funcționare a pieței interne și pentru a o face reziliență la orice șoc. În acest context, este esențial să se prevadă măsuri de coordonare și să se facă pregătiri pentru impactul viitoarelor crize ale aprovizionării pe piața internă a produselor din domeniul apărării și să se răspundă la acesta; să se asigure securitatea aprovizionării cu produse din domeniul apărării, cu componente și materii prime ale acestora, precum și cu orice produse și servicii esențiale pentru producția lor, a căror disponibilitate este indispensabilă pentru a asigura buna funcționare a pieței interne și a lanțurilor sale de aprovizionare și care trebuie să fie garantată pentru a răspunde unei crize a aprovizionării (denumite în continuare „produse necesare în situații de criză”) și să se asigure buna funcționare a pieței interne a produselor din domeniul apărării, inclusiv prin prevenirea apariției unor obstacole în calea acesteia. Măsurile respective ar trebui să se bazeze pe articolul 114 din TFUE.

(77) Directiva 2009/81/CE se referă, printre altele, la instituirea unui cadru legislativ adecvat, care reprezintă o condiție prealabilă pentru crearea unei piețe europene a echipamentelor de apărare, privind coordonarea procedurilor de achiziții publice pentru atribuirea contractelor de achiziții publice în vederea îndeplinirii cerințelor de securitate ale statelor membre și a obligațiilor care decurg din TFUE. În vederea realizării acestui scop, Directiva 2009/81/CE vizează cu precădere abordarea situațiilor de criză, în special prin prevederea unor dispoziții specifice aplicabile în cazurile de urgență generate de o criză, cum ar fi reducerea termenelor de primire a ofertelor și posibilitatea de a recurge la procedura de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare. Cu toate acestea, în anumite cazuri de urgență, acele norme ar putea fi insuficiente, în special atunci când urgența generată de criză poate fi abordată numai prin implicarea a două sau mai multe state membre într-o procedură de achiziții publice în comun. În cazurile respective, singura soluție care asigură respectarea intereselor de securitate ale respectivelor state membre este adesea să se permită participarea la un acord-cadru existent a autorităților contractante ale statelor membre care nu erau inițial părți la acesta, chiar dacă această posibilitate nu fusese prevăzută în acordul-cadru inițial. Întrucât aceste posibilități nu sunt prevăzute în Directiva 2009/81/CE la momentul intrării în vigoare a prezentului regulament, prezentul regulament prevede posibilitatea unei completări a dispozițiilor directivei respective sau a unei derogări de la acestea în cazurile de urgență generată de o criză, cu condiția să se obțină acordul întreprinderii care a încheiat acordul-cadru.

(78) În conformitate cu jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene, modificările aduse unui contract de achiziții publice trebuie să se limiteze strict la ceea ce este absolut necesar în circumstanțele relevante, respectând în cea mai mare măsură posibilă principiile nediscriminării, transparenței și proporționalității. În acest sens, ar trebui să se poată deroga de la Directiva 2009/81/CE prin creșterea cantităților prevăzute într-un acord-cadru cu până la 100 % din valoarea acordului-cadru respectiv atunci când acesta este deschis participării autorităților contractante din alte state membre, în măsura în care o astfel de creștere este strict necesară pentru deschiderea acordului-cadru în vederea participării respectivelor autorități contractante. În ceea ce privește respectivele cantități suplimentare, autoritățile contractante în cauză ar trebui să beneficieze de aceleași condiții ca și autoritatea contractantă inițială care a încheiat acordul-cadru inițial. În plus, ar trebui să fie luate măsuri adecvate privind transparența pentru a se asigura informarea tuturor părților potențial interesate.

(79) În ultimii ani, statele membre s-au implicat din ce în ce mai mult în cooperarea în domeniul apărării, în special pentru a asigura convergența capabilităților lor militare. Procese ale Uniunii, cum ar fi CARD și PESCO au, în special, scopul de a sprijini punerea în aplicare a priorităților relevante prin identificarea și valorificarea oportunităților pentru cooperarea consolidată în domeniul apărării în vederea îndeplinirii nivelului de ambiție al Uniunii în materie de securitate și apărare. Deteriorarea constantă a mediului geopolitic și volatilitatea extremă a mediului internațional fac și mai necesară dezvoltarea cooperării operaționale. Pentru a fi eficace, ar putea fi necesară o cooperare în domeniul apărării care să necesite ca forțele armate ale statelor membre cooperante să utilizeze exact același produs din domeniul apărării sau, cel puțin, produse atât de apropiate încât să fie interschimbabile. În astfel de cazuri, unui stat membru care participă la înființarea sau care aderă la o astfel de inițiativă de cooperare, care depășește simpla achiziție în comun de produse din domeniul apărării, ar trebui să i se permită să deroge de la principiile transparenței și concurenței și să atribuie în mod direct un contract, fără o procedură concurențială prealabilă sau fără publicarea unui anunț de participare întreprinderii din cadrul EDTIB care produce produsul respectiv, cu condiția ca acest lucru să fie necesar pentru punerea în aplicare a cooperării în domeniul apărării în cauză.

(80) Având în vedere contextul de securitate și tensiunile și blocajele existente și previzibile de pe piața internă a produselor din domeniul apărării și din lanțurile sale de aprovizionare, care rezultă în special din neconcordanța dintre capacitățile de producție limitate din Uniune și creșterea bruscă a cererii de la începutul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, este necesar să se prevadă un set de măsuri care să permită Uniunii să anticipeze, să se pregătească pentru riscurile de perturbări grave ale aprovizionării cu produse din domeniul apărării și să atenueze aceste riscuri, care ar conduce sau ar putea conduce la adoptarea unor măsuri naționale divergente, ceea ce ar avea un impact negativ grav asupra bunei funcționări a pieței interne.

(81) Capacitatea Uniunii de a anticipa și de a aborda crizele în aprovizionarea cu produse din domeniul apărării care afectează buna funcționare a pieței interne depinde de cunoașterea și supravegherea, la nivelul Uniunii, a structurii, punctelor forte și punctelor slabe ale lanțurilor de aprovizionare ale Uniunii cu astfel de produse. Având în vedere complexitatea lanțurilor de aprovizionare din domeniul apărării și a tensiunilor existente și riscul de deficite de-a lungul acestor lanțuri de aprovizionare, este necesar să se prevadă instrumente pentru o abordare coordonată continuă a cartografierii și monitorizării lanțurilor de aprovizionare ale Uniunii cu produsele necesare în situații de criză. Rezultatele unei astfel de cartografieri va oferi, de asemenea, informații relevante pentru elaborarea măsurilor Uniunii menite să consolideze competitivitatea EDTIB și pentru evaluarea poziției Uniunii în cadrul lanțurilor de aprovizionare globale în domeniul apărării. Din această perspectivă, cartografierea și monitorizarea ar trebui să se concentreze asupra produselor în legătură cu care perturbări grave sau riscuri iminente de astfel de perturbări ar conduce sau sunt susceptibile să conducă la măsuri naționale divergente, ceea ce ar crea un impact negativ grav asupra bunei funcționări a pieței interne, în special obstacole în calea comerțului transfrontalier.

(82) În scopul cartografierii, Comisia ar trebui să identifice și să actualizeze periodic o listă a produselor necesare în situații de criză, punând accentul pe posibilele perturbări sau blocaje care afectează securitatea aprovizionării cu astfel de produse. Identificarea acestor produse de către Comisie ar trebui să se bazeze pe datele furnizate de statele membre și care decurg din identificarea capacităților de producție și a lanțurilor de aprovizionare relevante. Pentru a asigura exhaustivitatea datelor agregate, Comisia ar trebui să verifice încrucișat datele respective, utilizând, în acest scop, datele disponibile, precum și, dacă este necesar, datele obținute în urma unor solicitări de informații voluntare adresate întreprinderilor.

(83) Comisia ar trebui să prevadă un cadru și o metodologie pentru identificarea produselor necesare în situații de criză. Pentru a asigura eficiența cartografierii, cadrul respectiv și metodologia respectivă ar trebui să fie definite astfel încât să se evite o sarcină administrativă inutilă pentru statele membre. Prin urmare, acestea ar trebui să se bazeze pe cadrele și metodologiile naționale existente pe care statele membre ar urma să le pună la dispoziția Comisiei. Cadrul respectiv și metodologia respectivă ar trebui, în primul rând, să se concentreze pe blocajele existente de-a lungul lanțurilor de aprovizionare din domeniul apărării și să conducă la identificarea capacităților de producție și a lanțurilor de aprovizionare ale acestora.

(84) Ca parte a cartografierii, Comisia ar trebui, de asemenea, să identifice și să elaboreze o listă de indicatori de avertizare timpurie care să vizeze identificarea factorilor care ar putea perturba, compromite sau afecta negativ aprovizionarea cu astfel de produse. Astfel de indicatori ar putea include: prelungiri atipice ale termenului de execuție; disponibilitatea materiilor prime, a produselor intermediare și a capitalului uman necesare pentru fabricarea produselor necesare în situații de criză sau a echipamentelor de producție adecvate; cererea preconizată; creșterile de prețuri care depășesc fluctuația normală a prețurilor; accidentele, atacurile, dezastrele naturale sau alte evenimente grave; efectul politicilor comerciale, al tarifelor, al restricțiilor la export, al barierelor comerciale și al altor măsuri legate de comerț; precum și efectul închiderii întreprinderilor, al delocalizării sau al achiziționării principalilor furnizori de produse necesare în situații de criză. Activitățile de monitorizare ale Comisiei ar trebui să se axeze pe acei indicatori de avertizare timpurie, ceea ce poate implica, dacă este necesar, solicitări de informații voluntare adresate actorilor relevanți.

(85) Pentru a reduce la minimum sarcina asupra întreprinderilor care participă la monitorizare și pentru a se asigura că informațiile obținute pot fi compilate în mod pertinent, Comisia ar trebui să prevadă mijloace standardizate și securizate pentru orice activitate de colectare de informații. Acele mijloace ar trebui să asigure faptul că toate informațiile colectate sunt tratate în mod confidențial, asigurându-se secretul de afaceri și securitatea cibernetică. În mod similar, pentru a limita sarcina administrativă pentru administrațiile naționale, statelor membre ar trebui să li se permită să solicite Comisiei să îndeplinească sarcinile care le-au fost încredințate în scopul cartografierii lanțurilor de aprovizionare cu produse din domeniul apărării.

(86) Pe baza listei produselor necesare în situații de criză identificate de Comisie, statele membre ar trebui să identifice pe teritoriul lor principalii furnizori ai acestor produse. Lista acestor furnizori ar trebui să fie transmisă Comisiei pentru a se asigura o abordare coordonată eficientă la nivelul Uniunii. Pentru a putea identifica orice eveniment care ar putea avea consecințe negative și de durată asupra disponibilității și aprovizionării în timp util cu acele produse și pentru a putea raporta evenimentul respectiv, statele membre ar trebui să monitorizeze capacitatea furnizorilor respectivi de a-și desfășura activitățile, în lumina indicatorilor de avertizare timpurie identificați de Comisie. În același scop, principalii furnizori de produse necesare în situații de criză ar trebui, de asemenea, să informeze statul membru pe teritoriul căruia sunt stabiliți dacă detectează perturbări în aprovizionare care le-ar putea afecta în mod semnificativ activitățile legate de producția de produse necesare în situații de criză.

(87) Ca parte a cadrului de pregătire pentru situații de criză, Comisia ar trebui să efectueze și să coordoneze teste de rezistență și simulări, bazându-se în special pe avizul Consiliului pentru securitatea aprovizionării în domeniul apărării (denumit în continuare „consiliul”) în ceea ce privește subiecte de importanță critică pentru lanțurile de aprovizionare din domeniul apărării. În acest context, Comisia ar putea să elaboreze scenarii și parametri care să țină seama de riscurile specifice asociate unei crize în aprovizionarea cu produse necesare în situații de criză. Pentru a asigura pregătirea pentru situații de criză a tuturor actorilor relevanți, este necesar să fie invitate să participe, în mod voluntar, la acele teste de rezistență toate statele membre și, după caz, Înaltul Reprezentant, AEA și alți actori relevanți. În acest context, Comisia ar putea să faciliteze și să încurajeze elaborarea de strategii de pregătire pentru situații de urgență, inclusiv strategii pentru comunicarea în situații de criză și schimbul de informații cu privire la restricțiile aplicabile în circumstanțe dificile. Având în vedere caracterul sensibil al informațiilor legate de blocajele din lanțurile de aprovizionare în raport cu interesele de apărare și securitate ale Uniunii și ale statelor sale membre, rezultatele acelor teste de rezistență ar trebui să constituie informații clasificate.

(88) Lipsa de transparență în ceea ce privește identitatea autorităților de certificare și procedurile de certificare a produselor din domeniul apărării în cadrul Uniunii duce la o certificare încrucișată limitată a produselor din domeniul apărării, ceea ce are ca rezultat fragmentarea și mai mare a pieței interne a produselor din domeniul apărării, în special în perioade de criză a aprovizionării, astfel cum o ilustrează criza aprovizionării cu muniții din 2023. Prin urmare, ca parte a cadrului de pregătire, este necesar să se sporească transparența proceselor naționale de certificare și să se faciliteze schimbul de informații între autoritățile de certificare, în vederea facilitării certificării încrucișate a produselor din domeniul apărării și a promovării circulației unor astfel de produse pe piața internă. În acest scop, Comisia ar trebui să întocmească și să actualizeze o listă a autorităților naționale de certificare.

(89) Pentru a reduce riscul de deficite în aprovizionarea cu produse necesare în situații de criză, este necesar să se accelereze extinderea instalațiilor de producție legate de fabricarea produselor respective, în special prin asigurarea unei tratări administrative eficiente și în timp util a oricărei cereri legate de planificarea, construcția și exploatarea unor astfel de instalații. Din acest motiv, autoritățile statelor membre ar trebui să se asigure că astfel de cereri sunt tratate cât mai rapid posibil din punct de vedere juridic.

(90) Pentru a permite Uniunii să atenueze riscul unei crize a aprovizionării, autoritățile competente ale statelor membre ar trebui să alerteze consiliul în cazul în care iau cunoștință de existența unui risc de perturbare gravă în aprovizionarea cu produse necesare în situații de criză sau în cazul în care dispun de informații concrete și fiabile cu privire la materializarea oricărui alt eveniment sau factor de risc relevant. Pentru a asigura o abordare coordonată în scopul atenuării unui astfel de risc, Comisia ar trebui, atunci când ia cunoștință de existența unui astfel de risc, să întreprindă acțiuni preventive, cum ar fi convocarea unei reuniuni extraordinare a consiliului pentru a discuta despre gravitatea posibilelor perturbări, precum și despre posibilele răspunsuri și, după caz, consultarea țărilor terțe și a organizațiilor internaționale relevante în vederea găsirii unor soluții de cooperare pentru a evita sau a aborda perturbările din lanțurile de aprovizionare, în conformitate cu obligațiile internaționale.

(91) Prezentul regulament ar trebui, de asemenea, să prevadă instrumente pentru a aborda, în mod eficient și coordonat, o criză a aprovizionării iminentă sau care a survenit. Având în vedere necesitatea de a prevedea măsuri specifice în funcție de existența unui impact negativ grav asupra funcționării pieței interne sau a unui risc iminent în acest sens în ceea ce privește produsele necesare în situații de criză care nu sunt produse din domeniul apărării sau produse din domeniul apărării necesare în situații de criză, prezentul regulament ar trebui prin urmare să prevadă în consecință două situații de criză a aprovizionării diferite.

(92) Starea de criză a aprovizionării ar trebui să fie activată pe baza unor dovezi concrete și fiabile în cazul unor perturbări grave sau al unui risc iminent de astfel de perturbări în furnizarea de produse necesare în situații de criză și în cazul în care astfel de perturbări grave sau riscul iminent de astfel de perturbări conduc sau este probabil să conducă la adoptarea unor măsuri naționale divergente legate de produse necesare în situații de criză care nu sunt produse din domeniul apărării, ceea ce ar antrena un impact negativ grav asupra bunei funcționări a pieței interne în special obstacole în calea comerțului transfrontalier cu astfel de produse necesare în situații de criză.

(93) Starea de criză a aprovizionării legată de securitate ar trebui să fie activată în cazul unor perturbări grave sau al unui risc iminent de astfel de perturbări în furnizarea de produse din domeniul apărării și în cazul în care astfel de perturbări grave sau riscul iminent de astfel de perturbări conduc sau este probabil să conducă la adoptarea unor măsuri naționale divergente legate de produsele din domeniul apărării necesare în situații de criză, ceea ce ar antrena un impact negativ grav asupra bunei funcționări a pieței interne, în special obstacole în calea comerțului transfrontalier cu astfel de produse din domeniul apărării necesare în situații de criză. Atunci când evaluează dacă sunt îndeplinite condițiile pentru activarea stării de criză a aprovizionării legată de securitate, Comisia ar trebui să aibă în vedere dacă în domeniul PESC a fost identificată o criză care afectează interesele de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, de exemplu dacă un stat membru a activat clauza de asistență reciprocă în temeiul articolului 42 alineatul (7) din TUE. În acest context, Comisia ar putea lua în considerare dacă o astfel de criză a fost identificată și în cadrul NATO.

(94) Având în vedere caracterul sensibil al deciziei de a activa starea de criză a aprovizionării sau starea de criză a aprovizionării legată de securitate care rezultă în special din consecințele potențiale ale măsurilor care ar putea fi luate ca răspuns la aceasta, inclusiv impactul semnificativ pe care astfel de măsuri l-ar putea avea asupra întreprinderilor private din Uniune, ar trebui să i se confere Consiliului competența de a adopta un act de punere în aplicare în ceea ce privește activarea, prelungirea și încheierea stărilor de criză a aprovizionării. Pentru a se asigura că răspunsul la nivelul Uniunii este adaptat la natura crizei aprovizionării, Consiliul ar trebui, de asemenea, să stabilească care dintre măsurile prevăzute de prezentul regulament ar trebui să fie activate în scopul abordării crizei aprovizionării în curs și ar trebui să fie în măsură să identifice produsele necesare în situații de criză pentru care ar trebui să fie activate aceste măsuri.

(95) Pentru a permite evaluări precise și aproape în timp real ale naturii și gravității crizei aprovizionării și ale necesității aplicării unor măsuri de prioritizare, Comisia ar trebui să fie în măsură, în cazul în care actul de punere în aplicare al Consiliului prevede o astfel de măsură în baza stării de criză a aprovizionării sau a stării de criză a aprovizionării legată de securitate, să adreseze solicitări de informații operatorilor economici care contribuie la producția produselor necesare în situații de criză în cauză. Astfel de solicitări de informații ar trebui să fie adresate numai în cazul în care informațiile disponibile nu sunt suficiente și ar trebui să se limiteze la informații cu privire la capabilitățile și capacitățile lor de producție sau la eventuale perturbări primare. Având în vedere caracterul sensibil al informațiilor care ar putea fi solicitate, Comisia ar trebui să primească acordul prealabil al statului membru în care se află locul de producție al operatorului economic relevant, iar informațiile solicitate ar trebui să fie transmise prin intermediul statului membru respectiv. În cazul în care statul membru în cauză este de acord cu lansarea unei astfel de solicitări de informații, acesta ar trebui să poată decide să adreseze solicitarea respectivă direct operatorului economic relevant și să informeze Comisia în acest sens. De asemenea, este important ca Comisia să aibă cunoștință de solicitările de informații din partea țărilor terțe legate de activitățile operatorilor economici stabiliți în Uniune cu privire la aprovizionarea cu produse necesare în situații de criză, întrucât astfel de cereri de informații ar putea duce la măsuri de prioritizare din partea țărilor terțe respective care ar putea avea un impact semnificativ asupra aprovizionării cu astfel de produse în Uniune și asupra bunei funcționări a pieței interne. Prin urmare, operatorul economic în cauză ar trebui să informeze la timp statul membru pe teritoriul căruia este situat locul său de producție, care, la rândul său, ar trebui să informeze Comisia, astfel încât să permită statului membru în cauză și Comisiei să solicite operatorului economic în cauză să furnizeze informații similare cu cele solicitate de către țara terță.

(96) În cazul unor deficite grave și persistente sau al unei cereri excepțional de mari de produse necesare în situații de criză care prezintă un risc iminent de apariție a unui impact negativ grav asupra bunei funcționări a pieței interne sau care se materializează într-un astfel de impact, s-ar putea dovedi indispensabile măsuri de prioritizare la nivelul Uniunii menite să asigure disponibilitatea produselor necesare în situații de criză pentru a asigura buna funcționare a pieței interne a produselor din domeniul apărării și a lanțurilor sale de aprovizionare. Comisia ar trebui să poată utiliza în acest sens, la cererea unui stat membru, cererile prioritare pentru a facilita aprovizionarea atât cu produse din domeniul apărării necesare în situații de criză, cât și cu produse din afara domeniului apărării necesare în situații de criză, precum și comenzile prioritare pentru a asigura aprovizionarea cu produse din afara domeniului apărării necesare în situații de criză. Respectivele măsuri de prioritizare ar trebui să fie activate de Consiliu.

(97) Cererile prioritare ar trebui să constea în solicitări din partea Comisiei, la inițiativa unui stat membru, adresate operatorilor economici relevanți stabiliți în Uniune de a accepta sau de a acorda prioritate comenzilor de produse necesare în situații de criză. Ca instrument de ultimă instanță pentru a se asigura că lanțurile de aprovizionare din domeniul apărării pot continua să funcționeze într-o perioadă de criză a aprovizionării, și numai atunci când este utilizat ca fiind necesar și proporțional în acest scop, respectivele cereri prioritare ar trebui să vizeze sprijinirea unui stat membru care se confruntă cu dificultăți grave fie în ceea ce privește plasarea unei comenzi, fie în ceea ce privește executarea unui contract de furnizare de produse necesare în situații de criză. Operatorii economici ar trebui să aibă posibilitatea de a refuza să facă obiectul unei cereri prioritare. Atunci când emite o cerere prioritară, Comisia ar trebui să țină seama de posibilul impact negativ asupra concurenței pe piața internă și de riscul de exacerbare a denaturărilor pieței. În plus, alegerea destinatarilor și a beneficiarilor cererilor prioritare nu ar trebui să fie discriminatorie.

(98) Având în vedere deteriorarea tot mai accentuată a contextului de securitate al Uniunii, legată de amenințarea persistentă și intensificată a Rusiei în contextul războiului său de agresiune împotriva Ucrainei, este esențial să se abordeze dificultățile cu care s-ar putea confrunta statele membre în ceea ce privește plasarea unei comenzi sau executarea unui contract legat de aprovizionarea cu produse din domeniul apărării, în special în cazul în care astfel de dificultăți rezultă din perturbări în furnizarea de produse necesare în situații de criză care nu sunt produse din domeniul apărării. Într-adevăr, în cazul în care produsele necesare în situații de criză sunt produse civile sau cu dublă utilizare, lanțurile de aprovizionare din domeniul apărării se pot confrunta cu concurență din partea lanțurilor de aprovizionare din afara domeniului apărării cu o putere de cumpărare semnificativ mai mare atunci când încearcă să aibă acces la aceste produse necesare în situații de criză. Prin urmare, este necesar să se prevadă un instrument suplimentar de ultimă instanță, în cazurile în care producția sau furnizarea unor astfel de produse necesare în situații de criză din afara domeniului apărării nu poate fi realizată prin nicio altă măsură, inclusiv printr-o cerere prioritară. Prin urmare, comenzile prioritare ar trebui să permită Comisiei să oblige operatorii economici stabiliți în Uniune să producă sau să furnizeze anumite produse necesare în situații de criză din afara domeniului apărării după primirea acordului prealabil al statului membru pe teritoriul căruia se află locul de producție al operatorului economic în cauză și al statului membru pe teritoriul căruia se află structura de conducere executivă a operatorului economic. Comisia nu ar trebui să emită comenzi prioritare în cazul în care operatorul economic nu este în măsură să onoreze comanda chiar dacă este prioritară, fie din cauza capabilității de producție sau a capacității de producție insuficiente, fie din motive tehnice, sau pentru că acest lucru ar crea o sarcină economică nerezonabilă și ar genera dificultăți deosebite pentru operatorul economic, inclusiv un risc substanțial legat de continuitatea activității. În cazul în care astfel de motive apar după ce Comisia a adoptat un act de punere în aplicare prin care un operator economic face obiectul unei comenzi prioritare sau al unei cereri prioritare, operatorul economic respectiv ar trebui să poată solicita Comisiei să modifice actul de punere în aplicare în cauză.

(99) Recurgerea la o comandă prioritară sau la o cerere prioritară ar trebui să se facă pe baza unor date obiective, faptice, măsurabile și justificate. O astfel de comandă sau cerere ar trebui să țină seama de interesele legitime ale întreprinderilor, precum și de costurile și eforturile necesare pentru orice modificare a secvenței de producție. Atunci când este acceptată sau impusă, obligația de a da curs cererii prioritare sau comenzii prioritare ar trebui să prevaleze asupra obligațiilor de executare în temeiul dreptului privat sau public. În cazul în care obiectul unei cereri prioritare se referă la un produs din domeniul apărării, cererea ar trebui să specifice domeniul de aplicare a obligațiilor contractuale asupra cărora ar trebui să aibă prioritate. Fiecare cerere prioritară sau comandă prioritară ar trebui să fie efectuată la un preț echitabil și rezonabil. Calculul unui astfel de preț ar trebui să fie posibil pe baza prețurilor aplicabile din ultimii ani, sub rezerva motivării oricărei creșteri sau scăderi, de exemplu prin luarea în considerare a inflației sau a costurilor de producție. Având în vedere importanța asigurării de bunuri necesare în situații de criză, care sunt indispensabile pentru funcționarea corectă a pieței interne și a lanțurilor sale de aprovizionare, respectarea obligației de a da curs unei cereri prioritare sau unei comenzi prioritare nu ar trebui să implice răspunderea față de terți pentru daunele care ar putea rezulta din orice încălcare a obligațiilor contractuale reglementate de legislația unui stat membru, în măsura în care încălcarea obligațiilor contractuale a fost necesară pentru respectarea priorității mandatate. Operatorilor economici care ar putea intra în domeniul de aplicare al unei cereri prioritare ar trebui să li se permită să prevadă în condițiile contractelor lor comerciale posibilele consecințe ale unei cereri prioritare.

(100) În cazul în care operatorul economic a acceptat în mod expres o cerere prioritară, iar Comisia a adoptat un act de punere în aplicare în urma unei astfel de acceptări sau în cazul în care operatorului economic i s-a impus o comandă prioritară printr-un act de punere în aplicare adoptat de Comisie, operatorul economic ar trebui să respecte toate condițiile respectivului act de punere în aplicare. Nerespectarea de către operatorul economic a condițiilor prevăzute în actul de punere în aplicare ar trebui să conducă la pierderea beneficiului unei exonerări de răspundere contractuală. În cazul în care nerespectarea este intenționată sau imputabilă unei neglijențe grave, Comisia ar trebui să poată impune operatorului economic o amendă sau o penalitate cu titlu cominatoriu, sub rezerva principiului proporționalității. Pentru a stabili dacă amenzile sau penalitățile cu titlu cominatoriu sunt considerate necesare și proporționale, Comisia ar trebui să ia în considerare orice justificare motivată în mod corespunzător prezentată de operatorul economic.

(101) În situația excepțională în care un operator economic stabilit în Uniune face obiectul unei măsuri care implică o comandă prioritară sau o cerere prioritară dintr-o țară terță pentru un produs necesar în situații de criză, acesta ar trebui să informeze Comisia, pentru ca aceasta să poată evalua dacă o astfel de măsură va avea un impact semnificativ asupra securității aprovizionării cu produse necesare în situații de criză și a bunei funcționări a pieței interne, precum și orice măsură adecvată care ar putea fi necesară ca răspuns la măsura respectivă.

(102) Solicitarea sau obligația de a acorda prioritate producției sau furnizării anumitor produse nu afectează în mod disproporționat libertatea de a desfășura o activitate comercială și libertatea contractuală, care sunt protejate prin articolul 16 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „Carta”), și nici dreptul de proprietate prevăzut la articolul 17 din Cartă. În conformitate cu articolul 52 alineatul (1) din Cartă, orice restrângere a exercițiului acestor drepturi și libertăți trebuie să fie prevăzută de lege și să respecte substanța acestor drepturi și libertăți și să fie supusă principiului proporționalității.

(103) În cazul în care starea de criză a aprovizionării legată de securitate este activată, măsurile disponibile în cadrul stării de criză a aprovizionării ar trebui, de asemenea, să fie disponibile dacă Consiliul consideră oportun și dacă se specifică în actul de punere în aplicare care activează starea de criză a aprovizionării legată de securitate.

(104) Transferurile în interiorul UE de produse din domeniul apărării sunt reglementate de Directiva 2009/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([30]), care vizează simplificarea acestor transferuri pentru a asigura buna funcționare a pieței interne a produselor din domeniul apărării. Astfel cum s-a demonstrat în evaluările anterioare ale directivei respective, acordarea a priori de licențe globale și individuale de transfer rămâne în mare măsură norma pentru circulația produselor din domeniul apărării în cadrul pieței interne, iar timpul mediu de prelucrare a cererilor variază uneori în mod semnificativ de la un stat membru la altul. În timpul unei crize a aprovizionării legată de securitate și în cazul în care Consiliul consideră că este necesar, ar trebui să fie posibil pentru Consiliu să adopte un act de punere în aplicare care activează starea de criză a aprovizionării legată de securitate și să poată stabili un interval de timp, care nu ar trebui să depășească două săptămâni, în care autoritățile naționale în cauză ar trebui să trateze cererile odată primite integral, pentru a facilita suplimentar circulația acestor produse pe piața internă. În plus, prezentul regulament urmărește să faciliteze transferurile în interiorul UE de produse necesare în situații de criză în contextul unei crize a aprovizionării. Prin urmare, ar trebui să se clarifice faptul că un stat membru care impune limitări la export pentru componentele care sunt produse necesare în situații de criză și pe care le consideră sensibile în sensul Directivei 2009/43/CE nu ar trebui să solicite autorizații suplimentare pentru transferul în interiorul UE al componentelor în cauză în cazul în care destinatarul prezintă o declarație de utilizare în care declară că componentele care fac obiectul licenței de transfer respective sunt integrate sau urmează să fie integrate într-un produs din domeniul apărării și nu pot fi transferate sau exportate ca atare. O astfel de măsură nu ar trebui să aducă atingere normelor existente la nivelul Uniunii și la nivel național care reglementează transferul și exportul produselor din domeniul apărării.

(105) Întrucât certificarea produselor din domeniul apărării este esențială pentru a asigura buna funcționare a pieței interne a produselor din domeniul apărării, în special în timpul unei crize a aprovizionării legate de securitate, prezentul regulament ar trebui să permită, pe lângă accelerarea proceselor naționale existente, recunoașterea reciprocă obligatorie a unui produs din domeniul apărării necesar în situații de criză certificat legal într-un stat membru.

([30]) Directiva 2009/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai 2009 de simplificare a clauzelor și condițiilor de transfer al produselor din domeniul apărării în interiorul Comunității (JO L 146, 10.6.2009, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj).

(106) Pe lângă alte măsuri prevăzute în prezentul regulament în scopul abordării unei stări de criză a aprovizionării legate de securitate, statele membre ar trebui, în cazul în care Consiliul activează măsurile respective, să ia în considerare utilizarea exonerărilor sau derogărilor aferente domeniului apărării în temeiul dreptului intern și al dreptului aplicabil al Uniunii, de la caz la caz, în scopul acordării de autorizații referitoare la planificarea, construcția și exploatarea instalațiilor de producție a produselor din domeniul apărării necesare în situații de criză sau în scopul asigurării continuității producției acestor produse, în situația în care consideră că utilizarea unor astfel de exonerări sau derogări ar facilita securitatea aprovizionării cu produse din domeniul apărării necesare în situații de criză. Acest lucru s-ar putea aplica, în special, în ceea ce privește dreptul Uniunii privind aspectele de mediu, de sănătate și de siguranță, care este indispensabil pentru îmbunătățirea protecției sănătății umane și a mediului, precum și pentru realizarea unei dezvoltări durabile și sigure. Întrucât o criză a aprovizionării legată de securitate este caracterizată de obstacole în calea circulației pe piața internă a produselor din domeniul apărării necesare în situații de criză, este oportun să se permită în astfel de împrejurări acordarea de sprijin financiar pentru acțiuni de inovare în cadrul programului, permițând astfel o disponibilitate pe piață deosebit de rapidă a produselor din domeniul apărării. Sprijinul pentru astfel de acțiuni ar contribui, într-adevăr, la abordarea obstacolelor în cauză, în special prin faptul că permite o reducere semnificativă a termenului de execuție pentru livrare a produselor din domeniul apărării sau producerea în masă a acestor produse. Prin urmare, atunci când activează starea de criză a aprovizionării legată de securitate, Consiliul ar trebui să aibă posibilitatea de a face astfel de acțiuni de inovare eligibile în cadrul programului.

(107) Respectarea obligațiilor impuse în temeiul prezentului regulament ar trebui să fie asigurată prin amenzi și penalități cu titlu cominatoriu. În acest scop, ar trebui să fie stabilite niveluri adecvate ale amenzilor pentru nerespectarea solicitărilor de informații, a obligațiilor care decurg dintr-o cerere prioritară și a obligației de notificare care se aplică în cazul în care un operator economic stabilit în Uniune face obiectul unei măsuri de prioritizare dintr-o țară terță, ținând seama de diferențele în ce privește nivelul de gravitate a nerespectării care există între cele două tipuri de obligații și aplicând plafoane diferite pentru IMM-uri. În plus, ar trebui să fie stabilite penalități cu titlu cominatoriu pentru nerespectarea obligației de a accepta și de a executa comenzi prioritare, care ar trebui să fie proporționale, aplicând plafoane diferite pentru IMM-uri. Ar trebui să se aplice termene de prescripție pentru impunerea amenzilor și a penalităților cu titlu cominatoriu, în plus față de termenele de prescripție pentru executarea sancțiunilor. În plus, Comisia ar trebui să acorde operatorilor economici în cauză dreptul de a fi audiați.

(108) Una dintre provocările identificate în timpul crizei COVID-19 a fost lipsa unei rețele care să asigure pregătirea, precum și insuficiența schimbului de informații și a coordonării în vederea măsurilor de răspuns între statele membre, pe de o parte, și între statele membre și Comisie, pe de altă parte. Prin urmare, ar trebui ca realizarea obiectivului urmărit de prezentul regulament de a se pregăti pentru impactul crizelor viitoare ale aprovizionării asupra pieței interne a produselor din domeniul apărării și de a răspunde la acest impact să fie sprijinită de un mecanism de guvernanță. Prezentul regulament ar trebui să instituie un consiliu, pentru a facilita cooperarea, schimbul de informații și punerea în aplicare fără obstacole, efectivă și armonizată a măsurilor prevăzute în prezentul regulament cu scopul de a asigura securitatea aprovizionării cu produse din domeniul apărării. Consiliul ar trebui să fie compus din reprezentanți ai statelor membre și ai Comisiei. Întrucât asigurarea bunei funcționări a pieței interne a produselor din domeniul apărării în perioade de criză a aprovizionării sau pregătirea pentru astfel de crize a aprovizionării necesită luarea în considerare a capacității statelor membre de a-și dezvolta, dobândi și gestiona capabilitățile de apărare și de a-și spori gradul de pregătire pentru apărare, este oportun ca Comisia și statul membru care deține președinția prin rotație a Consiliului să coprezideze consiliul. În plus, având în vedere contribuția regimului de securitate a aprovizionării la capacitatea Uniunii de a-și apăra interesele în materie de securitate și apărare, Înaltul Reprezentant și AEA ar trebui, de asemenea, să fie membri ai consiliului. În special, direcțiile de lucru în curs ale AEA privind securitatea aprovizionării cu produse din domeniul apărării ar putea fi utile pentru punerea în aplicare a prezentului regulament. AEA facilitează schimbul de bune practici și consolidează cooperarea dintre statele membre în ceea ce privește securitatea aprovizionării în domeniul apărării. De asemenea, furnizează informații cu privire la blocajele care afectează lanțurile de aprovizionare cu produse din domeniul apărării. Prin urmare, AEA ar trebui să își poată exprima opiniile și cunoștințele de specialitate, printre altele, în cadrul consiliului, astfel încât să contribuie la pregătirea pentru impactul crizelor aprovizionării asupra pieței interne a produselor din domeniul apărării și la răspunsul la acest impact. Țările asociate ar trebui să aibă dreptul de a deveni membri, fără drept de vot, ai consiliului în conformitate cu condițiile stabilite în Acordul privind Spațiul Economic European. Reprezentanți ai Parlamentului European ar trebui să fie invitați, în calitate de observatori, la reuniunile consiliului. Consiliul ar trebui să faciliteze coordonarea între statele membre și să ofere recomandări Comisiei și să o asiste în implementarea mecanismelor instituite prin prezentul regulament menite să asigure securitatea aprovizionării, în special prin anticiparea, pregătirea, prevenirea și abordarea crizelor în aprovizionarea cu produse necesare în situații de criză.

(109) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a prezentului regulament, Comisiei ar trebui să i se confere competențe de executare în ceea ce privește adoptarea programelor de lucru pentru a stabili prioritățile de finanțare și condițiile de finanțare aplicabile, acordarea de finanțare pentru acțiuni specifice, înființarea SEAP, identificarea și actualizarea produselor necesare în situații de criză, întocmirea și menținerea unei liste a autorităților naționale de certificare, măsurile de prioritizare și impunerea de sancțiuni. Ar trebui să fie luate în considerare particularitățile sectorului apărării, în special responsabilitatea statelor membre, a țărilor asociate sau a Ucrainei pentru procesul de planificare și achiziție. Respectivele competențe ar trebui să fie exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ([31]).

(110) Ar trebui să fie posibil ca reprezentanții Ucrainei să fie invitați la reuniunile comitetului în cazul în care contribuția lor este necesară în legătură cu măsurile de punere în aplicare care privesc Ucraina, cum ar fi actele de punere în aplicare referitoare la Instrumentul de sprijin pentru Ucraina. Acest lucru ar permite unor astfel de reprezentanți să își facă cunoscute opiniile și să răspundă la întrebările adresate de statele membre. Acestora nu ar trebui însă să li se permită să fie prezenți la deliberări și nici să participe la voturile comitetului.

(111) Prezentul regulament ar trebui să se aplice fără a aduce atingere normelor Uniunii în materie de concurență, în special articolelor 101-109 din TFUE și actelor juridice care pun în aplicare articolele respective.

(112) Finanțarea din partea Uniunii în temeiul prezentului regulament ar trebui să acopere numai costurile necesare pentru urmărirea obiectivelor programului și ale Instrumentului de sprijin pentru Ucraina și nu poate acoperi costurile aferente PESC. În consecință, finanțarea din partea Uniunii în cadrul programului și al Instrumentului de sprijin pentru Ucraina nu ar trebui să acopere costurile achiziționării și întreținerii produselor din domeniul apărării în scopuri militare sau de apărare, inclusiv în contextul instituirii, gestionării și menținerii unei rezerve de pregătire industrială în domeniul apărării. Cu toate acestea, ar trebui să fie posibil ca finanțarea din partea Uniunii în cadrul programului și al Instrumentului de sprijin pentru Ucraina să acopere costurile suportate în contextul achiziționării sau întreținerii unor astfel de produse în cazul în care costurile respective sunt necesare pentru consolidarea competitivității EDTIB sau pentru redresarea, reconstrucția și modernizarea DTIB ucrainene, în special costurile nerecurente.

(113) În conformitate cu articolul 241 din TFUE, Consiliul poate solicita Comisiei să întreprindă orice studii pe care Consiliul le consideră oportune pentru realizarea obiectivelor comune și să îi prezinte orice propuneri adecvate. Comisia va examina cu promptitudine și în detaliu orice astfel de cereri de propuneri.

(114) Prezentul regulament ar trebui să se aplice fără a aduce atingere caracterului specific al politicii de securitate și apărare a anumitor state membre.

(115) Prezentul regulament nu aduce atingere normelor existente ale Uniunii și normelor naționale privind exportul produselor din domeniul apărării și nici obligațiilor prevăzute de Directiva 2009/43/CE.

(116) Întrucât obiectivele prezentului regulament, și anume îmbunătățirea poziției de lider tehnologic, a gradului de inovare și a celui de pregătire, a competitivității pe termen lung, a rezilienței, a integrării și a pregătirii EDTIB, asigurând disponibilitatea și aprovizionarea în timp util cu produse din domeniul apărării și contribuind la redresarea, reconstrucția și modernizarea DTIB ucrainene nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre, dar, având în vedere amploarea și efectele acțiunii, acestea pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din TUE. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul respectiv, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor respective.

(117) Pentru a permite începerea punerii în aplicare a prezentului regulament cât mai curând posibil, în vederea atingerii obiectivelor sale, acesta ar trebui să intre în vigoare în regim de urgență,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

([31]) Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie (JO L 55, 28.2.2011, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiective generale și obiect

(1) Prezentul regulament urmărește să îmbunătățească poziția de lider tehnologic, gradul de inovare și cel de pregătire, competitivitatea pe termen lung, reziliența, integrarea și pregătirea bazei industriale și tehnologice de apărare europene (EDTIB), asigurând disponibilitatea și aprovizionarea în timp util cu produse din domeniul apărării și contribuind la redresarea, reconstrucția și modernizarea bazei industriale și tehnologice de apărare ucrainene (denumită în continuare „DTIB ucraineană").

(2) Prezentul regulament stabilește un buget pentru perioada 2025-2027, precum și următoarele:

1. Programul privind industria europeană de apărare (denumit în continuare „programul") care cuprinde măsuri de consolidare a competitivității, a capacității de reacție și a capacității EDTIB, astfel cum se prevede în capitolul II;

2. Instrumentul de sprijin pentru Ucraina, un program de cooperare cu Ucraina în vederea redresării, reconstrucției și modernizării DTIB ucrainene, ținând seama de posibila integrare viitoare a DTIB ucraineană în EDTIB, astfel cum se prevede în capitolul III;

3. un cadru juridic pentru proiectele europene de interes comun în domeniul apărării (EDPCI), astfel cum se prevede în capitolul IV;

4. un mecanism european de vânzări militare, astfel cum se prevede în capitolul V;

5. un cadru juridic pentru structuri pentru programe europene de armament (SEAP), astfel cum se prevede în capitolul VI;

6. un cadru juridic care să asigure pregătirea pentru impactul crizelor aprovizionării asupra pieței interne și răspunsul la acesta, astfel cum se prevede în capitolul VII, și care să vizeze asigurarea:

   (a) securității aprovizionării cu produse necesare în situații de criză; și

   (b) a bunei funcționări a pieței interne a produselor din domeniul apărării, inclusiv prin prevenirea apariției unor obstacole în calea acesteia.

(3) Prezentul regulament nu aduce atingere responsabilității exclusive care îi revine fiecărui stat membru în ceea ce privește securitatea sa națională, astfel cum se prevede la articolul 4 alineatul (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), și nici dreptului care revine fiecărui stat membru de a-și proteja interesele esențiale ale siguranței sale, în conformitate cu articolul 346 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1. „acord de achiziție anticipată" înseamnă un contract de achiziții publice încheiat cu unul sau mai mulți operatori economici, care vizează sprijinirea dezvoltării sau a producției rapide a unui produs și în temeiul căruia dreptul de a achiziționa un anumit număr de produse într-un anumit interval de timp și la un anumit preț este condiționat de prefinanțarea unei părți din costurile inițiale suportate de operatorii economici în cauză. Deși un acord de achiziție anticipată este obligatoriu din punct de vedere juridic pentru autoritățile contractante participante și pentru contractant, acesta trebuie pus în aplicare în continuare prin încheierea de contracte cu contractanții în cauză;

2. „entitate dintr-o altă țară terță" înseamnă o entitate juridică care este stabilită într-o țară terță neasociată alta decât Ucraina sau o entitate juridică stabilită în Uniune, în Ucraina sau într-o țară asociată, dar ale cărei structuri de conducere executivă se află într-o țară terță neasociată alta decât Ucraina;

3. „țări asociate" înseamnă membri ai Asociației Europene a Liberului Schimb care sunt membri ai Spațiului Economic European și care aplică prezentul regulament în conformitate cu Acordul privind Spațiului Economic European;

4. „blocaj” înseamnă un punct de congestionare dintr-un sistem de producție care oprește sau încetinește în mod semnificativ producția;

5. „operațiune de finanțare mixtă” înseamnă o acțiune sprijinită din bugetul Uniunii, inclusiv în cadrul unui mecanism sau al unei platforme de finanțare mixte în sensul definiției de la articolul 2 punctul 6 din Regulamentul financiar, care combină forme de sprijin nerambursabil sau instrumente financiare de la bugetul Uniunii cu forme de sprijin rambursabil din partea unor instituții de dezvoltare sau a altor instituții de finanțare publice sau din partea unor instituții de finanțare comerciale și a unor investitori comerciali;

6. „informații clasificate” înseamnă informații sau materiale, sub orice formă, a căror divulgare neautorizată ar putea cauza prejudicii de diferite grade intereselor Uniunii sau ale unuia sau mai multor state membre și care poartă un marcaj de clasificare UE sau un marcaj de clasificare corespunzător, astfel cum se prevede în acordul încheiat între statele membre ale Uniunii Europene, reunite în cadrul Consiliului, privind protecția informațiilor clasificate schimbate în interesul Uniunii Europene ([32]);

7. „autorități contractante” înseamnă autorități contractante în sensul definiției de la articolul 2 alineatul (1) punctul 1 din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului ([33]) și de la articolul 3 alineatul (1) din Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului ([34]);

8. „control” înseamnă capacitatea de a exercita o influență decisivă asupra unei entități juridice în mod direct sau indirect, prin intermediul uneia sau mai multor entități juridice intermediare;

9. „produse necesare în situații de criză” înseamnă produse din domeniul apărării sau componente ori materii prime ale acestora, sau orice produse sau servicii esențiale pentru producția lor, a căror disponibilitate este indispensabilă pentru a asigura buna funcționare a pieței interne și a lanțurilor sale de aprovizionare și care trebuie să fie garantată pentru a răspunde unei crize a aprovizionării;

10. „acțiune de inovare în domeniul apărării” înseamnă o acțiune care constă în principal în activități care vizează în mod direct elaborarea unor planuri și măsuri sau proiecte de produse, procese sau servicii în domeniul apărării noi, modificate sau îmbunătățite, care pot include crearea de prototipuri, testarea, activitățile demonstrative, desfășurarea de proiecte-pilot, validarea pe scară largă a produselor și replicarea pe piață;

11. „produse din domeniul apărării” înseamnă orice produse din domeniul apărării, astfel cum sunt menționate în anexa la Directiva 2009/43/CE, precum și lucrări, bunuri și servicii legate în mod direct de produsele respective pentru oricare stadiu și pentru totalitatea stadiilor din ciclul de viață al acestora în înțelesul articolului 2 litera (c) din Directiva 2009/81/CE;

12. „gestionarea dinamică a disponibilității” înseamnă furnizarea de produse din domeniul apărării la timp, la locul convenit și la nivelurile convenite de disponibilitate, precum și gestionarea riscurilor de disponibilitate care s-ar putea materializa sub forma unor deficite ale produsului din domeniul apărării în cauză; în acest context, „disponibilitate” înseamnă capacitatea produsului din domeniul apărării de a funcționa fără defecțiuni în condiții definite și de a fi gata de utilizare atunci când este necesar;

13. „structură de conducere executivă” înseamnă un organ al unei entități juridice, desemnat în conformitate cu dreptul intern și, după caz, subordonat directorului general, care este autorizat să stabilească strategia, obiectivele și direcția de ansamblu ale entității juridice și care supervizează și monitorizează procesul decizional în materie de management al entității juridice;

14. „informații generate” înseamnă date, know-how sau informații generate în cadrul unei anumite acțiuni în temeiul prezentului regulament, indiferent de forma sau natura acestora;

15. „termen de execuție” înseamnă perioada de timp dintre plasarea unei comenzi de achiziționare și onorarea comenzii de către producător;

([32]) JO C 202, 8.7.2011, p. 13.

([33]) Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

([34]) Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE (JO L 94, 28.3.2014, p. 243, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/25/oj).

16. „entitate juridică” înseamnă o persoană juridică constituită și recunoscută ca atare în temeiul dreptului Uniunii, al dreptului intern sau al dreptului internațional, care are personalitate juridică și capacitatea de a acționa în nume propriu, de a-și exercita drepturile și de a fi supusă unor obligații, sau o entitate care nu are personalitate juridică astfel cum se menționează la articolul 200 alineatul (2) litera (c) din Regulamentul financiar;

17. „ciclu de viață” înseamnă toate stadiile succesive în care se poate afla un produs, de la cercetare și dezvoltare până la scoatere din uz și eliminare;

18. „întreținere” înseamnă toate acțiunile întreprinse pentru a asigura gradul de pregătire și capabilitatea operațională a unui produs din domeniul apărării, în special pentru a păstra echipamentul în condiții specificate sau pentru a-l readuce la condițiile specificate până la sfârșitul utilizării sale, inclusiv pregătirea pentru misiuni, longevitatea și modernizarea, personalizarea și specializarea, inspecția, revizia generală, testarea, întreținerea, modificările, clasificarea în ceea ce privește exploatabilitatea, repararea, recuperarea, reconstrucția, regenerarea, salvarea și canibalizarea;

19. „întreprindere cu capitalizare medie” sau „ICM” înseamnă o întreprindere care nu este IMM și care are un număr de până la 3 000 de persoane angajate, număr calculat în conformitate cu articolele 3-6 din anexa la Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei ([35]);

20. „entitate dintr-o țară terță neasociată” înseamnă o entitate juridică stabilită într-o țară terță neasociată sau o entitate juridică stabilită în Uniune sau într-o țară asociată, dar ale cărei structuri de conducere executivă se află într-o țară terță neasociată;

21. „costuri nerecurente” înseamnă costurile care apar o singură dată sau la intervale neregulate, în special costurile de proiectare, dezvoltare și investiții necesare pentru producția sau întreținerea produselor din domeniul apărării sau pentru rezervarea capacităților de producție;

22. „acord de achiziționare a producției” înseamnă orice acord contractual între, pe de o parte, cel puțin trei state membre și, dacă este cazul, țări asociate sau Ucraina și, pe de altă parte, cel puțin un producător de produse din domeniul apărării, care conține fie un angajament al statelor membre și, după caz, al țărilor asociate sau al Ucrainei, de a obține prin achiziții publice o anumită cantitate de produse din domeniul apărării pentru o anumită perioadă de timp, fie un angajament al producătorului de produse din domeniul apărării de a oferi statelor membre și, după caz, țărilor asociate sau Ucrainei, opțiunea de a face o astfel de achiziție publică;

23. „emitent” înseamnă instituția, agenția sau organul Uniunii, statul membru sau o entitate înființată în temeiul prezentului regulament, sub a cărei autoritate au fost create informațiile clasificate;

24. „agent de achiziții publice” înseamnă o autoritate contractantă stabilită într-un stat membru sau într-o țară asociată, o structură pentru un program european de armament (SEAP), Agenția Europeană de Apărare (AEA) sau o organizație internațională care este desemnată de statele membre, țările asociate, Ucraina sau o SEAP să efectueze o achiziție publică în comun în numele acestora;

25. „materie primă” înseamnă o materie primă în sensul definiției de la articolul 2 punctul 1 din Regulamentul (UE) 2024/1252 al Parlamentului European și al Consiliului ([36]);

26. „rezultate” înseamnă orice efect tangibil sau intangibil al acțiunii, precum date, know-how sau informații, indiferent de forma sau natura sa și indiferent dacă poate sau nu să fie protejat, precum și orice drepturi care îl însoțesc, inclusiv drepturile de proprietate intelectuală;

27. „marcă de excelență” înseamnă o etichetă de calitate care atestă că o propunere prezentată ca urmare a unei cereri de propuneri din cadrul programului sau al Instrumentului de sprijin pentru Ucraina a depășit toate pragurile de evaluare stabilite în programul de lucru, dar nu a putut fi finanțată din cauza lipsei resurselor bugetare disponibile pentru cererea de propuneri respectivă în cadrul programului de lucru, și care ar putea primi sprijin din alte surse de finanțare ale Uniunii sau naționale;

([35]) Recomandarea Comisiei 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (JO L 124, 20.5.2003, p. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj).

([36]) Regulamentul (UE) 2024/1252 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de instituire a unui cadru pentru asigurarea aprovizionării sigure și durabile cu materii prime critice și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1724 și (UE) 2019/1020 (JO L, 2024/1252, 3.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

28. „informații sensibile” înseamnă informații și date neclasificate care trebuie protejate împotriva accesului sau divulgării neautorizate, în virtutea obligațiilor prevăzute în dreptul Uniunii sau în dreptul intern, după caz, sau în vederea protejării vieții private sau a siguranței unei persoane fizice sau juridice;

29. „întreprinderi mici și mijlocii” (IMM-uri) înseamnă întreprinderi mici și mijlocii în sensul definiției de la articolul 2 din anexa la Recomandarea 2003/361/CE;

30. „întreprindere mică cu capitalizare medie” are înțelesul desemnat în anexa la Recomandarea (UE) 2025/1099 a Comisiei ([37]);

31. „subcontractant” înseamnă un operator economic care este propus de un candidat, ofertant sau contractant pentru a îndeplini sarcini sau servicii specifice sub supravegherea contractantului principal, care contribuie la proiectarea sau fabricarea unui produs din domeniul apărării, altul decât cel furnizat de furnizori pentru executarea contractului, pentru care i se alocă cel puțin 15 % din valoarea contractului și care are nevoie de acces la informații clasificate pentru executarea contractului respectiv; în sensul prezentei definiții, prin „furnizor” se înțelege un operator economic care livrează contractantului componente de proiectare sau producție proprie.

Articolul 3

Buget

(1) Pachetul financiar pentru implementarea programului pentru perioada cuprinsă între 30 decembrie 2025 și 31 decembrie 2027 se compune din:

(a) 1 200 000 000 EUR în prețuri curente; și

(b) contribuții suplimentare în conformitate cu articolul 5.

(2) Pachetul financiar pentru implementarea Instrumentului de sprijin pentru Ucraina pentru perioada cuprinsă între 30 decembrie 2025 și 31 decembrie 2027 se compune din:

(a) 300 000 000 EUR în prețuri curente; și

(b) contribuții suplimentare în conformitate cu articolul 23, în măsura în care acestea sunt alocate.

(3) Finanțarea din partea Uniunii în temeiul prezentului regulament acoperă numai costurile necesare pentru urmărirea obiectivelor programului și ale Instrumentului de sprijin pentru Ucraina. Prin urmare, finanțarea din partea Uniunii în cadrul programului și al Instrumentului de sprijin pentru Ucraina nu acoperă costurile achiziționării și întreținerii produselor din domeniul apărării în scopuri militare sau de apărare, inclusiv în contextul constituirii, gestionării și menținerii unor rezerve de pregătire industrială în domeniul apărării astfel cum se menționează la articolul 38 (denumite în continuare „rezerve de pregătire industrială în domeniul apărării”). Finanțarea din partea Uniunii în temeiul prezentului regulament poate acoperi costurile suportate în contextul achiziționării sau al întreținerii unor astfel de produse atunci când respectivele costuri sunt necesare pentru consolidarea competitivității EDTIB sau pentru redresarea, reconstrucția și modernizarea DTIB ucrainene, în special costurile nerecurente.

(4) Cel puțin 15 % din pachetul financiar menționat la alineatul (1) litera (a) de la prezentul articol se alocă acțiunilor menționate la articolul 11 și cel puțin 30 % din respectivul pachet financiar se alocă acțiunilor menționate la articolul 12. Până la 25 % din respectivul pachet financiar poate fi alocat acțiunilor menționate la articolul 35.

(5) Pentru a răspunde situațiilor neprevăzute sau noilor evoluții și nevoi, Comisia poate transfera cuantumurile menționate la alineatele (1) și (2) de la prezentul articol între program și Instrumentul de sprijin pentru Ucraina, în conformitate cu Regulamentul financiar.

(6) Până la 3,5 % din cuantumul menționat la alineatele (1) și (2) de la prezentul articol poate fi utilizat pentru asistență tehnică și administrativă pentru implementarea programului și a Instrumentului de sprijin pentru Ucraina, cum ar fi activități de pregătire, monitorizare, control, audit și evaluare, inclusiv investigații privind prețurile și sisteme și platforme corporative de tehnologie a informației, precum și toate celelalte cheltuieli de asistență tehnică și administrativă sau cheltuieli cu personalul suportate de Comisie pentru gestionarea programului și a Instrumentului de sprijin pentru Ucraina.

([37]) Recomandarea (UE) 2025/1099 a Comisiei din 21 mai 2025 privind definiția întreprinderilor mici cu capitalizare medie (JO L, 2025/1099, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2025/1099/oj).

(7) Angajamentele bugetare privind activitățile care se desfășoară pe parcursul mai multor exerciții financiare pot fi repartizate pe parcursul mai multor ani în tranșe anuale.

(8) În cazul în care acest lucru este necesar pentru a permite gestionarea acțiunilor nefinalizate până la 31 decembrie 2027, în bugetul Uniunii pot fi înregistrate credite până în 2033 pentru a acoperi cheltuielile necesare îndeplinirii obiectivelor stabilite la articolul 4 pentru program sau, după caz, la articolul 22 pentru Instrumentul de sprijin pentru Ucraina, astfel încât să se permită gestionarea acțiunilor nefinalizate până la finalizarea programului sau a Instrumentului de sprijin pentru Ucraina și pentru a acoperi cheltuielile legate de activitățile și serviciile operaționale esențiale.

CAPITOLUL II

PROGRAMUL

SECȚIUNEA 1

DISPOZIȚII GENERALE APLICABILE PROGRAMULUI

Articolul 4

Obiective

(1) Programul urmărește să sporească competitivitatea, reziliența și gradul de pregătire al EDTIB prin inițierea și accelerarea adaptării industriei la schimbările structurale impuse de evoluția mediului de securitate. În special, programul urmărește:

(a) consolidarea cooperării în ceea ce privește achizițiile publice din domeniul apărării prin acordarea de stimulente statelor membre cu scopul de a agrega cererea de produse din domeniul apărării, de a armoniza cerințele în materie de capabilități de apărare și de a consolida solidaritatea între acestea, conducând în cele din urmă la o mai mare interoperabilitate și interschimbabilitate, precum și prin îmbunătățirea previzibilității cererii pentru EDTIB, în funcție de nevoile statelor membre în materie de produse din domeniul apărării;

(b) îmbunătățirea și accelerarea capacității de adaptare a lanțurilor de aprovizionare industriale din domeniul apărării, deschiderea lanțurilor de aprovizionare pentru cooperarea transfrontalieră, în special pentru IMM-uri și întreprinderile cu capitalizare medie, creșterea capacităților de producție, reducerea termenului de execuție pentru produsele din domeniul apărării și sprijinirea industrializării și a comercializării produselor din domeniul apărării prin acțiuni finanțate de Uniune sau prin alte activități de cooperare ale Uniunii desfășurate cu susținerea statelor membre în vederea asigurării disponibilității produselor din domeniul apărării și a aprovizionării cu acestea, în întreaga Uniune, ținând seama, de asemenea, de nevoile specifice ale statelor membre în cazul materializării amenințărilor militare convenționale;

(c) îmbunătățirea securității aprovizionării și a rezilienței EDTIB prin sprijinirea dezvoltării și a prezenței EDTIB în întreaga Uniune.

(2) Programul trebuie să fie implementat ținându-se seama de obiectivele Busolei strategice pentru securitate și apărare și să fie în concordanță cu prioritățile în materie de capabilități de apărare convenite de comun acord de statele membre în cadrul politicii externe și de securitate comune (PESC), în special în contextul planului de dezvoltare a capabilităților (PDC), și cu oportunitățile de colaborare identificate în procesul anual coordonat de revizuire privind apărarea (CARD).

(3) Programul trebuie să fie în concordanță cu cooperarea statelor membre în cadrul cooperării structurate permanente (PESCO), cu inițiativele și proiectele AEA, precum și cu asistența civilă și militară acordată Ucrainei de către Uniune. Programul trebuie să țină seama în mod corespunzător de activitățile relevante desfășurate de Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (NATO), precum și de alți parteneri, în cazul în care activitățile respective servesc intereselor de securitate și apărare ale Uniunii.

Articolul 5

Resurse financiare suplimentare

(1) Statele membre, instituțiile, organele și agențiile Uniunii, țările terțe, organizațiile internaționale, instituțiile financiare internaționale sau alți terți pot furniza contribuții financiare suplimentare la program, inclusiv la Fondul pentru accelerarea transformării lanțurilor de aprovizionare în domeniul apărării (FAST) menționat la articolul 14 din prezentul regulament, în conformitate cu articolul 211 alineatul (2) din Regulamentul financiar. Astfel de contribuții financiare constituie venituri alocate externe în înțelesul articolului 21 alineatul (2) litera (a), (d) sau (e) sau al articolului 21 alineatul (5) din Regulamentul financiar.

(2) Contribuțiile statelor membre sprijinite prin Mecanismul de redresare și reziliență se utilizează în beneficiul statului membru în cauză, cu condiția să contribuie la îndeplinirea unuia sau mai multora dintre obiectivele stabilite la articolul 4 din Regulamentul (UE) 2021/241, și, prin derogare de la articolul 20 alineatul (6) din prezentul regulament și de la articolul 193 alineatul (1) din Regulamentul financiar, pot fi utilizate în scopul de a contribui la finanțarea acțiunilor eligibile în temeiul articolului 12 din prezentul regulament, până la 100 % din costurile eligibile.

Prin derogare de la articolul 5 alineatul (2), de la articolul 18 alineatul (4) litera (d) și de la articolul 19 alineatul (3) litera (d) și de la criteriul 2.4 din anexa V la Regulamentul (UE) 2021/241, principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ" nu se aplică contribuțiilor statelor membre sprijinite prin Mecanismul de redresare și reziliență, cu condiția ca statul membru în cauză să justifice în acordul de contribuție relevant încheiat cu Comisia că nu este fezabil și nici adecvat să se asigure că tipul de activități care urmează să fie sprijinite în temeiul prezentului regulament respectă principiul de „a nu prejudicia în mod semnificativ".

(3) Orice cuantumuri suplimentare primite în temeiul acordurilor bilaterale sau multilaterale încheiate în temeiul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2025/1106 al Consiliului ([38]) constituie venituri alocate externe în înțelesul articolului 21 alineatul (5) din Regulamentul financiar și se utilizează pentru program în conformitate cu prezentul regulament.

(4) Resursele alocate statelor membre în cadrul gestiunii partajate pot fi transferate, la cererea statului membru în cauză, către program sub rezerva îndeplinirii condițiilor prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1060. Comisia execută respectivele resurse direct, în conformitate cu articolul 62 alineatul (1) primul paragraf litera (a) din Regulamentul financiar, sau indirect, în conformitate cu litera (c) de la paragraful menționat. Resursele respective se utilizează în beneficiul statului membru în cauză.

(5) În ceea ce privește cuantumurile contribuțiilor efectuate în conformitate cu alineatul (1) de la prezentul articol, statul membru în cauză poate decide ca proporția din cuantumurile respective să fie pusă la dispoziția tuturor entităților eligibile pentru finanțare în temeiul prezentului regulament, să fie pusă la dispoziție numai în beneficiul statului membru în cauză sau să fie pusă la dispoziție în beneficiul suplimentar al altor state membre. În cazul în care cuantumurile sunt puse la dispoziție în beneficiul statului membru în cauză sau în beneficiul suplimentar al altor state membre, prin derogare de la articolul 20 alineatul (6) din prezentul regulament și de la articolul 193 alineatul (1) din Regulamentul financiar, astfel de cuantumuri pot fi utilizate în scopul de a contribui la finanțarea acțiunilor eligibile în temeiul articolului 12 din prezentul regulament, până la 100 % din costurile eligibile.

(6) În cazul în care Comisia nu și-a asumat un angajament juridic în cadrul gestiunii directe sau indirecte pentru resursele transferate în conformitate cu alineatul (4) de la prezentul articol și cel mai târziu până la 31 decembrie 2028, resursele neangajate corespunzătoare pot fi transferate înapoi către unul sau mai multe dintre programele sursă respective, la cererea statului membru în cauză, în conformitate cu condițiile prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1060.

Articolul 6

Finanțare alternativă, combinată și cumulativă

(1) Programul se implementează în sinergie cu alte programe ale Uniunii. O acțiune care a beneficiat de o contribuție din partea altui program al Uniunii poate primi o contribuție și în cadrul programului, cu condiția ca respectivele contribuții să nu acopere aceleași costuri. Pentru fiecare contribuție se aplică normele programului relevant al Uniunii sau se poate aplica, pentru toate contribuțiile, un set unic de norme ale oricăruia dintre programele Uniunii care contribuie și se poate încheia un angajament juridic unic. Sprijinul cumulat din bugetul Uniunii nu poate depăși costurile eligibile totale ale acțiunii și poate fi calculat pe o bază proporțională, în conformitate cu documentele care stabilesc condițiile de acordare a sprijinului.

(2) Pentru a li se acorda o marcă de excelență în cadrul programului, acțiunile trebuie să îndeplinească următoarele condiții în mod cumulativ:

(a) au fost evaluate în cadrul unei cereri de propuneri lansate în cadrul programului;

(b) respectă cerințele minime de calitate din respectiva cerere de propuneri;

([38]) Regulamentul (UE) 2025/1106 al Consiliului din 27 mai 2025 de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei" (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare (JO L, 2025/1106, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj).

(c) nu sunt finanțate în cadrul cererii de propuneri respective din cauza unor constrângeri bugetare.

(3) În conformitate cu dispozițiile relevante ale Regulamentului (UE) 2021/1060, Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) sau Fondul social european Plus (FSE+) poate sprijini propuneri prezentate ca urmare a unei cereri de propuneri în cadrul programului, cărora li s-a acordat marca de excelență.

Articolul 7

Implementare și forme de finanțare din partea Uniunii

(1) Programul este implementat prin gestiune directă în conformitate cu Regulamentul financiar sau prin gestiune indirectă de către entitățile menționate la articolul 62 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul financiar.

(2) Fără a aduce atingere articolului 20 alineatul (3) din prezentul regulament, finanțarea din partea Uniunii poate fi acordată sub oricare dintre formele prevăzute în Regulamentul financiar, în special sub formă de granturi, premii, achiziții publice și instrumente financiare în cadrul operațiunilor de finanțare mixtă din cadrul programului InvestEU, în conformitate cu titlul X din Regulamentul financiar.

(3) În ceea ce privește acțiunile menționate la articolul 12 alineatul (1) din prezentul regulament, pentru care se acordă finanțare din partea Uniunii sub forma unui grant și se realizează profit, Comisia are dreptul să recupereze procentul din profit care corespunde contribuției Uniunii la costurile eligibile suportate efectiv de beneficiarul care desfășoară acțiunea, până la concurența cuantumului final al contribuției Uniunii. Prin derogare de la articolul 195 alineatul (2) din Regulamentul financiar, profitul se calculează ca fiind un excedent de venituri raportat la costurile eligibile ale acțiunii, în cazul în care veniturile se limitează la finanțarea din partea Uniunii, la finanțarea din partea statelor membre, inclusiv achizițiile publice, la alte venituri generate în timpul acțiunii și la orice venituri rezultate din acțiune. Programele de lucru menționate la articolul 21 din prezentul regulament pot stabili detalii suplimentare.

(4) Prin derogare de la articolul 196 alineatul (2) din Regulamentul financiar, contribuțiile financiare pot, în situațiile în care este relevant și necesar pentru implementarea unei acțiuni, să acopere acțiunile inițiate și costurile suportate înainte de data transmiterii propunerii pentru acțiunile respective, cu condiția ca respectivele acțiuni să nu fi început înainte de 5 martie 2024 și să nu fi fost finalizate înainte de semnarea acordului de grant.

Articolul 8

Țări terțe asociate la program

Programul este deschis participării țărilor asociate, în conformitate cu condițiile stabilite în Acordul privind Spațiul Economic European.

Articolul 9

Entități juridice eligibile

(1) Pot fi eligibile ca destinatari ai finanțării din partea Uniunii în temeiul prezentului regulament doar entitățile juridice stabilite în Uniune sau într-o țară asociată și ale căror structuri de conducere executivă se află în Uniune sau într-o țară asociată.

(2) Criteriile de eligibilitate stabilite la alineatele (3)-(9) de la prezentul articol se aplică în plus față de criteriile stabilite în conformitate cu Regulamentul financiar.

(3) Infrastructura, instalațiile, activele și resursele destinatarilor finanțării din partea Uniunii implicați într-o acțiune, care sunt utilizate în scopul acțiunii respective trebuie să fie situate pe teritoriul unui stat membru sau al unei țări asociate pe întreaga durată a desfășurării acțiunii.

(4) Prin derogare de la alineatul (3) de la prezentul articol, în cazul în care destinatarii finanțării din partea Uniunii implicați într-o acțiune nu au la dispoziție alternative sau infrastructură, instalații, active și resurse relevante, ușor accesibile în Uniune sau într-o țară asociată, aceștia își pot utiliza infrastructura, instalațiile, activele sau resursele care sunt situate sau deținute în afara teritoriului statelor membre sau al țărilor asociate, cu condiția ca această utilizare să nu contravină intereselor de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, inclusiv respectării principiului relațiilor de bună vecinătate, și să fie în concordanță cu obiectivele stabilite la articolul 4. Costurile legate de activitățile care utilizează infrastructura, instalațiile, activele sau resursele respective nu sunt eligibile pentru sprijin din partea programului.

(5) Destinatarii finanțării din partea Uniunii în cadrul programului nu pot fi supuși controlului de către o țară terță neasociată sau de către o entitate dintr-o țară terță neasociată.

(6) Prin derogare de la alineatul (5) de la prezentul articol, o entitate juridică stabilită în Uniune sau într-o țară asociată și controlată de o țară terță neasociată sau de o entitate dintr-o țară terță neasociată este eligibilă pentru a fi destinatar al finanțării din partea Uniunii dacă sunt puse la dispoziția Comisiei garanții aprobate în conformitate cu procedurile naționale ale unui stat membru sau ale unei țări asociate în care este stabilită, cum ar fi măsuri adecvate în temeiul examinării, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 3 din Regulamentul (UE) 2019/452 al Parlamentului European și al Consiliului ([39]).

Garanțiile menționate la primul paragraf de la prezentul alineat oferă asigurări că implicarea într-o acțiune a unei entități juridice astfel cum se menționează la paragraful respectiv nu ar contraveni intereselor în materie de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, astfel cum sunt stabilite în cadrul PESC în temeiul titlului V din TUE, inclusiv respectării principiului relațiilor de bună vecinătate, sau obiectivelor stabilite la articolul 4 din prezentul regulament. Garanțiile respective atestă în special faptul că, pentru scopurile urmărite de o acțiune, sunt în vigoare măsuri care să asigure că:

(a) controlul asupra entității juridice nu este exercitat într-un mod care împiedică sau limitează capacitatea acesteia de a desfășura acțiunea și de a genera rezultate, care impune restricții privind infrastructura, instalațiile, activele, resursele sale, drepturile de proprietate intelectuală sau know-how-ul de care este nevoie în scopul acțiunii ori care subminează capabilitățile și standardele necesare pentru desfășurarea acțiunii;

(b) accesul unei țări terțe neasociate sau al unei entități dintr-o țară terță neasociată la informații clasificate sau sensibile referitoare la acțiune este împiedicat, iar angajații sau alte persoane implicate în acțiune dețin autorizare de securitate națională emisă de un stat membru sau de o țară asociată, după caz, în conformitate cu actele cu putere de lege și normele administrative naționale;

(c) deținerea dreptului de proprietate intelectuală care decurge din acțiunile menționate la articolul 12 alineatul (1) litera (d) nu face obiectul unor restricții din partea unei țări terțe neasociate sau a unei entități dintr-o țară terță neasociată și nici nu este transferată către entități stabilite în afara teritoriului statelor membre sau al țărilor asociate fără aprobarea statului membru sau a țării asociate în care este stabilită entitatea juridică. O astfel de aprobare nu poate contraveni obiectivelor stabilite la articolul 4.

Dacă statul membru sau țara asociată în care este stabilită entitatea juridică consideră oportun, pot fi furnizate garanții suplimentare.

Comisia informează comitetul menționat la articolul 77 cu privire la orice entitate juridică considerată ca fiind eligibilă pentru a fi destinatar al finanțării din partea Uniunii în conformitate cu prezentul alineat.

(7) Garanțiile menționate la alineatul (6) de la prezentul articol se pot baza pe un model standardizat furnizat de Comisie, asistată de comitetul menționat la articolul 77, pentru a se asigura o abordare armonizată la nivelul întregii Uniuni.

(8) Atunci când desfășoară o acțiune eligibilă, destinatarii pot, de asemenea, să coopereze cu entități juridice stabilite în afara teritoriului statelor membre sau al țărilor asociate sau care sunt controlate de o țară terță neasociată sau de o entitate dintr-o țară terță neasociată, inclusiv prin utilizarea activelor, infrastructurii, instalațiilor și resurselor respectivelor entități juridice, cu condiția ca o astfel de utilizare să nu contravină intereselor în materie de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, inclusiv respectării principiului relațiilor de bună vecinătate, sau obiectivelor stabilite la articolul 4.

Nu se permite accesul neautorizat al unei țări terțe neasociate sau al unei entități dintr-o altă țară terță neasociată la informații clasificate care privesc desfășurarea acțiunii și sunt evitate potențialele efecte negative asupra securității aprovizionării cu factori de producție esențiali pentru acțiune.

Costurile legate de cooperarea cu entități juridice care sunt stabilite în afara teritoriului statelor membre sau al țărilor asociate sau care sunt controlate de o țară terță neasociată sau de o entitate dintr-o țară terță neasociată nu sunt eligibile pentru sprijin din partea programului.

([39]) Regulamentul (UE) 2019/452 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 martie 2019 de stabilire a unui cadru pentru examinarea investițiilor străine directe în Uniune (JO L 79 I, 21.3.2019, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/452/oj).

(9) Alineatele (5) și (6) nu se aplică:

(a) autorităților contractante ale statelor membre și ale țărilor asociate;

(b) organizațiilor internaționale;

(c) SEAP-urilor;

(d) AEA.

SECȚIUNEA 2

ACȚIUNI ELIGIBILE

Articolul 10

Acțiuni eligibile

(1) Acțiunile eligibile pentru finanțare în cadrul programului pun în aplicare obiectivele stabilite la articolul 4 și se pot prezenta în una dintre următoarele forme sau într-o combinație a acestora:

(a) acțiuni de achiziții publice în comun, astfel cum sunt menționate la articolul 11, inclusiv în scopul constituirii, gestionării sau menținerii rezervelor de pregătire industrială în domeniul apărării;

(b) acțiuni de consolidare a industriei, astfel cum sunt menționate la articolul 12;

(c) acțiuni de sprijin, astfel cum sunt menționate la articolul 13;

(d) implementarea EDPCI, astfel cum sunt menționate la articolul 35.

(2) Următoarele acțiuni nu sunt eligibile pentru finanțare în cadrul programului:

(a) acțiunile legate de produse din domeniul apărării care sunt interzise de dreptul internațional aplicabil;

(b) acțiunile legate de sisteme de arme letale autonome care funcționează în afara unui lanț responsabil de comandă și control uman sau care nu pot fi utilizate în conformitate cu dreptul internațional umanitar;

(c) acțiunile legate de muniții cu dispersie;

(d) acțiunile sau părți ale acestora care sunt deja finanțate integral din alte surse publice sau private.

(3) Pentru achizițiile publice efectuate în temeiul articolelor 11, 13 și 35, care sunt sprijinite prin finanțare din partea Uniunii, costul componentelor originare din afara Uniunii și a țărilor asociate nu poate depăși 35 % din costul estimat al componentelor produsului final. Nicio componentă nu poate proveni din țări terțe care contravin intereselor de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre.

(4) Pentru acțiunile desfășurate în temeiul articolului 12 și pentru activitățile desfășurate în temeiul articolului 35, altele decât activitățile de achiziții publice, costul componentelor originare din afara Uniunii și a țărilor asociate nu poate depăși 35 % din costul estimat al componentelor produsului pentru care creșterea capacității de producție este sprijinită prin finanțare din partea Uniunii. Nicio componentă a produsului pentru care creșterea capacității de producție este sprijinită prin finanțare din partea Uniunii nu poate proveni din țări terțe care contravin intereselor de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre.

(5) Destinatarii finanțării din partea Uniunii sau, după caz, contractanții au capacitatea de a decide, fără restricții impuse de țări terțe neasociate sau de entități din țări terțe neasociate, cu privire la definirea, adaptarea și evoluția proiectării produselor din domeniul apărării în cauză, inclusiv autoritatea legală de a înlocui sau elimina componente care fac obiectul restricțiilor impuse de țări terțe neasociate sau de entități din țări terțe neasociate.

(6) Fără a aduce atingere articolului 5 din Directiva 2009/43/CE, statele membre pot publica licențe generale de transfer pentru transferul către alte state membre al unor produse legate de acțiunile sprijinite de program.

Articolul 11

Acțiuni de achiziții publice în comun

(1) Acțiunile de achiziții publice în comun constau în activități legate de cooperarea entităților juridice în ceea ce privește achiziția publică de produse din domeniul apărării, în orice moment al ciclului de viață al unor astfel de produse din domeniul apărării, inclusiv în scopul constituirii, gestionării și menținerii rezervelor de pregătire industrială în domeniul apărării.

(2) Doar următoarele entități juridice sunt eligibile pentru acțiuni de achiziții publice în comun:

(a) autoritățile contractante ale statelor membre sau ale țărilor asociate;

(b) organizațiile internaționale;

(c) SEAP-urile;

(d) AEA.

(3) Acțiunile de achiziții publice în comun se efectuează de către:

(a) un consorțiu de entități juridice astfel cum se menționează la alineatul (2), care include cel puțin trei entități menționate la alineatul (2) litera (a), din cel puțin trei state membre sau țări asociate dintre care cel puțin două sunt autorități contractante din două state membre; sau

(b) o SEAP.

(4) Statele membre și țările asociate care desfășoară o acțiune de achiziție publică în comun desemnează, prin unanimitate, un agent de achiziții publice care să acționeze în numele lor în scopul respectivei achiziții publice în comun. Agentul de achiziții publice desfășoară procedurile de achiziții și încheie contractele rezultate cu contractanții în numele țărilor participante. Agentul de achiziții publice poate să participe la acțiune în calitate de beneficiar și să acționeze în calitate de coordonator al consorțiului de entități juridice, fiind, prin urmare, abilitat să gestioneze și să combine fonduri din cadrul programului și fonduri din partea statelor membre participante și a țărilor asociate participante.

(5) Procedurile de achiziții menționate la alineatul (4) se bazează pe un acord care trebuie să fie semnat de statele membre participante și țările asociate participante cu agentul de achiziții publice, în condițiile stabilite în programul de lucru. Acordul stabilește, în special, modalitățile practice care reglementează achizițiile publice în comun și procesul decizional în ceea ce privește alegerea procedurii, evaluarea ofertelor și atribuirea contractului.

(6) Agentul de achiziții publice aplică procedurilor sale de achiziții criterii echivalente cu cele prevăzute la articolul 9 și solicită ca respectivele criterii să le fie aplicate subcontractanților.

(7) Prin derogare de la alineatul (6), pentru a ține seama de cooperarea industrială cu țări terțe neasociate, achiziția publică în comun care implică un subcontractant căruia i se alocă între 15 % și 35 % din valoarea contractului și care nu este stabilit sau nu își are structurile de conducere executivă în Uniune sau într-o țară asociată, este eligibilă pentru sprijin în cadrul programului cu condiția ca între contractant și subcontractantul respectiv să se fi stabilit o relație contractuală directă legată de produsul din domeniul apărării înainte de data intrării în vigoare a prezentului regulament.

(8) Agenții de achiziții publice notifică Comisia cu privire la garanțiile menționate la articolul 9 alineatul (6). Informații suplimentare privind respectivele garanții sunt puse la dispoziția Comisiei, la cerere. Comisia informează comitetul menționat la articolul 77 cu privire la orice notificare transmisă în conformitate cu prezentul alineat.

(9) Înainte de a lansa o procedură de achiziții publice pentru o acțiune de achiziții publice în comun în temeiul prezentului regulament, agentul de achiziții publice informează statele membre care nu participă la procedura planificată și le oferă posibilitatea de a depune, într-un interval de timp rezonabil, o cerere motivată prin care să solicite agentului de achiziții publice să achiziționeze pentru acestea cantități suplimentare de produse din domeniul apărării. În cazul în care se depune o astfel de cerere, prin contractul de achiziții publice în comun se rezervă dreptul autorităților contractante participante de a achiziționa cantități suplimentare de produse din domeniul apărării pentru astfel de state membre, fără a aduce atingere normelor aplicabile ale Uniunii și normelor naționale referitoare la exportul de produse din domeniul apărării.

(10) Înainte de a lansa o procedură de achiziții publice pentru o acțiune de achiziții publice în comun în temeiul prezentului regulament, agentul de achiziții publice informează, de asemenea, atunci când acest lucru este posibil, țările asociate și Ucraina cu privire la procedura planificată și le oferă posibilitatea de a depune o cerere motivată prin care să solicite agentului de achiziții publice să achiziționeze pentru acestea cantități suplimentare de produse din domeniul apărării. În cazul în care se depune o astfel de cerere, prin contractul de achiziții publice în comun se rezervă dreptul autorităților contractante participante de a achiziționa cantități suplimentare de produse din domeniul apărării pentru țările asociate și Ucraina.

Articolul 12

Acțiuni de consolidare a industriei

(1) Acțiunile de consolidare a industriei constau în activități legate de accelerarea adaptării la schimbările structurale ale capacității de producție a produselor din domeniul apărării, inclusiv a componentelor acestora și a materiilor prime aferente, în măsura în care acestea sunt destinate sau utilizate integral pentru producerea de produse din domeniul apărării, în special:

(a) optimizarea, extinderea, modernizarea, inclusiv automatizarea, îmbunătățirea sau reorientarea capacității de producție existente sau crearea unei noi capacități de producție a produselor, componentelor și materiilor prime aferente din domeniul apărării, inclusiv pe baza achizițiilor publice sau a achiziționării de mașini-unelte necesare și de orice alți factori de producție necesari;

(b) stabilirea de parteneriate industriale transfrontaliere, inclusiv prin parteneriate public-private sau alte forme de cooperare industrială care includ IMM-uri și întreprinderi mici cu capitalizare medie, în cadrul unui efort industrial comun, inclusiv activități care vizează coordonarea aprovizionării sau rezervării și constituirii de stocuri de produse, componente și materii prime aferente din domeniul apărării, precum și coordonarea capacităților de producție și a planurilor de producție;

(c) constituirea și punerea la dispoziție a capacităților de producție rezervate în caz de creștere bruscă a cererii de produse din domeniul apărării, a componentelor acestora și a materiilor prime aferente, în conformitate cu volumele de producție comandate sau planificate;

(d) promovarea industrializării și a comercializării produselor din domeniul apărării dezvoltate în cadrul acțiunilor finanțate de Uniune sau al altor activități de cooperare desfășurate cu sprijinul a cel puțin două state membre, inclusiv prin stabilirea de parteneriate industriale transfrontaliere, parteneriate public-private sau alte forme de cooperare industrială, intensificarea producției inițiale și a acordării de licențe pentru producție, după caz;

(e) testarea, inclusiv infrastructura necesară, și, dacă este cazul, certificarea recondiționării produselor din domeniul apărării, cu scopul de a aborda uzura morală a acestora și de a le face utilizabile de către utilizatorii finali.

(2) Pentru activitățile menționate la alineatul (1) litera (d), acțiunea se efectuează de către entități juridice care cooperează în cadrul unui consorțiu format din cel puțin trei entități juridice eligibile, dintre care cel puțin două sunt stabilite în state membre diferite. Cel puțin trei dintre respectivele entități juridice eligibile stabilite în cel puțin două state membre diferite nu pot fi controlate, direct sau indirect, pe întreaga durată a desfășurării acțiunii, de către aceeași entitate juridică și nu se controlează reciproc.

(3) În pofida alineatului (2), activitățile menționate la alineatul (1) pot fi desfășurate de către o SEAP.

(4) Pentru producția de muniție și rachete, destinatarii finanțării din partea Uniunii sau autoritățile guvernamentale relevante ale statelor membre în cauză au capacitatea de a decide, fără restricții impuse de țări terțe neasociate sau de entități din țări terțe neasociate, cu privire la definirea, adaptarea și evoluția proiectării produsului din domeniul apărării în cauză, inclusiv autoritatea legală de a înlocui sau elimina componente care fac obiectul restricțiilor impuse de țări terțe neasociate sau de entități din țări terțe neasociate sau, alternativ, prin derogare de la articolul 10 alineatul (5), au obținut un angajament obligatoriu din punct de vedere juridic din partea țării terțe neasociate sau a entității din țara terță neasociată în cauză că li se va acorda o astfel de capacitate de a decide într-un interval de timp rezonabil, proporțional cu complexitatea acțiunii în cauză, și, în orice caz, nu mai târziu de 31 decembrie 2033.

Articolul 13

Acțiuni de sprijin

(1) Acțiunile de sprijin constau în:

(a) activități de creștere a interoperabilității și a interschimbabilității, inclusiv certificarea încrucișată a produselor din domeniul apărării și activități care conduc la recunoașterea reciprocă a certificării sau la facilitarea punerii în aplicare a standardelor militare, în special a standardelor NATO și a altor standarde relevante, reducând astfel orice diferențiere excesivă a produselor din domeniul apărării la nivelul Uniunii;

(b) activități de facilitare a accesului la piața apărării pentru IMM-uri, întreprinderi cu capitalizare medie și întreprinderi nou-înființate și sprijin pentru obținerea certificărilor de calitate și de producție necesare;

(c) consolidarea capacităților, formarea, recalificarea sau perfecționarea profesională a personalului în legătură cu activitățile menționate la articolul 10 alineatul (1);

(d) achiziționarea de sisteme de protecție fizică și cibernetică în legătură cu activitățile menționate la articolul 12;

(e) acțiuni de coordonare și sprijin tehnic, în special cele care vizează remedierea blocajelor identificate la nivelul capacităților de producție și al lanțurilor de aprovizionare, în vederea asigurării și a accelerării producției de produse necesare în situații de criză pentru a asigura aprovizionarea efectivă cu astfel de produse și disponibilitatea în timp util a acestora;

(f) crearea unui catalog european pentru vânzări militare, astfel cum se menționează în capitolul V;

(g) sprijin pentru instituirea și funcționarea SEAP, inclusiv în scopul constituirii, gestionării și menținerii rezervelor de pregătire industrială în domeniul apărării;

(h) activități care vizează adaptarea și modificarea rapidă a produselor civile pentru aplicații din domeniul apărării;

(i) acțiuni de inovare în domeniul apărării, inclusiv acțiuni de inovare în domeniul apărării în situații de urgență, în cazul în care este activată măsura menționată la articolul 68.

(2) Pentru activitățile menționate la alineatul (1) litera (a), acțiunea se efectuează de către entități juridice care cooperează în cadrul unui consorțiu format din cel puțin trei entități juridice eligibile, dintre care cel puțin două sunt stabilite în cel puțin două state membre diferite. Cel puțin trei dintre respectivele entități juridice eligibile nu sunt controlate, direct sau indirect, pe întreaga durată a desfășurării acțiunii, de către aceeași entitate juridică și nu se controlează reciproc.

(3) În pofida alineatului (2), activitățile menționate la alineatul (1) pot fi desfășurate de către o SEAP.

SECȚIUNEA 3

FONDUL PENTRU ACCELERAREA TRANSFORMĂRII LANȚURILOR DE APROVIZIONARE ÎN DOMENIUL APĂRĂRII (FAST)

Articolul 14

Fondul pentru accelerarea transformării lanțurilor de aprovizionare în domeniul apărării (FAST)

(1) Pentru a mobiliza și a accelera investițiile necesare pentru creșterea capacităților de producție în domeniul apărării ale IMM-urilor și ale întreprinderilor cu capitalizare medie care respectă criterii echivalente cu cele stabilite la articolul 9 alineatul (1) și, după caz, la articolul 9 alineatele (3) și (4), precum și pentru a reduce riscurile legate de respectivele investiții, se poate crea o operațiune de finanțare mixtă care să ofere sprijin sub formă de creanțe, sprijin sub formă de capital propriu ori ambele, denumită „Fondul pentru accelerarea transformării lanțurilor de aprovizionare în domeniul apărării” (FAST). FAST este implementat în conformitate cu titlul X din Regulamentul financiar și cu Regulamentul (UE) 2021/523.

(2) Obiectivele specifice urmărite de FAST sunt următoarele:

(a) obținerea unui efect multiplicator satisfăcător care să fie în concordanță cu mixul de datorii și capitaluri proprii și care să contribuie la atragerea de finanțare atât din sectorul public, cât și din cel privat;

(b) oferirea de sprijin IMM-urilor, inclusiv întreprinderilor nou înființate și întreprinderilor în curs de extindere, și întreprinderilor cu capitalizare medie din întreaga Uniune care se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește accesul la finanțare și care:

(i) se află în etapa de industrializare sau de fabricare de produse din domeniul apărării sau au planuri iminente în acest sens; sau

(ii) fac parte din lanțul de aprovizionare al Uniunii în domeniul apărării sau au planuri iminente de a deveni parte a acestuia;

(c) accelerarea investițiilor în sectoarele fabricării de produse din domeniul apărării și dezvoltării de tehnologii de apărare și, prin urmare, consolidarea securității aprovizionării lanțurilor valorice ale industriei de apărare a Uniunii.

SECȚIUNEA 4

ACHIZIȚII PUBLICE

Articolul 15

Achiziții publice cu sprijinul Comisiei

(1) În conformitate cu articolul 168 din Regulamentul financiar, statele membre pot solicita Comisiei:

(a) să se angajeze, împreună cu acestea, într-o achiziție publică în comun, astfel cum se menționează la articolul 168 alineatul (2) din Regulamentul financiar, prin care statele membre pot achiziționa, închiria sau achiziționa în sistem de leasing produsele din domeniul apărării achiziționate în comun;

(b) să acționeze în calitate de organism central de achiziție, astfel cum se menționează la articolul 168 alineatul (3) din Regulamentul financiar, pentru a achiziționa produse din domeniul apărării prin achiziții publice în numele sau pe seama statelor membre interesate.

(2) Atunci când solicită Comisiei să acționeze în conformitate cu alineatul (1) de la prezentul articol, se consideră că autoritățile contractante ale statelor membre respectă cerințele prevăzute în Directiva 2009/81/CE.

(3) Prin derogare de la articolul 168 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul financiar, o țară asociată poate solicita Comisiei să se angajeze în achiziții publice în comun, astfel cum se menționează la alineatul (1) litera (a) de la prezentul articol. Respectivelor achiziții publice în comun li se aplică celelalte condiții prevăzute la articolul 168 alineatul (2) din Regulamentul financiar.

(4) Prin derogare de la articolul 168 alineatul (3) din Regulamentul financiar, o țară asociată poate solicita Comisiei, împreună cu cel puțin un stat membru, să acționeze în calitate de organism central de achiziție, astfel cum se menționează la alineatul (1) litera (b) de la prezentul articol. Atunci când Comisia acționează în calitate de organism central de achiziție, se aplică condiții echivalente cu cele prevăzute la articolul 168 alineatul (3) din Regulamentul financiar.

(5) Pe lângă condițiile prevăzute în Regulamentul financiar, procedura de achiziții publice menționată la alineatele (1), (3) și (4) de la prezentul articol trebuie să respecte, de asemenea, următoarele condiții:

(a) participarea la procedura de achiziții publice este deschisă tuturor statelor membre și, prin derogare de la articolul 168 alineatele (2) și (3) din Regulamentul financiar, poate fi deschisă țărilor asociate;

(b) Comisia invită, din fiecare țară participantă, cel puțin un expert cu experiență relevantă pentru negocieri, în vederea formării unei echipe comune de negociere;

(c) țările participante precizează în mod explicit dacă decid să desfășoare procese paralele de negociere pentru produsul în cauză, decizia respectivă fiind supusă aprobării unanime de către țările participante.

(6) Atunci când acționează în calitate de organism central de achiziție în temeiul alineatului (1) litera (b) și al alineatului (4), Comisia poate achiziționa, în numele sau pe seama statelor membre sau al țărilor asociate, componente și materii prime necesare pentru aprovizionarea cu produse din domeniul apărării în scopul constituirii de rezerve strategice de către țările participante, inclusiv al constituirii de stocuri.

(7) Atunci când acest lucru este justificat în mod corespunzător de urgența extremă a situației, Comisia poate, prin derogare de la articolul 175 alineatul (1) din Regulamentul financiar, să solicite livrarea de produse din domeniul apărării de la data la care sunt trimise proiectele de contracte rezultate în urma achiziției publice desfășurate în scopurile prezentului regulament.

(8) Pentru a încheia acorduri de achiziție cu operatori economici, reprezentanții Comisiei sau experții desemnați de Comisie pot efectua, în cooperare cu autoritățile naționale relevante, vizite pe teren la amplasamentele instalațiilor de producție a produselor relevante din domeniul apărării.

(9) Prezentul articol nu aduce atingere normelor Uniunii și normelor naționale existente care reglementează proprietatea asupra produselor din domeniul apărării, precum și exportul și transferul acestora.

(10) Comisia se asigură că țările participante sunt tratate în mod egal în cadrul desfășurării procedurilor de achiziții publice și la punerea în aplicare a acordurilor rezultate.

(11) În plus față de condițiile prevăzute în Regulamentul financiar, în cadrul contractelor care rezultă din achizițiile publice efectuate în temeiul prezentului articol, ofertanților, contractanților și subcontractanților li se aplică, de asemenea, criterii echivalente cu cele prevăzute la articolul 9 alineatele (1), (3) și (4) din prezentul regulament.

(12) Pentru achizițiile publice efectuate în temeiul alineatului (1) litera (a) și al alineatului (3) de la prezentul articol, se aplică normele prevăzute la articolul 10 alineatele (3) și (5).

Articolul 16

Achiziționarea preliminară de produse din domeniul apărării

(1) Achizițiile publice în comun astfel cum sunt menționate la articolul 15 alineatul (1) litera (a) pot lua forma unor acorduri de achiziție anticipată de produse din domeniul apărării, negociate și încheiate în numele sau pe seama țărilor participante. Astfel de acorduri pot include un mecanism de plată anticipată pentru producerea unor astfel de produse în schimbul dreptului la rezultat, care nu poate depăși părțile contractului privind costurile nerecurente, inclusiv rezervarea capacităților de producție.

(2) În cazul în care acordurile menționate la alineatul (1) de la prezentul articol includ un mecanism de plată anticipată, plata în avans către contractant poate fi acoperită de pachetul financiar menționat la articolul 3 alineatul (1). Contribuțiile țărilor participante menționate la articolul 5 se iau în considerare în mod egal pentru fiecare articol comandat de țările participante.

(3) În cazurile în care cuantumurile negociate depășesc cererea, Comisia, la cererea țărilor participante în cauză, instituie un mecanism de realocare către stocurile naționale sau de constituire a rezervelor de pregătire industrială în domeniul apărării.

Articolul 17

Facilitarea acordurilor de achiziționare a producției

(1) Comisia stabilește un sistem pentru a facilita încheierea de acorduri de achiziționare a producției legate de intensificarea industrială a capacităților de producție ale EDTIB, între statele membre și, după caz, țările asociate, pe de o parte, și operatorii economici din cadrul EDTIB, pe de altă parte, cu respectarea normelor Uniunii în materie de concurență și achiziții publice. Comisia se asigură că este împiedicat accesul unei țări terțe neasociate sau al unei entități dintr-o țară terță neasociată la informații clasificate sau sensibile referitoare la acțiune, iar angajații sau alte persoane implicate în acțiune dețin autorizare de securitate națională emisă de un stat membru sau de o țară asociată.

(2) Sistemul menționat la alineatul (1) permite statelor membre și țărilor asociate interesate să prezinte cereri de oferte pentru produse din domeniul apărării care indică:

(a) volumul și calitatea;

(b) prețul sau intervalul de preț preconizat;

(c) durata preconizată a acordului de achiziționare a producției.

(3) Sistemul menționat la alineatul (1) de la prezentul articol le permite producătorilor de produse din domeniul apărării care îndeplinesc criterii echivalente cu cele prevăzute la articolul 9 alineatele (1), (3) și (4) să prezinte oferte care indică:

(a) volumul și calitatea produselor din domeniul apărării pentru care intenționează să încheie acorduri de achiziționare a producției;

(b) prețul sau intervalul de preț preconizat la care sunt dispuși să vândă;

(c) termenul de execuție estimat pentru livrarea produselor din domeniul apărării în cadrul acordului de achiziționare a producției;

(d) durata preconizată a acordului de achiziționare a producției.

(4) Pe baza cererilor de oferte și a ofertelor primite în temeiul alineatelor (2) și (3), Comisia stabilește contactul între producătorii relevanți de produse din domeniul apărării și statele membre și țările asociate interesate.

(5) În urma stabilirii contactului menționat la alineatul (4) de la prezentul articol, țările interesate pot solicita Comisiei să se angajeze într-o procedură de achiziții publice în comun sau într-o procedură de achiziții publice în numele sau pe seama lor, în temeiul articolului 15.

(6) Pachetul financiar menționat la articolul 3 alineatul (1) poate acoperi părțile din contract privind costurile nerecurente, inclusiv rezervarea capacităților de producție.

SECȚIUNEA 5

CRITERII DE ATRIBUIRE ȘI PROGRAME DE LUCRU

Articolul 18

Criterii de atribuire

(1) Propunerile de acțiuni sunt evaluate în funcție de obiectivele stabilite pentru acțiunea relevantă, de rezultatele preconizate ale acțiunii relevante, precum și de calitatea și eficiența implementării sale. În special, evaluarea respectivă include unul sau mai multe dintre următoarele criterii:

(a) contribuția la competitivitate;

(b) contribuția la reziliența și distribuția geografică a capacităților de producție;

(c) creșterea capacităților de producție;

(d) creșterea interoperabilității;

(e) creșterea interschimbabilității; și

(f) contribuția la reducerea dependențelor strategice.

(2) În plus față de criteriile stabilite la alineatul (1) de la prezentul articol, propunerile vizând acțiuni de achiziții publice în comun menționate la articolul 11 sunt evaluate pe baza următoarelor criterii:

(a) numărul statelor membre participante sau al țărilor asociate participante;

(b) contribuția acțiunii la adaptarea, modernizarea și dezvoltarea EDTIB în întreaga Uniune; și

(c) participarea IMM-urilor și a întreprinderilor cu capitalizare medie.

(3) În plus față de criteriile stabilite la alineatul (1) de la prezentul articol, propunerile vizând acțiuni de consolidare a industriei astfel cum sunt menționate la articolul 12 sunt evaluate pe baza următoarelor criterii:

(a) reducerea termenului de execuție pentru producție și creșterea capacității de producție în Uniune, a capacității rezervate și a forței de muncă calificate;

(b) contribuția la asigurarea disponibilității și a securității aprovizionării în întreaga Uniune ca răspuns la riscurile identificate, având în vedere, printre altele, mai ales expunerea ridicată la riscul materializării unor amenințări militare convenționale; și

(c) contribuția la cooperarea industrială transfrontalieră în domeniul apărării în întreaga Uniune, îmbunătățind includerea IMM-urilor și a întreprinderilor cu capitalizare medie, sau legătura cu comenzile care decurg din achizițiile publice în comun de produse din domeniul apărării efectuate de cel puțin trei state membre sau țări asociate.

(4) Programele de lucru menționate la articolul 21 stabilesc detalii suplimentare privind aplicarea criteriilor stabilite la alineatul (1) de la prezentul articol, inclusiv orice ponderare aplicabilă. Programele de lucru nu stabilesc praguri individuale.

(5) Comitetul de evaluare poate fi asistat de experți externi independenți, în conformitate cu articolul 153 alineatul (3) din Regulamentul financiar. Programele de lucru pot preciza că respectivii experți sunt obligați să dețină o autorizare de securitate valabilă.

Articolul 19

Procedura de selecție și atribuire

Exceptând acțiunile menționate la articolul 11, la articolul 13 alineatul (1) litera (g) și la articolul 10 alineatul (1) litera (d), Comisia acordă finanțarea în temeiul prezentului capitol prin intermediul unor acte de punere în aplicare. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 77 alineatul (4).

Articolul 20

Contribuția financiară a Uniunii

(1) Pentru acțiunile menționate la articolele 13 și 35 din prezentul regulament și prin derogare de la articolul 193 alineatul (1) din Regulamentul financiar, în cazul în care contribuția financiară a Uniunii ia forma unor granturi, programul poate finanța până la 100 % din costurile eligibile.

(2) În cazul în care grantul din partea Uniunii ia forma unei finanțări nelegate de costuri, în temeiul articolului 183 alineatul (3) din Regulamentul financiar, nivelul contribuției Uniunii atribuite fiecărei acțiuni poate fi bazat pe factori precum:

(a) gradul de complexitate al achizițiilor publice în comun, pentru care o proporție din valoarea estimată a contractului de achiziții publice în comun și experiența dobândită în acțiuni similare pot servi drept indicatori inițiali;

(b) contribuția acțiunii la îmbunătățirea rezultatelor în materie de interoperabilitate;

(c) caracteristicile acțiunii care sunt susceptibile să genereze semnale mai puternice de investiții pe termen lung pentru industrie, în special în cazul în care achizițiile publice în comun vizează activități care ar fi eligibile pentru finanțare de la bugetul Uniunii, cum ar fi cercetare și dezvoltare, testare și certificare, producție inițială sau activități de sprijin pe durata serviciului;

(d) numărul de state membre și țări asociate participante sau includerea de state membre sau țări asociate suplimentare în cadrul cooperării existente;

(e) contribuția acțiunii la intensificarea capacităților de producție necesare;

(f) contribuția acțiunii la reducerea dependențelor de țările neasociate;

(g) contribuția acțiunii la consolidarea cooperării dintre statele membre sau țările asociate în scopul constituirii, gestionării sau menținerii rezervelor de pregătire industrială în domeniul apărării;

(h) contribuția acțiunii la consolidarea cooperării dintre statele membre sau țările asociate, având drept rezultat achiziția publică în comun de cantități suplimentare de produse din domeniul apărării pentru Ucraina sau Republica Moldova;

(i) complexitatea soluțiilor tehnologice necesare pentru integrarea produsului din domeniul apărării achiziționat în cadrul forțelor armate ale unui stat membru participant.

(3) Acțiunile menționate la articolul 11 din prezentul regulament sunt finanțate prin granturi sub formă de finanțare nelegată de costuri, în temeiul articolului 183 alineatul (3) din Regulamentul financiar.

(4) Contribuția financiară a Uniunii la fiecare acțiune menționată la articolul 11 nu poate depăși 15 % din valoarea estimată a contractului de achiziții publice în comun în cauză.

(5) Prin derogare de la alineatul (4) de la prezentul articol, contribuția financiară a Uniunii la fiecare acțiune menționată la articolul 11 poate fi de până la 25 % din valoarea estimată a contractului de achiziții publice în comun în cauză, cu condiția îndeplinirii cel puțin a uneia dintre următoarele condiții:

(a) acțiunea este efectuată de o SEAP;

(b) acțiunea sprijină achiziții publice în comun de produse finale fără restricții;

(c) acțiunea are drept rezultat achiziția publică în comun a unor cantități suplimentare de produse din domeniul apărării pentru Ucraina sau Republica Moldova;

(d) acțiunea asigură o distribuție largă a furnizorilor între statele membre, ceea ce înseamnă că peste 20 % din valoarea totală a produsului final este realizată de furnizori stabiliți în cel puțin un stat membru diferit de statul membru în care este stabilit contractantul principal;

(e) cheltuielile cu investițiile în domeniul apărării ale majorității statelor membre care participă la acțiunea în cauză au depășit 30 % din cheltuielile fiecărui stat membru pentru apărare în exercițiul financiar care precedă cererea.

(6) Pentru acțiunile menționate la articolul 12, contribuția financiară a Uniunii nu poate depăși 35 % din costurile eligibile.

(7) Prin derogare de la alineatul (6) de la prezentul articol, contribuția financiară a Uniunii la fiecare acțiune menționată la articolul 12 poate fi de până la 50 % din costurile eligibile în cazul în care majoritatea beneficiarilor sunt IMM-uri sau întreprinderi cu capitalizare medie stabilite în statele membre sau în țările asociate sau în cazul în care acțiunea este efectuată de o SEAP și dacă este îndeplinită cel puțin una dintre următoarele condiții:

(a) beneficiarul demonstrează o contribuție la crearea unei noi cooperări transfrontaliere între entități stabilite în statele membre sau în țările asociate;

(b) acțiunea implică construcția de noi infrastructuri, instalații sau linii de producție de la zero sau construcția pe situri care nu au fost utilizate anterior pentru astfel de activități, contribuind la dezvoltarea lanțurilor de aprovizionare și la transferul de tehnologie în întreaga Uniune;

(c) acțiunea contribuie la crearea de noi capacități de producție de produse necesare în situații de criză sau la intensificarea capacităților de producție existente pentru produsele respective.

(8) Programele de lucru menționate la articolul 21 stabilesc detalii suplimentare.

Articolul 21

Programe de lucru

(1) Programul este implementat prin programe de lucru, astfel cum se menționează la articolul 110 din Regulamentul financiar. Programele de lucru pot fi multianuale, după caz. Programele de lucru stabilesc acțiunile și bugetul aferent necesare pentru îndeplinirea obiectivelor programului și, după caz, cuantumul total rezervat pentru operațiunile de finanțare mixtă.

(2) Comisia adoptă programele de lucru prin intermediul unor acte de punere în aplicare. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 77 alineatul (4).

(3) Programele de lucru includ în special:

(a) cuantumul total al contribuției Uniunii la fiecare tip de acțiune menționat la articolul 10 alineatul (1) și o descriere detaliată a fiecărui tip de acțiune;

(b) în ceea ce privește acțiunile menționate la articolele 11 și 12, dimensiunea financiară minimă a acțiunilor;

(c) în ceea ce privește acțiunile menționate la articolul 12, numărul maxim de entități juridice care fac parte din consorțiu, care nu poate să fie mai mare de 15;

(d) procedura de evaluare și selecție a propunerilor, inclusiv, după caz, o descriere a obiectivelor de etapă, concepute astfel încât să marcheze progresele substanțiale înregistrate în implementarea acțiunilor, rezultatele care trebuie să fie obținute și cuantumurile aferente de plătit, precum și modalitățile de verificare a obiectivelor de etapă, a îndeplinirii condițiilor și a obținerii rezultatelor;

(e) cuantumul total al contribuției Uniunii la achizițiile publice în comun efectuate cu sprijinul Comisiei, astfel cum se menționează la articolul 15 alineatul (1) litera (a), la articolul 15 alineatul (3), la articolul 16 și la articolul 17; și

(f) metodele de determinare și, dacă este cazul, de ajustare a finanțării.

(4) Atunci când adoptă programele de lucru, Comisia ține seama de necesitatea corelării cu alte programe și instrumente relevante ale Uniunii.

(5) Pachetul financiar menționat la articolul 3 alineatul (1) poate acoperi achizițiile publice în comun menționate la articolul 15 alineatul (1) litera (a), fără a se depăși părțile din contract privind costurile nerecurente, inclusiv rezervarea capacităților de producție.

CAPITOLUL III

INSTRUMENTUL DE SPRIJIN PENTRU UCRAINA

SECȚIUNEA 1

DISPOZIȚII GENERALE APLICABILE INSTRUMENTULUI DE SPRIJIN PENTRU UCRAINA

Articolul 22

Obiective

(1) Instrumentul de sprijin pentru Ucraina contribuie la redresarea, reconstrucția și modernizarea DTIB ucrainene în vederea creșterii gradului său de pregătire industrială în domeniul apărării, ținând seama de posibila sa integrare viitoare în EDTIB, prin cooperarea dintre Uniune și Ucraina, consolidând astfel reciproc stabilitatea, securitatea, pacea, prosperitatea, reziliența și durabilitatea.

(2) Obiectivul stabilit la alineatul (1) este urmărit cu accent pe consolidarea cooperării transfrontaliere dintre EDTIB și DTIB ucraineană, ținând seama de nevoile Ucrainei în materie de consolidare a industriei în domeniul apărării și de achiziții publice în domeniul apărării, prin crearea de capacități de producție sau intensificarea acestora în concordanță cu standardele NATO și cu alte standarde relevante, protecția activelor, asistență tehnică și schimb de personal, o cooperare sporită privind achizițiile publice în comun de produse din domeniul apărării care implică Ucraina și DTIB ucraineană, inclusiv întreținerea acestora, și cooperarea în materie de acordare de licențe pentru producție prin intermediul parteneriatelor public-private sau al altor forme de cooperare, precum întreprinderile comune. Se acordă o atenție deosebită obiectivului de a sprijini Ucraina să se alinieze treptat la normele, standardele, politicile și practicile Uniunii în vederea viitoarei aderări la Uniune.

Articolul 23

Resurse financiare suplimentare

(1) Statele membre, instituțiile, organele și agențiile Uniunii, țările terțe, organizațiile internaționale, instituțiile financiare internaționale sau alți terți pot furniza contribuții financiare suplimentare la Instrumentul de sprijin pentru Ucraina, în conformitate cu articolul 208 alineatul (2) din Regulamentul financiar. Astfel de contribuții financiare constituie venituri alocate externe în înțelesul articolului 21 alineatul (2) litera (a), (d) sau (e) sau al articolului 21 alineatul (5) din Regulamentul financiar.

(2) Orice cuantumuri suplimentare primite în temeiul acordurilor bilaterale sau multilaterale încheiate în temeiul articolului 17 din Regulamentul (UE) 2025/1106 constituie venituri alocate externe în înțelesul articolului 21 alineatul (5) din Regulamentul financiar și se utilizează pentru Instrumentul de sprijin pentru Ucraina în conformitate cu prezentul regulament.

(3) Orice cuantumuri suplimentare primite în cadrul măsurilor restrictive relevante ale Uniunii sunt venituri alocate externe în înțelesul articolului 21 alineatul (5) din Regulamentul financiar și se utilizează pentru acțiuni de consolidare a DTIB ucrainene.

(4) Resursele alocate statelor membre în cadrul gestiunii partajate pot fi transferate, la cererea statelor membre în cauză, către Instrumentul de sprijin pentru Ucraina, sub rezerva îndeplinirii condițiilor prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1060. Comisia execută respectivele resurse direct, în conformitate cu articolul 62 alineatul (1) primul paragraf litera (a) din Regulamentul financiar, sau indirect, în conformitate cu litera (c) de la paragraful menționat. Resursele respective se utilizează în beneficiul statului membru în cauză.

(5) În ceea ce privește cuantumurile contribuțiilor efectuate în conformitate cu alineatul (1) de la prezentul articol, statele membre în cauză pot decide ca proporția din cuantumurile respective să fie pusă la dispoziția tuturor entităților eligibile pentru finanțare în temeiul prezentului regulament, să fie pusă la dispoziție numai în beneficiul statelor membre în cauză sau să fie pusă la dispoziție în beneficiul suplimentar al altor state membre sau al Ucrainei.

(6) În cazul în care Comisia nu și-a asumat un angajament juridic în cadrul gestiunii directe sau indirecte pentru resursele transferate în conformitate cu alineatul (4) de la prezentul articol și cel mai târziu până la 31 decembrie 2028, resursele neangajate corespunzătoare pot fi transferate înapoi către unul sau mai multe dintre programele sursă respective, la cererea statului membru în cauză, în conformitate cu condițiile prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/1060.

Articolul 24

Finanțare alternativă, combinată și cumulativă

(1) Instrumentul de sprijin pentru Ucraina se implementează în sinergie cu alte programe ale Uniunii. O acțiune care a beneficiat de o contribuție din partea altui program al Uniunii poate primi o contribuție și în cadrul Instrumentului de sprijin pentru Ucraina, cu condiția ca respectivele contribuții să nu acopere aceleași costuri. Pentru fiecare contribuție se aplică normele programului relevant al Uniunii sau se poate aplica, pentru toate contribuțiile, un set unic de norme ale oricăruia dintre programele Uniunii care contribuie și se poate încheia un angajament juridic unic. Sprijinul cumulat din bugetul Uniunii nu poate depăși costurile eligibile totale ale acțiunii și poate fi calculat pe o bază proporțională, în conformitate cu documentele care stabilesc condițiile de acordare a sprijinului.

(2) Pentru a li se acorda o marcă de excelență în cadrul Instrumentului de sprijin pentru Ucraina, acțiunile trebuie să îndeplinească următoarele condiții în mod cumulativ:

(a) au fost evaluate în cadrul unei cereri de propuneri lansate în cadrul Instrumentului de sprijin pentru Ucraina;

(b) respectă cerințele minime în materie de calitate din respectiva cerere de propuneri;

(c) nu sunt finanțate în cadrul cererii de propuneri respective din cauza unor constrângeri bugetare.

(3) În conformitate cu dispozițiile relevante din Regulamentul (UE) 2021/1060, FEDR sau FSE+ poate sprijini propuneri prezentate ca urmare a unei cereri de propuneri în cadrul Instrumentului de sprijin pentru Ucraina, cărora li s-a acordat marca de excelență.

Articolul 25

Implementare și forme de finanțare din partea Uniunii

(1) Instrumentul de sprijin pentru Ucraina este implementat prin gestiune directă în conformitate cu Regulamentul financiar sau prin gestiune indirectă de către entitățile menționate la articolul 62 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul financiar.

(2) Fără a aduce atingere articolului 33 alineatul (3) din prezentul regulament, finanțarea din partea Uniunii poate fi acordată sub oricare dintre formele prevăzute în Regulamentul financiar în conformitate cu titlul X din acesta, cu excepția operațiunilor de finanțare mixtă din cadrul programului InvestEU.

(3) În ceea ce privește activitățile menționate la articolul 12 alineatul (1) litera (d) din prezentul regulament pentru care se acordă finanțare din partea Uniunii sub forma unui grant în cadrul Instrumentului de sprijin pentru Ucraina și se realizează profit, Comisia are dreptul să recupereze procentul din profit care corespunde contribuției Uniunii la costurile eligibile suportate efectiv de beneficiarul care desfășoară acțiunea, până la concurența cuantumului final al contribuției Uniunii. Prin derogare de la articolul 195 alineatul (2) din Regulamentul financiar, profitul se calculează ca fiind un excedent de venituri raportat la costurile eligibile ale acțiunii, în cazul în care veniturile se limitează la finanțarea din partea Uniunii, la finanțarea din partea statelor membre, inclusiv achizițiile publice, la alte venituri generate în timpul acțiunii și la orice venituri rezultate din acțiune. Programele de lucru menționate la articolul 34 din prezentul regulament pot stabili detalii suplimentare.

(4) Prin derogare de la articolul 196 alineatul (2) din Regulamentul financiar, contribuțiile financiare pot acoperi, în situațiile în care este relevant și necesar pentru implementarea unei acțiuni, acțiunile inițiate și costurile suportate înainte de data transmiterii propunerii pentru acțiunile respective, cu condiția ca acestea să nu fi început înainte de 5 martie 2024 și să nu fi fost finalizate înainte de semnarea acordului de grant.

Articolul 26

Entități juridice eligibile

(1) Pot fi eligibili ca destinatari ai finanțării din partea Uniunii în temeiul prezentului regulament doar entitățile juridice stabilite în Uniune sau în Ucraina și ale căror structuri de conducere executivă se află în Uniune sau în Ucraina.

Entitățile juridice stabilite în zonele din Ucraina care nu sunt controlate de guvern nu sunt eligibile pentru finanțare în temeiul prezentului regulament.

(2) Criteriile de eligibilitate stabilite la alineatele (3)-(9) de la prezentul articol se aplică în plus față de criteriile stabilite în conformitate cu Regulamentul financiar.

(3) Infrastructura, instalațiile, activele și resursele destinatarilor finanțării din partea Uniunii implicați într-o acțiune, care sunt utilizate în scopul acțiunii respective, trebuie să fie situate pe teritoriul unui stat membru sau al Ucrainei pe întreaga durată a desfășurării acțiunii.

(4) Prin derogare de la alineatul (3) de la prezentul articol, în cazul în care destinatarii finanțării din partea Uniunii implicați într-o acțiune nu au la dispoziție alternative sau infrastructură, instalații, active și resurse relevante, ușor accesibile în Uniune sau în Ucraina, aceștia își pot utiliza infrastructura, instalațiile, activele sau resursele care sunt situate sau deținute în afara teritoriului statelor membre sau într-o altă țară terță decât Ucraina, cu condiția ca această utilizare să nu contravină intereselor în materie de securitate și apărare ale Uniunii sau ale statelor sale membre, inclusiv respectării principiului relațiilor de bună vecinătate, și să se realizeze în concordanță cu obiectivele stabilite la articolul 22. Costurile legate de activitățile care utilizează infrastructura, instalațiile, activele sau resursele respective nu sunt eligibile pentru sprijin din partea Instrumentului de sprijin pentru Ucraina.

(5) În scopul unei acțiuni sprijinite de Instrumentul de sprijin pentru Ucraina, destinatarii finanțării din partea Uniunii nu pot fi supuși controlului de către o țară terță neasociată alta decât Ucraina sau de către o entitate dintr-o altă țară terță.

(6) Prin derogare de la alineatul (5) de la prezentul articol, o entitate juridică stabilită în Uniune și controlată de o țară terță neasociată alta decât Ucraina sau de o entitate dintr-o altă țară terță este eligibilă pentru a fi destinatar al finanțării din partea Uniunii dacă sunt puse la dispoziția Comisiei garanții aprobate în conformitate cu procedurile naționale ale unui stat membru în care este stabilită, cum ar fi măsuri adecvate în temeiul examinării, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 3 din Regulamentul (UE) 2019/452.

Garanțiile menționate la primul paragraf de la prezentul alineat oferă asigurări că implicarea într-o acțiune a unei entități juridice astfel cum se menționează la paragraful respectiv nu ar contraveni intereselor în materie de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, astfel cum sunt stabilite în cadrul PESC în temeiul titlului V din TUE, inclusiv respectării principiului relațiilor de bună vecinătate, sau obiectivelor stabilite la articolul 22 din prezentul regulament. Garanțiile respective atestă în special faptul că, pentru scopurile urmărite de o acțiune, sunt în vigoare măsuri care să asigure că:

(a) controlul asupra entității juridice nu este exercitat într-un mod care împiedică sau limitează capacitatea acesteia de a desfășura acțiunea și de a genera rezultate, care impune restricții privind infrastructura, instalațiile, activele, resursele sale, drepturile de proprietate intelectuală sau know-how-ul de care este nevoie în scopul acțiunii ori care subminează capabilitățile și standardele necesare pentru desfășurarea acțiunii;

(b) accesul unei țări terțe neasociate alta decât Ucraina sau al unei entități dintr-o altă țară terță la informații clasificate sau sensibile referitoare la acțiune este împiedicat, iar angajații sau alte persoane implicate în acțiune dețin autorizare de securitate națională emisă de un stat membru, de o țară asociată sau de Ucraina, după caz, în conformitate cu actele cu putere de lege și normele administrative naționale;

(c) deținerea dreptului de proprietate intelectuală care decurge din acțiunile menționate la articolul 27 alineatul (1) litera (b) în legătură cu acțiunile de consolidare a industriei care promovează industrializarea și comercializarea produselor din domeniul apărării dezvoltate în cadrul acțiunilor finanțate de Uniune sau al altor activități de cooperare desfășurate cu sprijinul statelor membre nu face obiectul unor restricții din partea unei țări terțe neasociate alta decât Ucraina sau a unei entități dintr-o altă țară terță și nici nu este transferată către entități stabilite în afara teritoriului statelor membre, al țărilor asociate sau al Ucrainei, fără aprobarea statului membru sau a țării asociate în care este stabilită entitatea juridică sau, în cazul în care entitatea juridică este stabilită în Ucraina, fără aprobarea Ucrainei. O astfel de aprobare nu poate contraveni obiectivelor stabilite la articolul 22.

Dacă statul membru în care este stabilită entitatea juridică consideră oportun, pot fi furnizate garanții suplimentare.

Comisia informează comitetul menționat la articolul 77 cu privire la orice entitate juridică considerată eligibilă pentru a fi destinatar al finanțării din partea Uniunii în conformitate cu prezentul alineat.

(7) Garanțiile menționate la alineatul (6)de la prezentul articol se pot baza pe un model standardizat furnizat de Comisie, asistată de comitetul menționat la articolul 77, pentru a se asigura o abordare armonizată la nivelul întregii Uniuni.

(8) Atunci când desfășoară o acțiune eligibilă, destinatarii pot, de asemenea, să coopereze cu entități juridice stabilite în afara teritoriului statelor membre sau al Ucrainei sau care sunt controlate de o țară terță neasociată alta decât Ucraina sau de o entitate dintr-o altă țară terță, inclusiv prin utilizarea activelor, infrastructurii, instalațiilor și resurselor respectivelor entități juridice, cu condiția ca aceasta să nu contravină intereselor de securitate și apărare ale Uniunii sau ale statelor sale membre, inclusiv respectării principiului relațiilor de bună vecinătate, sau obiectivelor prevăzute la articolul 22.

Nu se permite accesul neautorizat al unei țări terțe neasociate alta decât Ucraina sau al unei entități dintr-o altă țară terță la informații clasificate care privesc desfășurarea acțiunii și sunt evitate potențialele efecte negative asupra securității aprovizionării cu factori de producție esențiali pentru acțiune.

Costurile legate de cooperarea cu entități juridice care sunt stabilite în afara teritoriului statelor membre sau al Ucrainei sau care sunt controlate de o țară terță neasociată alta decât Ucraina sau de o altă entitate dintr-o țară terță, nu sunt eligibile pentru sprijin din partea Instrumentului de sprijin pentru Ucraina.

(9) Alineatele (5) și (6) nu se aplică:

(a) autorităților contractante ale statelor membre și ale Ucrainei;

(b) organizațiilor internaționale;

(c) SEAP-urilor;

(d) AEA.

SECȚIUNEA 2

ACȚIUNI ELIGIBILE

Articolul 27

Acțiuni eligibile

(1) Acțiunile eligibile pentru finanțare în cadrul Instrumentului de sprijin pentru Ucraina pun în aplicare obiectivele prevăzute la articolul 22 și se pot prezenta în una dintre următoarele forme sau într-o combinație a acestora:

(a) acțiuni de achiziții publice în comun, astfel cum sunt menționate la articolul 11, inclusiv în scopul constituirii, gestionării sau menținerii rezervelor de pregătire industrială în domeniul apărării;

(b) acțiuni de consolidare a industriei, astfel cum sunt menționate la articolul 12;

(c) acțiuni de sprijin, astfel cum sunt menționate la articolul 13.

(2) Următoarele acțiuni nu sunt eligibile pentru finanțare în cadrul Instrumentului de sprijin pentru Ucraina:

(a) acțiunile legate de produse din domeniul apărării care sunt interzise de dreptul internațional aplicabil;

(b) acțiunile legate de sisteme de arme letale autonome care funcționează în afara unui lanț responsabil de comandă și control uman sau care nu pot fi utilizate în conformitate cu dreptul internațional umanitar;

(c) acțiunile legate de muniții cu dispersie;

(d) acțiunile sau părțile de acțiuni care sunt deja finanțate integral din alte surse publice sau private.

(3) Pentru achizițiile publice efectuate în temeiul alineatului (1) literele (a) și (c), care sunt sprijinite prin finanțare din partea Uniunii, costul componentelor originare din afara Uniunii și a Ucrainei nu poate depăși 35 % din costul estimat al componentelor produsului final. Nicio componentă nu provine din țări terțe care contravin intereselor de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre.

(4) Pentru acțiunile desfășurate în temeiul alineatului (1) litera (b), costul componentelor originare din afara Uniunii și a Ucrainei nu poate depăși 35 % din costul estimat al componentelor produsului pentru care creșterea capacității de producție este sprijinită prin finanțare din partea Uniunii. Nicio componentă a produsului pentru care creșterea capacității de producție este sprijinită prin finanțare din partea Uniunii nu poate proveni din țări terțe care contravin intereselor de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre.

(5) Destinatarii finanțării din partea Uniunii sau, după caz, contractanții au capacitatea de a decide, fără restricții impuse de țări terțe neasociate altele decât Ucraina sau de entități din alte țari terțe, cu privire la definirea, adaptarea și evoluția proiectării produselor din domeniul apărării în cauză, inclusiv autoritatea legală de a înlocui sau elimina componente care fac obiectul restricțiilor impuse de țări terțe neasociate altele decât Ucraina sau de entități din alte țări terțe.

(6) Fără a aduce atingere articolului 5 din Directiva 2009/43/CE, statele membre pot publica licențe generale de transfer pentru transferul către alte state membre al unor produse legate de acțiunile sprijinite de Instrumentul de sprijin pentru Ucraina.

(7) Acțiunile eligibile pentru finanțare în cadrul Instrumentului de sprijin pentru Ucraina se efectuează de către Ucraina sau cu implicarea cel puțin a Ucrainei sau a unei entități juridice stabilite în Ucraina și a cărei structură de conducere executivă se află în Ucraina.

(8) În sensul prezentului capitol, trimiterile la statele membre de la articolele 11, 12, 13 și 38 se interpretează ca incluzând Ucraina. Trimiterile la țările asociate de la articolele 11, 12, 13 și 38 nu se aplică prezentului capitol. În sensul prezentului capitol, trimiterile la articolul 9 cuprinse în articolul 11 se interpretează ca trimiteri la articolul 26, iar trimiterile la articolul 10 alineatul (5) cuprinse în articolul 12 se interpretează ca trimiteri la alineatul (5) de la prezentul articol.

SECȚIUNEA 3

ACHIZIȚII PUBLICE

Articolul 28

Achiziții publice cu sprijinul Comisiei

(1) Prin derogare de la articolul 168 alineatul (2) al doilea paragraf din Regulamentul financiar, Ucraina poate, împreună cu cel puțin un stat membru, să solicite Comisiei să se angajeze în achiziții publice în comun, astfel cum se menționează la articolul 168 alineatul (2) din Regulamentul financiar, prin care statele membre și Ucraina pot achiziționa, închiria sau achiziționa în sistem de leasing produsele din domeniul apărării achiziționate în comun. Respectivelor achiziții publice în comun li se aplică celelalte condiții prevăzute la articolul 168 alineatul (2) din Regulamentul financiar.

(2) Prin derogare de la articolul 168 alineatul (3) din Regulamentul financiar, Ucraina poate, împreună cu cel puțin un stat membru, să solicite Comisiei să acționeze în calitate de organism central de achiziție, astfel cum se menționează la articolul 168 alineatul (3) din Regulamentul financiar pentru a efectua achiziții în numele sau pe seama lor. Atunci când Comisia acționează în calitate de organism central de achiziție, se aplică condiții echivalente cu cele prevăzute la articolul 168 alineatul (3) din Regulamentul financiar.

(3) Atunci când solicită Comisiei să acționeze în conformitate cu alineatul (1) de la prezentul articol, se consideră că autoritățile contractante ale statelor membre respectă cerințele prevăzute în Directiva 2009/81/CE.

(4) Pe lângă condițiile prevăzute în Regulamentul financiar, procedura de achiziții publice menționată la alineatele (1) și (2) de la prezentul articol respectă, de asemenea, și următoarele condiții:

(a) participarea la procedura de achiziții publice este deschisă tuturor statelor membre;

(b) Comisia invită, din fiecare țară participantă, cel puțin un expert cu experiență relevantă pentru negocieri, în vederea formării unei echipe comune de negociere;

(c) țările participante precizează în mod explicit dacă decid să desfășoare procese paralele de negociere pentru produsul în cauză, decizia respectivă fiind supusă aprobării unanime de către țările participante.

(5) Atunci când acționează în calitate de organism central de achiziție în temeiul alineatului (2), Comisia poate achiziționa, în cadrul achizițiilor publice, componente și materii prime necesare pentru aprovizionarea cu produse din domeniul apărării în scopul constituirii de rezerve strategice de către țările participante, inclusiv al constituirii de stocuri.

(6) Atunci când acest lucru este justificat în mod corespunzător de urgența extremă a situației, Comisia poate, prin derogare de la articolul 175 alineatul (1) din Regulamentul financiar, să solicite livrarea de produse de la data la care sunt trimise proiectele de contracte rezultate în urma achiziției publice desfășurate în scopurile prezentului regulament.

(7) Pentru a încheia acorduri de achiziție cu operatori economici, reprezentanții Comisiei sau experții desemnați de Comisie pot efectua, în cooperare cu autoritățile naționale relevante, vizite pe teren la amplasamentele instalațiilor de producție a produselor relevante din domeniul apărării.

(8) Prezentul articol nu aduce atingere normelor Uniunii și normelor naționale existente care reglementează proprietatea asupra produselor din domeniul apărării, precum și exportul și transferul acestora.

(9) Comisia se asigură că țările participante sunt tratate în mod egal în cadrul desfășurării procedurilor de achiziții publice și la punerea în aplicare a acordurilor rezultate.

(10) În plus față de condițiile prevăzute în Regulamentul financiar, în cadrul contractelor care rezultă din achizițiile publice efectuate în temeiul prezentului articol, ofertanților, contractanților și subcontractanților li se aplică, de asemenea, criterii echivalente cu cele prevăzute la articolul 26 alineatele (1), (3) și (4) din prezentul regulament.

(11) Pentru achizițiile publice efectuate în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol se aplică normele prevăzute la articolul 27 alineatele (3) și (5).

Articolul 29

Achiziționarea preliminară de produse din domeniul apărării

(1) Achizițiile publice în comun astfel cum sunt menționate la articolul 28 pot lua forma unor acorduri de achiziție anticipată de produse din domeniul apărării, negociate și încheiate în numele sau pe seama țărilor participante. Astfel de acorduri pot include un mecanism de plată anticipată pentru producerea unor astfel de produse în schimbul dreptului la rezultat, care nu poate depăși părțile contractului privind costurile nerecurente, inclusiv rezervarea capacităților de producție.

(2) În cazul în care acordurile menționate la alineatul (1) de la prezentul articol includ un mecanism de plată anticipată, plata în avans către contractant poate fi acoperită de pachetul financiar menționat la articolul 3 alineatul (2). Contribuțiile țărilor participante menționate la articolul 23 se iau în considerare în mod egal pentru fiecare articol comandat de țările participante.

(3) În cazurile în care cuantumurile negociate depășesc cererea, Comisia, la cererea țărilor participante în cauză, instituie un mecanism de realocare către stocurile naționale sau de constituire a rezervelor de pregătire industrială în domeniul apărării.

Articolul 30

Facilitarea acordurilor de achiziționare a producției

(1) Comisia stabilește un sistem pentru a facilita încheierea de acorduri de achiziționare a producției legate de intensificarea industrială a capacităților de producție ale DTIB ucrainene, între statele membre și Ucraina, pe de o parte, și operatorii economici din cadrul DTIB ucrainene, pe de altă parte, cu respectarea normelor Uniunii în materie de concurență și achiziții publice. Comisia se asigură că este împiedicat accesul unei țări terțe neasociate alta decât Ucraina sau al unei entități dintr-o altă țară terță la informații clasificate sau sensibile referitoare la acțiune, iar angajații sau alte persoane implicate în acțiune dețin autorizare de securitate națională emisă de un stat membru, de o țară asociată sau de Ucraina.

(2) Sistemul menționat la alineatul (1) permite statelor membre interesate și Ucrainei să prezinte cereri de oferte pentru produse din domeniul apărării care indică:

(a) volumul și calitatea;

(b) prețul sau intervalul de preț preconizat;

(c) durata preconizată a acordului de achiziționare a producției.

(3) Sistemul menționat la alineatul (1) de la prezentul articol le permite producătorilor de produse din domeniul apărării care îndeplinesc criterii echivalente cu cele prevăzute la articolul 26 alineatele (1), (3) și (4) să prezinte oferte care indică:

(a) volumul și calitatea produselor din domeniul apărării pentru care intenționează să încheie acorduri de achiziționare a producției;

(b) prețul sau intervalul de preț preconizat la care sunt dispuși să vândă;

(c) termenul de execuție estimat pentru livrarea produselor din domeniul apărării în cadrul acordului de achiziționare a producției;

(d) durata preconizată a acordului de achiziționare a producției.

(4) Pe baza propunerilor și a ofertelor primite în temeiul alineatelor (2) și (3), Comisia stabilește contactul între producătorii relevanți de produse din domeniul apărării și statele membre interesate și cu Ucraina.

(5) În urma stabilirii contactului menționat la alineatul (4) de la prezentul articol, Ucraina și statele membre interesate pot solicita Comisiei să se angajeze într-o procedură de achiziții publice în comun sau într-o procedură de achiziții publice în numele sau pe seama lor, în temeiul articolului 28.

(6) Pachetul financiar menționat la articolul 3 alineatul (2) poate acoperi părțile din contract privind costurile nerecurente, inclusiv rezervarea capacităților de producție.

SECȚIUNEA 4

CRITERII DE ATRIBUIRE ȘI PROGRAME DE LUCRU

Articolul 31

Criterii de atribuire

(1) Propunerile de acțiuni sunt evaluate în funcție de obiectivele stabilite pentru acțiunea relevantă, astfel cum se menționează la articolul 22, de rezultatele preconizate ale acțiunii relevante, precum și de calitatea și eficiența implementării sale.

(2) În plus față de criteriile stabilite la alineatul (1) de la prezentul articol, propunerile vizând acțiuni de achiziții publice în comun astfel cum sunt menționate la articolul 11 pot fi evaluate pe baza unuia sau mai multora dintre următoarele criterii:

(a) valoarea estimată a achiziției publice în comun;

(b) contribuția acțiunii la redresarea, reconstrucția și modernizarea DTIB ucrainene;

(c) contribuția acțiunii la accelerarea achizițiilor publice și la reducerea termenului de execuție pentru producția și livrarea produselor din domeniul apărării.

(3) În plus față de criteriile stabilite la alineatul (1) de la prezentul articol, propunerile vizând acțiuni de consolidare a industriei astfel cum sunt menționate la articolul 12 pot fi evaluate pe baza unuia sau mai multora dintre următoarele criterii:

(a) reducerea termenului de execuție pentru producție și creșterea capacității de producție în Ucraina;

(b) contribuția la asigurarea disponibilității și aprovizionării în timp util cu produse din domeniul apărării pe întreg teritoriul Ucrainei;

(c) contribuția la cooperarea industrială transfrontalieră în domeniul apărării dintre Ucraina și Uniune.

(4) Programele de lucru menționate la articolul 34 stabilesc detalii suplimentare privind aplicarea criteriilor de atribuire, inclusiv orice ponderare aplicabilă. Programele de lucru nu stabilesc praguri individuale.

(5) Comitetul de evaluare poate fi asistat de experți externi independenți, în conformitate cu articolul 153 alineatul (3) din Regulamentul financiar. Programele de lucru pot preciza că experții respectivi sunt obligați să dețină o autorizare de securitate valabilă.

Articolul 32

Procedura de selecție și atribuire

Exceptând acțiunile menționate la articolul 11 și la articolul 13 alineatul (1) litera (g), Comisia acordă finanțarea în temeiul prezentului capitol prin intermediul unor acte de punere în aplicare. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 77 alineatul (4).

Articolul 33

Contribuția financiară a Uniunii

(1) Atunci când contribuția Uniunii ia forma unor granturi, în temeiul articolului 193 alineatul (3) din Regulamentul financiar, Instrumentul de sprijin pentru Ucraina poate finanța până la 100 % din costurile eligibile pentru acțiunile menționate la articolul 27 alineatul (1) literele (b) și (c) din prezentul regulament.

(2) În cazul în care grantul din partea Uniunii ia forma unei finanțări nelegate de costuri, nivelul contribuției Uniunii pentru fiecare acțiune poate fi bazat pe factori precum:

(a) gradul de complexitate al achizițiilor publice în comun, pentru care o proporție din valoarea estimată a acțiunii și experiența dobândită în acțiuni similare pot servi drept indicatori inițiali;

(b) contribuția acțiunii la îmbunătățirea rezultatelor în materie de interoperabilitate;

(c) caracteristicile acțiunii care sunt susceptibile să genereze semnale mai puternice de investiții pe termen lung pentru industrie;

(d) contribuția acțiunii la intensificarea capacităților de producție necesare în Ucraina;

(e) gradul de complexitate cu care se confruntă Ucraina în realizarea de progrese în cadrul procesului vizând aderarea la Uniune, inclusiv reformele structurale și măsurile de promovare a convergenței cu normele, standardele, politicile și practicile Uniunii;

(f) gradul de complexitate cu care se confruntă Ucraina pentru a-și adapta procesele sale de achiziții publice în domeniul apărării și contextul specific al industriei de apărare a Ucrainei, inclusiv pentru a îndeplini standardele NATO și alte standarde relevante;

(g) dificultățile și riscurile asociate războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, ținând seama de necesitatea de a reconstrui și moderniza într-un mod rezilient infrastructura deteriorată de respectivul război, precum și de necesitatea de a evita, preveni, reduce și, dacă este posibil, de a compensa astfel de daune.

(3) Acțiunile menționate la articolul 27 alineatul (1) litera (a) din prezentul regulament sunt finanțate prin granturi sub formă de finanțare nelegată de costuri, în temeiul articolului 183 alineatul (3) din Regulamentul financiar.

(4) Pentru acțiunile menționate la articolul 27 alineatul (1) litera (a), sprijinul din partea Instrumentului de sprijin pentru Ucraina nu poate depăși 25 % din valoarea estimată a contractului de achiziții publice în comun în cauză.

(5) Programele de lucru menționate la articolul 34 stabilesc detalii suplimentare.

Articolul 34

Programe de lucru

(1) Instrumentul de sprijin pentru Ucraina este implementat prin programe de lucru, astfel cum se menționează la articolul 110 din Regulamentul financiar. Programele de lucru pot fi multianuale, după caz. Programele de lucru stabilesc acțiunile și bugetul aferent necesare pentru îndeplinirea obiectivelor Instrumentului de sprijin pentru Ucraina.

(2) Comisia adoptă programele de lucru prin intermediul unor acte de punere în aplicare. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 77 alineatul (4).

(3) Programele de lucru includ în special:

(a) cuantumul total al contribuției Uniunii la fiecare tip de acțiune menționat la articolul 27 alineatul (1) și o descriere detaliată a fiecărui tip de acțiune;

(b) în ceea ce privește acțiunile menționate la articolul 27 alineatul (1) literele (a) și (b), dimensiunea financiară minimă a acțiunilor;

(c) în ceea ce privește acțiunile menționate la articolul 27 alineatul (1) litera (b), numărul maxim de entități juridice care fac parte din consorțiu, care nu poate să fie mai mare de 15;

(d) procedura de evaluare și selecție a propunerilor, inclusiv, după caz, o descriere a obiectivelor de etapă, concepute astfel încât să marcheze progresele substanțiale înregistrate în implementarea acțiunilor, rezultatele care trebuie obținute și cuantumurile aferente de plătit, precum și modalitățile de verificare a obiectivelor de etapă, a îndeplinirii condițiilor și a obținerii rezultatelor;

(e) cuantumul total al contribuției Uniunii la achizițiile publice în comun efectuate cu sprijinul Comisiei, astfel cum se menționează la articolul 28 alineatul (1), la articolul 29 și la articolul 30; și

(f) metodele de determinare și, dacă este cazul, de ajustare a finanțării.

(4) Atunci când adoptă programele de lucru, Comisia ține seama de necesitatea corelării cu alte programe și instrumente relevante ale Uniunii.

CAPITOLUL IV

PROIECTE EUROPENE DE INTERES COMUN ÎN DOMENIUL APĂRĂRII

Articolul 35

Proiecte europene de interes comun în domeniul apărării

(1) Proiectele europene de interes comun în domeniul apărării (EDPCI) constau în proiecte industriale de colaborare menite să consolideze competitivitatea EDTIB pe tot cuprinsul Uniunii, contribuind în același timp la dezvoltarea capabilităților militare ale statelor membre care sunt esențiale pentru interesele de securitate și apărare ale Uniunii, inclusiv a acelor capabilități care asigură accesul la toate domeniile operaționale, și anume terestru, maritim, aerian, spațial și cibernetic.

(2) EDPCI îndeplinesc următoarele criterii în mod cumulativ:

(a) consolidează în mod semnificativ competitivitatea, eficiența și capacitatea de inovare a EDTIB, în special prin:

(i) contribuția la instituirea unei noi cooperări transfrontaliere sau prin extinderea cooperării transfrontaliere existente, inclusiv cu IMM-urile și întreprinderile cu capitalizare medie;

(ii) crearea unor efecte de propagare pozitive asupra pieței interne;

(iii) contribuția semnificativă la integrarea pieței și la reducerea fragmentării acesteia;

(iv) îmbunătățirea interoperabilității și a interschimbabilității produselor din domeniul apărării; și

(v) urmărirea obiectivului de a reduce dependențele strategice, inclusiv prin diversificarea aprovizionării și extinderea capacităților;

(b) contribuie la dezvoltarea capabilităților militare ale statelor membre, esențiale pentru interesele de securitate și apărare ale Uniunii și sunt în concordanță cu obiectivele Busolei strategice pentru securitate și apărare, cu prioritățile în materie de capabilități de apărare stabilite de comun acord de către statele membre în cadrul PESC, în special în contextul PDC, și cu oportunitățile de colaborare identificate în cadrul CARD;

(c) țin seama de cooperarea statelor membre în cadrul PESCO, precum și de inițiativele și proiectele AEA;

(d) țin seama de activitățile relevante desfășurate de NATO, cum ar fi Procesul NATO de planificare a apărării, în cazul în care astfel de activități servesc intereselor de securitate și apărare ale Uniunii;

(e) implică cel puțin patru state membre, iar tuturor statelor membre și țărilor asociate, precum și Ucrainei li se oferă posibilitatea reală de a participa la EDPCI;

(f) beneficiile lor se extind la o parte mai largă a Uniunii;

(g) sunt deosebit de semnificative ca dimensiune sau domeniu de aplicare sau vizează atenuarea unui nivel considerabil de risc tehnologic sau financiar ori ambele;

(h) potențialele lor beneficii generale depășesc costurile lor, inclusiv pe termen lung.

(3) Consiliul poate adopta, pe baza unei propuneri a Comisiei, acte de punere în aplicare care să identifice EDPCI.

(4) Statele membre se coordonează pentru a pregăti propuneri de proiecte privind potențiale EDPCI într-un mod incluziv, cu sprijinul AEA atunci când este necesar.

(5) Înainte de a propune actele de punere în aplicare menționate la alineatul (3), Comisia verifică conformitatea propunerilor de proiecte menționate la alineatul (4) cu toate criteriile enumerate la alineatul (2) și:

(a) consultă statele membre într-un mod incluziv și ține seama de opiniile lor și de propunerile lor de proiecte privind potențiale EDPCI;

(b) invită Înaltul Reprezentant al Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate (denumit în continuare „Înaltul Reprezentant") și AEA să furnizeze cunoștințe de specialitate în vederea asigurării corelării cu prioritățile și obiectivele menționate la alineatul (2) literele (b), (c) și (d), mai ales cu prioritățile în materie de capabilități de apărare stabilite de comun acord de către statele membre în cadrul PESC, în special astfel cum sunt formulate în comun în contextul PDC, pentru a completa informațiile furnizate de statele membre cu privire la propunerile de proiecte; și

(c) verifică dacă toate statele membre și țările asociate și, dacă este cazul, Ucraina, au fost informate cu privire la apariția unui proiect și dacă li s-a oferit posibilitatea de a participa.

(6) În actele de punere în aplicare menționate la alineatul (3), Consiliul:

(a) stabilește obiectivele și caracteristicile EDPCI în raport cu criteriile prevăzute la alineatul (2);

(b) stabilește lista țărilor care participă la EDPCI la data adoptării actului de punere în aplicare; și

(c) estimează dimensiunea financiară globală a EDPCI.

(7) Consiliul adoptă actele de punere în aplicare menționate la alineatul (3) hotărând cu majoritate calificată. Consiliul poate modifica propunerile de proiecte menționate la alineatul (4) hotărând cu majoritate calificată.

(8) Implementarea unui EDPCI care este eligibil pentru finanțare din partea Uniunii astfel cum se menționează la articolul 10 alineatul (1) litera (d) constă numai în una sau mai multe activități legate de:

(a) achiziții publice în comun de produse din domeniul apărării;

(b) accelerarea adaptării la schimbările structurale a capacității de producție a produselor din domeniul apărării, precum și a activităților de sprijin conexe;

(c) dezvoltarea industrială a unor noi produse din domeniul apărării sau modernizarea celor existente;

(d) dezvoltarea și obținerea prin achiziții publice a infrastructurii necesare.

(9) Statele membre participante se asigură că în contractele referitoare la activitățile EDPCI sprijinite prin finanțare din partea Uniunii se aplică criterii echivalente cu cele prevăzute la articolul 9. În ceea ce privește achizițiile publice în comun de produse din domeniul apărării sprijinite prin finanțare din partea Uniunii în cadrul EDPCI, se aplică, de asemenea, articolul 11 alineatul (6).

(10) Statele membre care participă la un EDPCI se asigură că activitățile EDPCI, inclusiv cele care nu sunt sprijinite prin finanțare din partea Uniunii, respectă obiectivele stabilite la articolul 4 și la alineatul (1) de la prezentul articol și nu afectează respectarea de către EDPCI a criteriilor prevăzute la alineatul (2) de la prezentul articol.

(11) Un EDPCI poate aborda dezvoltarea de capabilități cu dublă utilizare pentru Uniune.

(12) Un EDPCI, inclusiv activitățile sale specifice, poate fi înființat în cadrul unei SEAP.

(13) Numai statele membre și țările asociate, precum și SEAP formate din state membre sau state membre și țări asociate sunt eligibile pentru finanțare în cadrul activităților EDPCI.

(14) Comisia este în măsură să participe la proiect, dacă este cazul. Statele membre participante pot decide să implice Înaltul Reprezentant și AEA în calitate de observatori la EDPCI.

(15) Fără a aduce atingere articolelor 107 și 108 din TFUE, statele membre pot aplica scheme de sprijin și pot oferi sprijin administrativ EDPCI.

(16) Planificarea, construcția și exploatarea instalațiilor de producție legate de un EDPCI pot fi considerate un motiv crucial de interes public major în înțelesul articolului 6 alineatul (4) și al articolului 16 alineatul (1) litera (c) din Directiva 92/43/CEE a Consiliului ([40]) și al articolului 4 alineatul (7) din Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([41]), în interesul apărării în înțelesul articolului 2 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului ([42]) și în interesul siguranței și sănătății publice în înțelesul articolului 9 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([43]), cu condiția să fie îndeplinite celelalte condiții prevăzute în dispozițiile respective.

(17) Statele membre care participă la un EDPCI prezintă anual Comisiei un raport comun privind implementarea activităților EDPCI, care vizează inclusiv respectarea cerințelor prevăzute la alineatul (10) de la prezentul articol.

(18) Consiliul, hotărând cu majoritate calificată pe baza unei propuneri din partea Comisiei, poate modifica actele de punere în aplicare adoptate în temeiul alineatului (3), inclusiv pentru a elimina un proiect dintre EDPCI sau pentru a reflecta modificările aduse elementelor prevăzute la alineatul (6).

(19) Toate statele membre și țările asociate, precum și Ucraina au posibilitatea de a se alătura unui EDPCI după înființarea acestuia, sub rezerva aprobării de către toate statele membre care participă la EDPCI.

CAPITOLUL V

MECANISMUL EUROPEAN DE VÂNZĂRI MILITARE

Articolul 36

Mecanismul european de vânzări militare

(1) Pentru a consolida competitivitatea EDTIB, precum și, după caz, a DTIB ucrainene, în special prin creșterea capacității EDTIB de a asigura disponibilitatea din punctul de vedere al timpului și al volumului a produselor din domeniul apărării, se instituie un mecanism european de vânzări militare.

(2) Mecanismul european de vânzări militare constă în următoarele:

(a) crearea unui catalog european pentru vânzări militare;

(b) posibilitatea de a constitui, gestiona și menține rezerve de pregătire industrială în domeniul apărării; și

(c) măsuri care contribuie la facilitarea procedurilor de achiziții publice în comun de produse din domeniul apărării.

Articolul 37

Catalogul european pentru vânzări militare

(1) În urma consultării AEA, Comisia creează și ține la zi un catalog unic și centralizat al produselor din domeniul apărării dezvoltate de EDTIB și de DTIB ucraineană (denumit în continuare „catalogul”). Comisia consultă AEA și ține seama de opiniile acesteia la elaborarea specificațiilor tehnice pentru catalog și, după caz, obține prin achiziții publice platforma informatică corporativă necesară pentru crearea acestuia. Statele membre, Ucraina și operatorii economici sunt invitați să alimenteze catalogul în mod voluntar.

([40]) Directiva 92/43/CEE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (JO L 206, 22.7.1992, p. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj).

([41]) Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei (JO L 327, 22.12.2000, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2000/60/oj).

([42]) Regulamentul (CE) nr. 1907/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 decembrie 2006 privind înregistrarea, evaluarea, autorizarea și restricționarea substanțelor chimice (REACH), de înființare a Agenției Europene pentru Produse Chimice, de modificare a Directivei 1999/45/CE și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 793/93 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 1488/94 al Comisiei, precum și a Directivei 76/769/CEE a Consiliului și a Directivelor 91/155/CEE, 93/67/CEE, 93/105/CE și 2000/21/CE ale Comisiei (JO L 396, 30.12.2006, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1907/oj).

([43]) Directiva 2009/147/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind conservarea păsărilor sălbatice (JO L 20, 26.1.2010, p. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj).

(2) Produsele din domeniul apărării prezente în catalog sunt fabricate de operatori economici care respectă criteriile de eligibilitate prevăzute la articolul 9 alineatele (1), (3) și (4) sau la articolul 26 alineatele (1), (3) și (4). În plus, catalogul indică dacă operatorul economic are capacitatea de a decide, fără restricții impuse de țări terțe neasociate sau de entități din țări terțe neasociate, cu privire la definirea, adaptarea și evoluția proiectării produsului din domeniul apărării, inclusiv autoritatea legală de a înlocui sau elimina componente care fac obiectul restricțiilor impuse de țări terțe neasociate sau de entități din țări terțe neasociate. Sprijinul primit în cadrul programului, al Instrumentului de sprijin pentru Ucraina sau al Regulamentului (UE) 2018/1092 al Parlamentului European și al Consiliului ([44]), al Regulamentului (UE) 2021/697 al Parlamentului European și al Consiliului ([45]) sau al Regulamentului (UE) 2023/1525 sau (UE) 2023/2418 și poate fi indicat, de asemenea, în catalog.

Articolul 38

Rezerve de pregătire industrială în domeniul apărării

(1) Un consorțiu format din state membre, țări asociate sau Ucraina ori o SEAP poate constitui, gestiona și menține rezerve de pregătire industrială în domeniul apărării și, în acest scop, poate invita AEA să furnizeze cunoștințe de specialitate.

În sensul primului paragraf, un consorțiu format din state membre, țări asociate sau Ucraina este compus din cel puțin trei din respectivele țări, dintre care cel puțin două sunt state membre.

(2) Statele membre care constituie o rezervă de pregătire industrială în domeniul apărării se asigură că constituirea, gestionarea și menținerea rezervei respective respectă obiectivele stabilite la articolul 36 alineatul (1), precum și obiectivele stabilite la articolul 4 și, după caz, la articolul 22.

(3) Statele membre, țările asociate, Ucraina și SEAP care constituie o rezervă de pregătire industrială în domeniul apărării acordă tuturor statelor membre, țărilor asociate și Ucrainei o opțiune imediată și preferențială de achiziționare, utilizare sau achiziționare în sistem de leasing de produse din domeniul apărării care fac parte din respectiva rezervă de pregătire industrială în domeniul apărării.

(4) În cazul în care o rezervă de pregătire industrială în domeniul apărării este constituită în contextul unei SEAP, programul sau Instrumentul de sprijin pentru Ucraina poate sprijini financiar următoarele:

(a) achizițiile publice în comun de cantități suplimentare de produse din domeniul apărării prin acțiuni de achiziții publice în comun desfășurate de SEAP în conformitate cu articolul 11;

(b) constituirea și funcționarea SEAP în scopul gestionării și menținerii rezervei de pregătire industrială în domeniul apărării în conformitate cu articolul 13 alineatul (1) litera (g).

(5) În scopul efectuării de achiziții de către statele membre sau, după caz, țările asociate din rezerva de pregătire industrială în domeniul apărării constituită, gestionată și menținută de o SEAP, achizițiile publice sunt considerate a fi contracte atribuite de un guvern altui guvern, astfel cum se menționează la articolul 13 litera (f) din Directiva 2009/81/CE.

Articolul 39

Facilitarea procedurilor de achiziții publice în comun de produse din domeniul apărării

Atunci când statele membre încheie un acord de achiziții publice în comun de produse din domeniul apărării, acestea pot aplica normele și procedurile prevăzute la articolul 11 alineatele (9) și (10), la articolul 52 și la articolul 53, sub rezerva condițiilor prevăzute la articolele respective.

([44]) Regulamentul (UE) 2018/1092 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iulie 2018 de instituire a Programului european de dezvoltare industrială în domeniul apărării pentru sprijinirea competitivității și a capacității de inovare a industriei de apărare a Uniunii (JO L 200, 7.8.2018, p. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1092/oj).

([45]) Regulamentul (UE) 2021/697 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2021 de instituire a Fondului european de apărare și de abrogare a Regulamentului (UE) 2018/1092 (JO L 170, 12.5.2021, p. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj).

CAPITOLUL VI

STRUCTURI PENTRU PROGRAME EUROPENE DE ARMAMENT

Articolul 40

Obiectivul și activitățile specifice ale unei structuri pentru programe europene de armament

(1) O structură pentru un program european de armament (SEAP) promovează competitivitatea EDTIB și, dacă este cazul, a DTIB ucrainene. Acest lucru se realizează prin agregarea cererii și asigurarea disponibilității și aprovizionării în timp util cu produse din domeniul apărării pe parcursul întregului lor ciclu de viață, precum și prin stimularea cooperării industriale transfrontaliere.

(2) Pentru a atinge obiectivul menționat la alineatul (1), principalele sarcini ale SEAP constă în cel puțin una dintre următoarele:

(a) dezvoltarea în comun de produse și tehnologii din domeniul apărării, inclusiv cercetarea și dezvoltarea, testarea și certificarea în domeniul apărării; consolidarea capacităților industriale, inclusiv prin industrializare și comercializare; precum și acordarea de sprijin pentru investiții nerecurente legate de producția inițială sau de sprijinul pe durata serviciului, în special în cazul în care produsele din domeniul apărării sunt sau au fost dezvoltate în cadrul acțiunilor finanțate de Uniune în temeiul programului corespunzător al Uniunii;

(b) achizițiile publice în comun de produse și tehnologii din domeniul apărării, inclusiv în scopul constituirii, gestionării sau menținerii unei rezerve de pregătire industrială în domeniul apărării;

(c) gestionarea în comun a ciclului de viață al produselor din domeniul apărării, inclusiv achizițiile publice de piese de schimb, servicii logistice sau de întreținere și, dacă este cazul, instituirea de parteneriate public-private pentru a asigura eficiența și disponibilitatea ridicată a produselor din domeniul apărării; sau

(d) gestionarea dinamică a disponibilității pentru cantități suplimentare, asigurând o opțiune imediată și preferențială de achiziționare, utilizare sau achiziționare în sistem de leasing pentru statele membre, țările asociate sau Ucraina în contextul rezervelor de pregătire industrială în domeniul apărării.

(3) O SEAP poate încredința, prin intermediul unui acord de delegare, uneia sau mai multor entități eligibile menționate la articolul 11 alineatul (2), îndeplinirea uneia sau mai multora dintre sarcinile menționate la alineatul (2) de la prezentul articol. SEAP are responsabilitatea de a se asigura că sunt îndeplinite obligațiile care îi revin în temeiul dreptului Uniunii și, în special, în temeiul prezentului regulament.

Articolul 41

Cerințe privind înființarea unei SEAP

(1) În vederea consolidării competitivității EDTIB sau a DTIB ucrainene, o SEAP trebuie să îndeplinească următoarele cerințe în mod cumulativ:

(a) sprijină cooperarea până la sfârșitul ciclului de viață al unui produs din domeniul apărării sau până la lichidarea SEAP;

(b) sprijină acțiunile comune de dezvoltare, achiziții publice sau sprijin pe durata serviciului în ceea ce privește produsele din domeniul apărării, în concordanță cu prioritățile în materie de capabilități de apărare stabilite de comun acord de statele membre în cadrul PESC, în special în contextul PDC;

(c) ține seama de activitățile relevante desfășurate de NATO, cum ar fi Procesul NATO de planificare a apărării, în cazul în care astfel de activități servesc intereselor de securitate și apărare ale Uniunii; și

(d) este formată din cel puțin trei membri, dintre care cel puțin doi sunt state membre.

(2) O SEAP utilizează proceduri standardizate pentru inițierea și gestionarea programelor de cooperare în materie de armament. Ținând seama de opiniile exprimate de statele membre, Comisia poate elabora orientări sau modele pentru respectivele proceduri, inclusiv orientări privind gestionarea proiectelor, achizițiile publice, gestiunea financiară și raportarea.

Articolul 42

Cererile privind înființarea unei SEAP

(1) Cererile privind înființarea unei SEAP se transmit Comisiei. Cererea conține următoarele elemente:

(a) o solicitare adresată Comisiei de a înființa SEAP;

(b) statutul propus al SEAP menționat la articolul 45, semnat și adoptat în forma corespunzătoare de către toți membrii SEAP propuse;

(c) o descriere succintă a produselor din domeniul apărării care urmează să fie dezvoltate, obținute prin achiziții publice sau gestionate de SEAP, răspunzând în special cerințelor prevăzute la articolul 41 alineatul (1) literele (a) și (b);

(d) o declarație a statului membru pe teritoriul căreia se preconizează că SEAP va avea sediul statutar, prin care se recunoaște SEAP drept organism internațional în înțelesul articolului 143 alineatul (1) litera (g) și al articolului 151 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2006/112/CE și drept organizație internațională în înțelesul articolului 11 alineatul (1) din Directiva (UE) 2020/262, de la data înființării sale;

(e) în cazul în care o țară asociată sau Ucraina urmează să fie membră a SEAP, o declarație de recunoaștere a celei mai extinse capacități juridice a SEAP în conformitate cu articolul 44 alineatul (2).

În sensul primului paragraf litera (d) de la prezentul alineat, limitele și condițiile de aplicare a scutirilor prevăzute la articolul 143 alineatul (1) litera (g) și la articolul 151 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2006/112/CE și la articolul 11 alineatul (1) din Directiva (UE) 2020/262 se stabilesc într-un acord între membrii SEAP.

(2) Comisia evaluează cererea respectivă, fără întârzieri nejustificate după primirea cererii complete astfel cum se menționează la alineatul (1), în conformitate cu cerințele prevăzute în prezentul regulament și, în acest scop, poate invita AEA să furnizeze cunoștințe de specialitate. Rezultatul evaluării respective se comunică solicitanților, care sunt invitați, dacă este necesar, să completeze sau să modifice cererea.

(3) Ținând seama de rezultatele evaluării menționate la alineatul (2), Comisia, prin intermediul unui act de punere în aplicare:

(a) înființează SEAP, în cazul în care ajunge la concluzia că sunt îndeplinite cerințele prevăzute în prezentul regulament; sau

(b) respinge cererea, în cazul în care ajunge la concluzia că cerințele prevăzute în prezentul regulament nu sunt îndeplinite, inclusiv în absența declarației menționate la alineatul (1) litera (d), după ce a oferit solicitanților posibilitatea de a completa sau modifica cererea.

(4) Decizia cu privire la cerere se notifică solicitanților. În caz de respingere, decizia se motivează solicitanților în termeni clari și preciși.

(5) Actul de punere în aplicare privind înființarea SEAP menționat la alineatul (3) litera (a) de la prezentul articol se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 77 alineatul (4) și se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 43

Statutul și sediul unei SEAP

(1) O SEAP are personalitate juridică de la data la care intră în vigoare actul de punere în aplicare privind înființarea sa.

(2) O SEAP are, în fiecare stat membru, cea mai extinsă capacitate juridică acordată entităților juridice în temeiul dreptului statului membru respectiv, în special capacitatea de a achiziționa, deține sau înstrăina bunuri mobile, bunuri imobile și drepturi de proprietate intelectuală, de a încheia contracte și de a se constitui parte în procedurile judiciare. Toate agențiile naționale de finanțare din statele membre consideră că o SEAP reprezintă un destinatar eligibil al contribuțiilor financiare naționale.

(3) O SEAP are un sediu statutar, care se află pe teritoriul unui stat membru.

Articolul 44

Cerințe privind calitatea de membru al unei SEAP

(1) Următoarele țări pot fi membre ale unei SEAP:

(a) statele membre;

(b) țările asociate;

(c) Ucraina.

(2) Țările asociate sau Ucraina pot fi membre ale unei SEAP sub rezerva recunoașterii de către acestea, în beneficiul SEAP, a celei mai extinse capacități juridice acordate entităților juridice în temeiul dreptului țării respective, inclusiv în scopul de a încheia contracte și de a se constitui parte în procedurile judiciare.

(3) Statele membre, țările asociate sau Ucraina se pot alătura la o SEAP în calitate de membri în orice moment după înființarea respectivei SEAP în condiții echitabile și rezonabile specificate în statutul menționat la articolul 45 sau în calitate de observatori fără drept de vot, în condițiile specificate în statutul respectiv.

(4) O SEAP poate coopera, de asemenea, cu o țară terță neasociată alta decât Ucraina sau cu o entitate dintr-o altă țară terță, inclusiv prin utilizarea activelor, a infrastructurii, a instalațiilor și a resurselor unor astfel de entități juridice, cu condiția ca o astfel de cooperare să nu contravină intereselor în materie de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, inclusiv respectării principiului relațiilor de bună vecinătate.

Articolul 45

Statutul unei SEAP

(1) Statutul unei SEAP include cel puțin următoarele informații:

(a) lista membrilor SEAP, a observatorilor și, după caz, a entităților juridice care îi reprezintă pe membri, precum și condițiile pentru a deține calitatea de membru și procedura privind modificarea calității de membru și a reprezentării în conformitate cu articolul 44;

(b) obiectivele, sarcinile și activitățile specifice ale SEAP, în conformitate cu articolele 40 și 41, inclusiv o descriere succintă a produselor din domeniul apărării care urmează să fie dezvoltate, obținute prin achiziții publice sau gestionate de SEAP;

(c) lista produselor din domeniul apărării care urmează să fie deținute de SEAP, dacă este cazul, și care sunt eligibile pentru o scutire de TVA sau de accize;

(d) sediul statutar al SEAP, în conformitate cu articolul 43 alineatul (3);

(e) identificarea dreptului intern al statului membru care determină jurisdicția competentă pentru soluționarea litigiilor dintre membrii SEAP în legătură cu SEAP, a litigiilor dintre SEAP și membrii săi, precum și a litigiilor dintre o SEAP și terți, în conformitate cu articolul 49 alineatul (2);

(f) denumirea SEAP;

(g) durata și procedura de lichidare a SEAP în conformitate cu articolul 50;

(h) o descriere a principalelor criterii pe care SEAP le aplică atunci când efectuează achiziții publice de produse din domeniul apărării pentru a asigura respectarea obiectivului prevăzut la articolul 40 alineatul (1);

(i) regimul de răspundere, inclusiv posibilitatea de a emite titluri de valoare, dacă se decide astfel, în conformitate cu articolul 48;

(j) drepturile și obligațiile membrilor SEAP, inclusiv obligația de a contribui la un buget echilibrat și dreptul de vot;

(k) organele de conducere ale SEAP, rolul, responsabilitățile, componența acestora și procesul de luare a deciziilor din cadrul SEAP, inclusiv regulile de vot aplicabile, în special în ceea ce privește modificarea statutului în conformitate cu articolul 46;

(l) identificarea limbii sau limbilor de lucru ale SEAP;

(m) trimiteri la normele de aplicare a statutului SEAP;

(n) norme privind protecția informațiilor clasificate;

(o) identificarea normelor Uniunii și a normelor naționale aplicabile gestionării produselor din domeniul apărării care urmează să fie dezvoltate, obținute prin achiziții publice sau gestionate de SEAP, precum și a capacităților administrative prevăzute pentru a asigura respectarea acestora.

În sensul primului paragraf litera (k) de la prezentul alineat, regulile de vot aplicabile modificărilor referitoare la abordarea privind exportul de produse din domeniul apărării, dacă sunt incluse în statut, și regimului de răspundere patrimonială respectă alineatul (4) de la prezentul articol și, respectiv, articolul 48 alineatul (5).

(2) În cazul în care membrii unei SEAP decid să constituie o rezervă de pregătire industrială în domeniul apărării, statutul include normele care reglementează gestionarea respectivei rezerve de pregătire industrială în domeniul apărării.

(3) Statutul, semnat și adoptat în unanimitate de membrii unei SEAP în conformitate cu articolul 42 alineatul (1) litera (b), poate conține o abordare privind exportul de produse din domeniul apărării.

(4) Orice modificare a abordării privind exportul de produse din domeniul apărării menționat la alineatul (3) se decide în unanimitate de către membrii SEAP.

Articolul 46

Modificarea statutului unei SEAP

(1) Orice modificare a statutului unei SEAP în privința aspectelor menționate la articolul 45 alineatul (1) literele (a)-(k) se adoptă în conformitate cu regulile de vot specificate în statut, astfel cum se prevede la articolul 45 alineatul (1) litera (k), și se transmite spre aprobare Comisiei de către SEAP.

(2) Orice modificare a statutului în privința aspectelor menționate la articolul 45 alineatul (3) se adoptă în conformitate cu regulile de vot specificate în statut, astfel cum se prevede la articolul 45 alineatul (1) litera (i), și se notifică Comisiei de către SEAP în termen de 10 zile de la data adoptării sale.

(3) Orice modificare a statutului, alta decât cele menționate la alineatele (1) și (2) de la prezentul articol, se adoptă în conformitate cu regulile de vot specificate în statut, astfel cum se prevede la articolul 45 alineatul (1) litera (k), și se transmite Comisiei de către SEAP în termen de 10 zile de la data adoptării sale.

(4) Comisia poate formula obiecții față de o modificare a statutului astfel cum este menționată la alineatul (3) în termen de 30 de zile de la data la care i-a fost transmisă, precizând motivele pentru care modificarea în cauză nu îndeplinește cerințele prezentului regulament.

(5) Modificarea statutului astfel cum este menționată la alineatul (3) nu intră în vigoare înainte de expirarea termenului pentru formularea obiecțiilor menționat la alineatul (4) sau înainte de renunțarea de către Comisie la termenul respectiv ori înainte de retragerea obiecției formulate.

(6) O cerere privind modificarea statutului astfel cum este menționată la alineatele (1), (2) și (3) include următoarele elemente:

(a) textul modificării propuse sau, după caz, textul modificării astfel cum a fost adoptat; și

(b) versiunea modificată consolidată a statutului.

Articolul 47

Condiții specifice privind achizițiile publice

(1) În conformitate cu articolul 40 alineatul (3), o SEAP poate încredința unei entități eligibile menționate la articolul 11 alineatul (2) sarcina de a desfășura acțiuni de achiziții publice. O astfel de entitate acționează în numele sau pe seama respectivei SEAP.

(2) În scopul achizițiilor publice de produse din domeniul apărării, SEAP sunt considerate organizații internaționale în înțelesul articolului 12 litera (c) din Directiva 2009/81/CE. SEAP își definesc propriile reguli privind achizițiile publice în conformitate cu principiile care reglementează achizițiile publice, în special principiile nediscriminării, egalității de tratament, proporționalității și transparenței.

(3) Atunci când efectuează achiziții publice de produse din domeniul apărării, o SEAP aplică procedurilor și contractelor sale de achiziții publice criterii care asigură faptul că politica sa de achiziții publice respectă obiectivele menționate la articolul 40 alineatul (1). O SEAP urmărește în mod activ să includă mai multe entități juridice din diferite state membre în lanțurile de aprovizionare cu produse din domeniul apărării.

(4) Atunci când se încheie un acord de delegare, astfel cum se menționează la articolul 40 alineatul (3), părțile la acordul respectiv pot decide că se aplică regulile privind achizițiile publice ale entității care efectuează achiziția publică, cu condiția ca regulile respective să respecte principiile menționate la alineatul (2) de la prezentul articol, în special principiile nediscriminării, egalității de tratament, proporționalității și transparenței.

(5) Atunci când statele membre sau, după caz, țările asociate achiziționează produse din domeniul apărării de la o SEAP, inclusiv dintr-o rezervă de pregătire industrială în domeniul apărării, respectiva achiziție publică este considerată un contract atribuit de un guvern altui guvern, astfel cum se menționează la articolul 13 litera (f) din Directiva 2009/81/CE.

Articolul 48

Răspundere și asigurare

(1) O SEAP răspunde pentru datoriile sale.

(2) Răspunderea patrimonială a membrilor unei SEAP pentru datoriile SEAP este limitată la contribuțiile fiecăruia la SEAP. Membrii pot specifica în statutul unei SEAP că își vor asuma o răspundere determinată superioară contribuțiilor lor sau că își vor asuma o răspundere nelimitată.

(3) În cazul în care răspunderea patrimonială a membrilor săi este limitată, SEAP încheie o asigurare adecvată pentru a acoperi riscurile specifice instituirii și gestionării capabilității SEAP.

(4) O SEAP poate emite titluri de valoare în conformitate cu dreptul statului membru pe teritoriul căruia își are sediul statutar, în cazul în care membrii săi decid acest lucru în unanimitate. SEAP răspunde pentru titlurile de valoare respective.

(5) Deciziile cu privire la orice modificare a regimului de răspundere sau la orice măsură care afectează răspunderea patrimonială a membrilor unei SEAP se iau de membrii respectivi în unanimitate.

(6) Uniunea nu este răspunzătoare pentru nicio datorie a unei SEAP.

Articolul 49

Dreptul aplicabil și competența

(1) Înființarea și funcționarea internă a unei SEAP sunt reglementate:

(a) de dreptul Uniunii, în special de prezentul regulament și de actul de punere în aplicare menționat la articolul 42 alineatul (3) litera (a);

(b) de statutul acesteia și de normele de punere în aplicare ale statutului;

(c) de dreptul statului membru pe teritoriul căruia se află sediul statutar al SEAP în legătură cu aspectele care nu sunt reglementate sau sunt reglementate doar parțial de actele menționate la literele (a) și (b);

(2) Fără a aduce atingere unor cauze în care Curtea de Justiție a Uniunii Europene este competentă în temeiul tratatelor, dreptul intern al statului membru pe teritoriul căruia se află sediul statutar al SEAP determină jurisdicția competentă pentru soluționarea litigiilor dintre membrii SEAP în legătură cu SEAP, a litigiilor dintre SEAP și membrii săi, precum și a litigiilor dintre o SEAP și terți.

(3) Acordurile de delegare, astfel cum sunt menționate la articolul 40 alineatul (3), determină jurisdicția statului membru care este competentă pentru soluționarea litigiilor legate de acordul de delegare. Acordurile de delegare pot prevedea, de asemenea, mecanisme de soluționare amiabilă a litigiilor. Acest lucru nu aduce atingere cauzelor în care Curtea de Justiție a Uniunii Europene este competentă în temeiul tratatelor.

Articolul 50

Lichidare și insolvență

(1) Statutul unei SEAP stabilește procedura care se aplică în cazul lichidării SEAP în urma unei decizii a adunării membrilor săi sau în cazul în care Comisia abrogă actul de punere în aplicare de înființare a SEAP, astfel cum se menționează la articolul 51 alineatul (7). Lichidarea poate include transferul activităților și al dreptului de proprietate asupra produselor din domeniul apărării către o altă entitate juridică.

(2) SEAP comunică Comisiei decizia de lichidare a SEAP, fără întârzieri nejustificate după adoptarea respectivei decizii de către adunarea membrilor săi și, în orice caz, în termen de 10 zile de la adoptare, și desemnează un reprezentant pentru lichidare. Comisia publică un anunț corespunzător cu privire la decizia de lichidare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(3) Procedura de lichidare nu se încheie înainte de finalizarea transferului dreptului de proprietate asupra produselor din domeniul apărării deținute de SEAP.

(4) Reprezentantul SEAP notifică Comisiei încheierea procedurii de lichidare, fără întârzieri nejustificate și, în orice caz, în termen de 10 zile de la încheiere. Comisia publică un anunț corespunzător cu privire la încheierea procedurii de lichidare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. SEAP își încetează existența de la data publicării anunțului respectiv.

(5) În cazul în care nu este în măsură să își plătească datoriile, SEAP notifică imediat acest lucru Comisiei. Comisia publică un anunț corespunzător în această privință în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 51

Raportare și control

(1) O SEAP întocmește un raport anual de activitate, care conține o descriere tehnică și un raport financiar privind activitățile sale menționate la articolul 40. Acesta se transmite Comisiei în termen de șase luni de la încheierea exercițiului financiar. Comisia distribuie raportul către toate statele membre.

(2) Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport anual agregat cu privire la activitățile tuturor SEAP active.

(3) Comisia poate formula recomandări către o SEAP cu privire la aspectele abordate în raportul anual de activitate menționat la alineatul (1).

(4) SEAP și statele membre interesate informează Comisia cu privire la orice circumstanțe care riscă să pericliteze grav îndeplinirea sarcinilor SEAP sau să împiedice respectarea de către aceasta a cerințelor stabilite în prezentul regulament.

(5) În cazul în care obține indicii privind o încălcare gravă de către o SEAP a prezentului regulament, a actului de punere în aplicare de înființare a acesteia, a statutului său sau a altor dispoziții legale aplicabile, Comisia solicită explicații din partea SEAP sau a membrilor acesteia.

(6) În cazul în care, după ce a acordat SEAP sau membrilor acesteia un termen de cel puțin două luni pentru a-și prezenta observațiile, ajunge la concluzia că SEAP comite o încălcare gravă a prezentului regulament, a actului de punere în aplicare de înființare a acesteia, a statutului său sau a altor dispoziții legale aplicabile, Comisia poate propune SEAP și membrilor acesteia măsuri de remediere.

(7) În cazul în care nu se iau măsuri de remediere astfel cum se menționează la alineatul (6) de la prezentul articol, Comisia poate abroga actul de punere în aplicare de înființare a SEAP. Actul de abrogare se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Publicarea actului de abrogare declanșează lichidarea SEAP, astfel cum se menționează la articolul 50.

CAPITOLUL VII

SECURITATEA APROVIZIONĂRII

SECȚIUNEA 1

ACHIZIȚII PUBLICE ÎN DOMENIUL APĂRĂRII BAZATE PE COOPERARE

Articolul 52

Modificarea acordurilor-cadru în contextul unei crize în temeiul Directivei 2009/81/CE

(1) În cazul în care cel puțin două state membre încheie un acord privind efectuarea de achiziții publice în comun de produse din domeniul apărării pentru ele însele sau pentru Ucraina și atunci când acest lucru este justificat de o urgență generată de o criză în sensul definiției de la articolul 1 punctul 10 din Directiva 2009/81/CE, normele prevăzute la alineatele (2)-(6) de la prezentul articol pot fi aplicate acordurilor-cadru care nu includ norme care reglementează posibilitatea de a modifica în mod substanțial acordul. Atunci când aplică normele de la alineatele (2) și (3) de la prezentul articol, autoritatea contractantă care a încheiat acordul-cadru trebuie să obțină acordul întreprinderii cu care a încheiat acordul-cadru.

(2) O autoritate contractantă a unui stat membru poate modifica un acord-cadru existent privind produse din domeniul apărării, în cazul în care respectivul acord-cadru a fost încheiat cu o întreprindere care respectă criterii echivalente cu cele prevăzute la articolul 9 alineatele (1), (3) și (4) din prezentul regulament, în scopul adăugării unor noi autorități contractante ca părți la respectivul acord-cadru, astfel încât dispozițiile acestuia să li se aplice autorităților contractante care nu erau inițial părți la acordul-cadru. Articolul 29 alineatul (2) primul paragraf din Directiva 2009/81/CE nu se aplică autorităților contractante care nu erau inițial părți la acordul-cadru.

(3) Prin derogare de la articolul 29 alineatul (2) al treilea paragraf din Directiva 2009/81/CE, atunci când atribuie contracte în temeiul unui acord-cadru cu o valoare estimată care depășește pragul stabilit la articolul 8 din directiva respectivă, o autoritate contractantă a unui stat membru poate aduce modificări substanțiale cantităților prevăzute în respectivul acord-cadru de până la 100 % din valoarea acordului-cadru, în cazul în care respectivul acord-cadru a fost încheiat cu o întreprindere care respectă criterii echivalente cu cele prevăzute la articolul 9 alineatele (1), (3) și (4) din prezentul regulament și în măsura în care modificarea este strict necesară pentru aplicarea alineatului (2) de la prezentul articol.

(4) În scopul calculării valorii menționate la alineatul (3), în cazul în care contractul include o clauză de indexare, valoarea actualizată este punctul de referință.

(5) În cazurile menționate la alineatele (2) și (3), principiul egalității de drepturi și obligații se aplică relațiilor dintre autoritățile contractante care sunt părți la acordul-cadru, în special în ceea ce privește costul cantităților suplimentare achiziționate.

(6) O autoritate contractantă care a modificat un acord-cadru în cazurile menționate la alineatul (2) sau (3) de la prezentul articol publică un anunț în acest sens în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Un astfel de anunț se publică în conformitate cu articolul 32 din Directiva 2009/81/CE.

Articolul 53

Cazuri care justifică recurgerea la procedura de negociere fără publicarea unui anunț de participare în contextul unei inițiative de cooperare în domeniul apărării

Atunci când instituie o nouă inițiativă de cooperare reală în domeniul apărării sau se alătură unei astfel de inițiative existente instituite printr-un acord sau printr-o înțelegere internațională între statele membre și, după caz, una sau mai multe țări asociate ori Ucraina, în scopul convergenței capabilităților militare, o autoritate contractantă a unui stat membru poate atribui un contract unei întreprinderi sau poate încheia un acord-cadru privind un produs din domeniul apărării cu o întreprindere, în conformitate cu articolul 28 alineatul (1) litera (e) din Directiva 2009/81/CE, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții în mod cumulativ:

(a) întreprinderea în cauză îndeplinește criterii echivalente cu cele prevăzute la articolul 9 alineatele (1), (3) și (4);

(b) inițiativa de cooperare în domeniul apărării menționată în partea introductivă de la prezentul articol a fost inițiată înainte de începerea procedurii de achiziții publice de către autoritatea contractantă a statului membru în cauză;

(c) unul dintre celelalte state membre care participă la inițiativa de cooperare în domeniul apărării menționată în partea introductivă de la prezentul articol a atribuit deja un contract respectivei întreprinderi sau a încheiat un acord-cadru privind un produs din domeniul apărării cu respectiva întreprindere;

(d) produsul din domeniul apărării care urmează să fie achiziționat este identic cu cel menționat la litera (c) de la prezentul articol sau face doar obiectul unor modificări minore;

(e) atribuirea contractului sau încheierea acordului-cadru este necesară pentru punerea în aplicare a inițiativei de cooperare în domeniul apărării menționate la litera (b) de la prezentul articol.

SECȚIUNEA 2

PREGĂTIRE

Articolul 54

Accelerarea procesului de autorizare în vederea asigurării disponibilității și aprovizionării în timp util cu produse necesare în situații de criză

(1) Statele membre asigură faptul că cererile administrative legate de planificarea, construcția și exploatarea instalațiilor de producție, de transferul de factori de producție în interiorul Uniunii și de calificarea și certificarea produselor finale sunt prelucrate în mod eficient și în timp util. În acest scop, toate autoritățile naționale în cauză se asigură de faptul că astfel de cereri sunt tratate cât mai rapid posibil din punct de vedere juridic.

(2) Statele membre asigură faptul că, în procesul de planificare și de autorizare, se acordă prioritate construirii și exploatării de fabrici și instalații de producție a produselor relevante din domeniul apărării atunci când se pun în balanță interesele juridice în fiecare caz în parte.

Articolul 55

Facilitarea procesului de certificare încrucișată

(1) Statele membre adoptă o listă a autorităților naționale de certificare în scopuri de apărare și o notifică Comisiei, care o pune la dispoziția statelor membre.

(2) Comisia, ținând seama de opiniile AEA, întocmește și actualizează, prin intermediul unor acte de punere în aplicare, o listă oficială a autorităților naționale de certificare în scopuri de apărare, astfel cum au fost identificate de statele membre. Respectivele acte de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 77 alineatul (4).

(3) O autoritate de certificare a unui stat membru poate solicita autorității de certificare dintr-un alt stat membru informații cu privire la domeniul de aplicare a certificării unui anumit produs din domeniul apărării.

(4) Autoritățile naționale de certificare menționate la alineatul (1) cooperează între ele în îndeplinirea sarcinilor care le revin în temeiul prezentului regulament și acordă autorităților altor state membre tot sprijinul necesar în acest scop. Comisia, invitând, după caz, AEA să furnizeze cunoștințe de specialitate, sprijină o astfel de cooperare pentru a facilita o circulație eficientă și efectivă a produselor din domeniul apărării pe piața internă.

Articolul 56

Cartografierea lanțurilor de aprovizionare în domeniul apărării

(1) Cartografierea lanțurilor de aprovizionare în domeniul apărării ale Uniunii are drept obiectiv analizarea punctelor forte și a punctelor slabe ale unor astfel de lanțuri de aprovizionare, cu accent pe blocaje. Cartografierea stă la baza, după caz, elaborării programelor de lucru ale programului și ale Instrumentului de sprijin pentru Ucraina, astfel cum se menționează la articolele 21 și 34.

(2) Cartografierea lanțurilor de aprovizionare în domeniul apărării ale Uniunii constă în următoarele activități, care se efectuează periodic:

(a) identificarea capacităților de producție și a lanțurilor de aprovizionare relevante ale produselor din domeniul apărării, în temeiul alineatului (5);

(b) identificarea produselor necesare în situații de criză și a capacităților de producție aferente acestora, în temeiul alineatului (9);

(c) agregarea, verificarea încrucișată și evaluarea datelor colectate în temeiul alineatelor (6), (7) și (8);

(d) identificarea indicatorilor de avertizare timpurie, în temeiul alineatului (11); și

(e) identificarea principalilor furnizori de produse necesare în situații de criză și a capacităților lor de producție, în temeiul alineatelor (12) și (13).

(3) Comisia, în cooperare cu Consiliul pentru securitatea aprovizionării în domeniul apărării (denumit în continuare „consiliul"), efectuează activitățile menționate la alineatul (2) literele (b), (c) și (d). Statele membre desfășoară activitățile menționate la alineatul (2) literele (a) și (e). Fiecare stat membru poate solicita Comisiei să desfășoare, în numele său, activitățile menționate la alineatul (2) literele (a) și (e).

(4) După consultarea consiliului, Comisia elaborează un cadru și o metodologie pentru identificarea produselor necesare în situații de criză, cu accent pe blocajele existente și pe capacitățile de producție aferente acestora din Uniune, precum și pentru cartografierea lanțurilor de aprovizionare cu produsele respective. Metodologia respectivă se bazează pe orice cadre sau metodologii care există în statele membre. În acest scop, consiliul poate emite recomandări privind tipul de informații adecvate pentru cartografierea lanțurilor de aprovizionare cu produse necesare în situații de criză, privind specificațiile tehnice și formatele pentru comunicarea informațiilor respective, precum și privind periodicitatea unei astfel de comunicări.

(5) Pe baza cadrului și a metodologiei elaborate în temeiul alineatului (4), statele membre identifică pe teritoriul lor capacitățile de producție și lanțurile de aprovizionare relevante ale produselor din domeniul apărării și transmit Comisiei rezultatul respectivei identificări.

(6) Comisia realizează agregarea datelor furnizate de statele membre în temeiul alineatului (5) și efectuează o verificare încrucișată pentru a identifica o listă a produselor necesare în situații de criză și capacitățile de producție aferente acestora, precum și pentru a evalua punctele forte și punctele slabe ale lanțurilor de aprovizionare ale Uniunii cu astfel de produse.

(7) Pentru a completa datele furnizate de statele membre, Comisia utilizează date disponibile în mod public și comercial și informații neconfidențiale relevante de la operatorii economici, precum și rezultatele analizelor similare efectuate, inclusiv în contextul dreptului Uniunii privind materiile prime, semiconductorii și energia din surse regenerabile, rezultatele activităților relevante ale AEA, rezultatele testelor de rezistență efectuate în temeiul articolului 58 și rezultatele evaluării efectuate în temeiul articolului 85 alineatul (2).

(8) În cazul în care datele menționate la alineatele (6) și (7) nu sunt suficiente pentru a-și îndeplini sarcinile în temeiul alineatului (6), Comisia poate solicita actorilor relevanți implicați în lanțurile de aprovizionare în cauză și care sunt stabiliți în Uniune să furnizeze, în mod voluntar, informații statului membru pe teritoriul căruia se află locul de producție al operatorului economic căruia i se adresează. Solicitarea Comisiei trebuie să indice în mod explicit că operatorul economic este îndreptățit să refuze o astfel de solicitare. Solicitarea de informații include datele de contact ale autorităților naționale competente din statul membru pe teritoriul căruia se află locul de producție al operatorului economic căruia i se adresează, către care se trimite răspunsul. În cazul în care operatorul economic decide să furnizeze informațiile solicitate statului membru în cauză, statul membru în cauză pune informațiile respective la dispoziția Comisiei.

(9) Comisia întocmește și actualizează periodic, prin intermediul unui act de punere în aplicare, lista produselor necesare în situații de criză. Respectivul act de punere în aplicare se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 77 alineatul (4).

(10) Comisia informează consiliul cu privire la rezultatele agregate ale cartografierii, anual sau la solicitarea unuia dintre membrii consiliului, astfel cum se menționează la articolul 76 alineatul (5). Rezultatele respective constituie informații clasificate.

(11) Pe baza rezultatelor activităților efectuate în temeiul alineatelor (4), (6) și (7) și după consultarea Consiliului pentru securitatea aprovizionării în domeniul apărării, Comisia elaborează o listă de indicatori de avertizare timpurie pentru a identifica factorii care pot perturba, compromite sau afecta aprovizionarea cu produse necesare în situații de criză. După consultarea consiliului, Comisia revizuiește periodic, cel puțin o dată la doi ani, lista indicatorilor de avertizare timpurie.

(12) Statele membre, în cooperare cu Comisia și cu AEA, după caz, identifică principalii furnizori de produse necesare în situații de criză stabiliți pe teritoriul lor, fără întârzieri nejustificate, după adoptarea actului de punere în aplicare menționat la alineatul (9) de la prezentul articol. Fiecare stat membru notifică principalilor furnizori de produse necesare în situații de criză stabiliți pe teritoriul său că au fost identificați în temeiul prezentului alineat și îi informează cu privire la obligația de a raporta perturbările în aprovizionarea cu produse necesare în situații de criză, astfel cum se prevede la articolul 57 alineatul (1) litera (c). Notificarea respectivă include, de asemenea, datele de contact relevante ale autorităților naționale competente cărora li se trimite raportul respectiv.

(13) Identificarea principalilor furnizori, astfel cum se menționează la alineatul (12), poate ține seama de următoarele elemente:

(a) cota de piață a furnizorului pe piața respectivului produs necesar în situații de criză;

(b) importanța furnizorului în menținerea unui nivel suficient al aprovizionării cu un produs necesar în situații de criză în Uniune, având în vedere disponibilitatea în Uniune a unor mijloace alternative de furnizare a produsului respectiv; sau

(c) impactul pe care o perturbare a aprovizionării cu produsul necesar în situații de criză furnizat de către furnizor l-ar putea avea asupra funcționării pieței interne.

(14) Fără a aduce atingere alineatului (10) de la prezentul articol, orice informație obținută în temeiul prezentului articol se tratează cu respectarea obligațiilor de confidențialitate prevăzute la articolul 80.

(15) Prezentul articol nu aduce atingere dreptului fiecărui stat membru de a-și proteja interesele esențiale de securitate, în conformitate cu articolul 346 alineatul (1) litera (a) din TFUE.

Articolul 57

Monitorizare

(1) Statele membre și Comisia, în cooperare cu consiliul, efectuează o monitorizare periodică a capacităților de producție ale Uniunii necesare pentru aprovizionarea cu produse necesare în situații de criză, identificate în conformitate cu articolul 56 alineatul (9), cu scopul de a identifica posibile riscuri pentru aprovizionarea cu produsele respective. În cadrul respectivei monitorizări:

(a) Comisia, în cooperare cu consiliul, monitorizează indicatorii de avertizare timpurie identificați în temeiul articolului 56 alineatul (11), inclusiv prin agregarea oricăror contribuții primite de la statele membre pe baza informațiilor colectate la nivel național;

(b) pe baza indicatorilor de avertizare timpurie, statele membre monitorizează capacitatea principalilor furnizori de produse necesare în situații de criză menționați la articolul 56 alineatul (12) de a-și desfășura activitățile și semnalează consiliului orice eveniment care ar putea avea consecințe negative și de durată asupra disponibilității produselor respective și a aprovizionării în timp util cu acestea;

(c) în cazul în care principalii furnizori de produse necesare în situații de criză identifică perturbări în aprovizionare care le-ar putea afecta semnificativ activitățile legate de producția produselor respective, aceștia semnalează perturbările respective statului membru pe teritoriul căruia sunt stabiliți, iar statul membru în cauză comunică respectivele informații Comisiei fără întârzieri nejustificate;

(d) Comisia, după consultarea consiliului, identifică bunele practici pentru atenuarea preventivă a riscurilor și creșterea transparenței capacităților de producție ale Uniunii necesare pentru aprovizionarea cu produse necesare în situații de criză.

După consultarea consiliului, Comisia stabilește frecvența monitorizării menționate la primul paragraf.

(2) Comisia și statele membre acordă o atenție deosebită IMM-urilor pentru a reduce la minimum sarcina administrativă care rezultă din monitorizarea menționată la alineatul (1) și pot, dacă este necesar, să ofere asistență specială.

(3) După consultarea consiliului, Comisia poate invita principalii furnizori de produse necesare în situații de criză menționați la articolul 56 alineatul (12), statele membre, asociațiile naționale ale industriei apărării și alte părți interesate relevante să furnizeze informații, în mod voluntar, în scopul desfășurării activităților de monitorizare în conformitate cu alineatul (1) primul paragraf litera (a) de la prezentul articol.

(4) În sensul alineatului (1) primul paragraf litera (b) de la prezentul articol, statele membre pot solicita comunicarea de informații, în mod voluntar, de către principalii furnizori de produse necesare în situații de criză menționați la articolul 56 alineatul (12), atunci când acest lucru este necesar și proporțional.

(5) În sensul alineatului (3), autoritățile competente ale statelor membre întocmesc și mențin o listă de contacte ale principalilor furnizori de produse necesare în situații de criză stabiliți pe teritoriul lor. Lista respectivă se transmite Comisiei. În cadrul consiliului, Comisia pune la dispoziție un format standardizat pentru respectiva listă de contacte.

(6) Fără a aduce atingere protejării informațiilor confidențiale din punct de vedere comercial, statele membre furnizează consiliului informații suplimentare relevante, în special informații referitoare la identificarea problemelor legate de aprovizionarea cu produse necesare în situații de criză în întreaga Uniune și la măsuri relevante viitoare la nivel național pentru achiziționarea prin achiziții publice, cumpărarea sau fabricarea de produse necesare în situații de criză.

(7) Pe baza informațiilor colectate prin intermediul activităților de monitorizare desfășurate în temeiul prezentului articol, Comisia prezintă periodic consiliului un raport care cuprinde constatările agregate. Raportul respectiv constituie o informație clasificată. Consiliul se reunește pentru a evalua rezultatele raportului respectiv și pentru a identifica, după caz, soluții potențiale la problemele de interes comun. Dacă este cazul, după consultarea consiliului, Comisia poate invita la astfel de reuniuni asociații naționale ale industriei apărării, principalii furnizori de produse necesare în situații de criză menționați la articolul 56 alineatul (12), precum și experți din mediul academic și din societatea civilă.

(8) Prezentul articol nu aduce atingere dreptului fiecărui stat membru de a-și proteja interesele esențiale de securitate, în conformitate cu articolul 346 alineatul (1) litera (a) din TFUE.

Articolul 58

Teste de rezistență

(1) Comisia, după consultarea consiliului, identifică subiectele relevante pentru efectuarea testelor de rezistență.

(2) Ținând seama de subiectele relevante identificate în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol, Comisia efectuează și coordonează teste de rezistență, inclusiv simulări care urmăresc anticiparea unei crize a aprovizionării și pregătirea pentru aceasta, astfel cum se menționează la articolul 60, și aceasta poate, în special:

(a) să elaboreze scenarii și parametri care surprind riscurile specifice asociate unei crize a aprovizionării, pentru a evalua impactul potențial asupra furnizării produselor necesare în situații de criză și a bunei funcționări a pieței interne;

(b) să faciliteze și să încurajeze elaborarea de strategii care vizează pregătirea pentru situații de urgență;

(c) să identifice, în cooperare cu consiliul, măsurile de atenuare a riscurilor în urma finalizării testelor de rezistență.

(3) Comisia poate efectua periodic testele de rezistență astfel cum sunt menționate la alineatul (2). Consiliul face recomandări referitoare la frecvența cu care să se efectueze astfel de teste.

(4) Comisia invită reprezentanți ai tuturor statelor membre să participe la testele de rezistență, astfel cum sunt menționate la alineatul (2). După consultarea consiliului, Comisia poate invita, de asemenea, reprezentanți ai Înaltului Reprezentant, ai AEA sau alți actori relevanți să participe la respectivele teste de rezistență.

(5) La cererea a două sau mai multe state membre, Comisia poate desfășura teste de rezistență în anumite zone geografice sau regiuni de frontieră din acele state membre.

(6) La finalizarea testelor de rezistență efectuate în temeiul prezentului articol, Comisia comunică rezultatele statelor membre participante. Comisia transmite consiliului, fără întârzieri nejustificate, un raport conținând recomandări bazate pe rezultatele respectivelor teste de rezistență. Rezultatele respective și raportul respectiv constituie informații clasificate.

Articolul 59

Avertizări și acțiuni preventive

(1) În cazul în care o autoritate competentă a unui stat membru ia cunoștință de un risc de perturbare gravă a aprovizionării cu un produs necesar în situații de criză sau deține informații concrete și fiabile cu privire la orice alt factor de risc sau eveniment relevant care afectează în mod semnificativ aprovizionarea cu un produs necesar în situații de criză, aceasta avertizează fără întârzieri nejustificate consiliul.

(2) Pentru a stabili dacă un risc de perturbare gravă a aprovizionării cu un produs necesar în situații de criză ar trebui să atragă o avertizare, astfel cum se menționează la alineatul (1), statele membre iau în considerare următoarele:

(a) poziția pe piață a operatorilor economici care ar putea fi afectați de perturbare;

(b) durata anticipată a perturbării potențiale;

(c) zona geografică și proporția pieței interne afectate de perturbarea potențială și de posibilele efecte transfrontaliere ale acesteia, precum și posibilul impact al acesteia asupra zonelor geografice deosebit de vulnerabile sau expuse; și

(d) impactul potențialei perturbări asupra aprovizionării cu produse necesare în situații de criză.

(3) În cazul în care consiliul sau Comisia ia cunoștință de un risc de perturbare gravă a aprovizionării cu un produs necesar în situații de criză sau deține informații concrete și fiabile cu privire la orice alt eveniment sau factor de risc relevant care afectează în mod semnificativ aprovizionarea cu un produs necesar în situații de criză, inclusiv pe baza unor indicatori de avertizare timpurie, în urma unei avertizări în temeiul alineatului (1) sau din partea partenerilor internaționali, Comisia întreprinde, fără întârzieri nejustificate, următoarele acțiuni preventive:

(a) convoacă o reuniune extraordinară a consiliului pentru a coordona următoarele acțiuni:

(i) discutarea gravității perturbărilor potențiale în ceea ce privește disponibilitatea produselor necesare în situații de criză în cauză și aprovizionarea cu acestea;

(ii) adresarea unei recomandări Comisiei de a iniția acțiuni în conformitate cu capitolele II și III;

(iii) discutarea abordărilor autorităților competente ale statelor membre și desfășurarea unui schimb de bune practici ale acestora, inclusiv pentru a evalua gradul de pregătire al principalilor furnizori de produse necesare în situații de criză;

(iv) invitarea statelor membre să inițieze un dialog cu părțile interesate din cadrul capacităților de producție ale Uniunii necesare pentru aprovizionarea cu produse necesare în situații de criză, în vederea identificării, pregătirii și, eventual, coordonării măsurilor preventive;

(v) desfășurarea de discuții pentru a stabili dacă activarea stării de criză a aprovizionării menționată la articolul 60 ar fi necesară și proporțională;

(b) în numele Uniunii, după consultarea consiliului, inițiază consultări sau cooperarea cu țări terțe și organizații internaționale relevante în vederea găsirii unor soluții întemeiate pe cooperare pentru a evita sau a aborda perturbările de la nivelul lanțului de aprovizionare, cu respectarea obligațiilor internaționale, care pot implica, după caz, realizarea coordonării în cadrul forurilor internaționale relevante;

(c) asigură sinergii cu programele și actele juridice relevante ale Uniunii.

(4) Prezentul articol nu aduce atingere dreptului fiecărui stat membru de a-și proteja interesele esențiale de securitate, în conformitate cu articolul 346 alineatul (1) litera (a) din TFUE.

SECȚIUNEA 3

ATENUAREA UNEI CRIZE A APROVIZIONĂRII

Articolul 60

Activarea stării de criză a aprovizionării

(1) Se consideră că survine o criză a aprovizionării atunci când:

(a) există perturbări grave sau un risc iminent de astfel de perturbări în furnizarea de produse necesare în situații de criză; și

(b) astfel de perturbări grave sau riscul iminent al producerii acestora are sau este probabil să aibă ca rezultat adoptarea de măsuri naționale divergente legate de produsele necesare în situații de criză care nu sunt produse din domeniul apărării, ceea ce generează un impact negativ grav asupra bunei funcționări a pieței interne, în special obstacole în calea comerțului transfrontalier cu astfel de produse necesare în situații de criză, precum și asupra funcționării lanțurilor de aprovizionare în domeniul apărării ale Uniunii.

(2) În cazul în care, în temeiul articolului 59, Comisia sau consiliul ia cunoștință de un risc de perturbare gravă a aprovizionării cu produse necesare în situații de criză sau deține informații concrete și fiabile cu privire la orice alt factor de risc sau eveniment relevant care afectează în mod semnificativ aprovizionarea cu astfel de produse, Comisia, după consultarea consiliului, evaluează dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alineatul (1) de la prezentul articol. Evaluarea respectivă ține seama de impactul potențial și de potențialele consecințe ale stării de criză a aprovizionării asupra lanțurilor de aprovizionare cu produsele necesare în situații de criză în cauză din Uniune, de rezultatele testelor de rezistență efectuate în temeiul articolului 58, precum și de evaluările efectuate în alte cadre relevante de gestionare a crizelor ale Uniunii. În cazul în care respectiva evaluare oferă dovezi concrete și fiabile, Comisia, în urma consultării consiliului, poate propune Consiliului să activeze starea de criză a aprovizionării. În cazul în care Comisia propune Consiliului să activeze starea de criză a aprovizionării, Comisia informează Parlamentul cu privire la aceasta.

(3) Consiliul, prin intermediul unui act de punere în aplicare adoptat cu majoritate calificată pe baza unei propuneri din partea Comisiei, poate activa starea de criză a aprovizionării. Durata stării de criză a aprovizionării se precizează în actul de punere în aplicare și nu poate depăși inițial 12 luni. Respectivul act de punere în aplicare precizează, de asemenea, care dintre măsurile prevăzute la articolele 62 și 63 sunt activate. În plus, actul de punere în aplicare poate identifica produsele necesare în situații de criză care nu sunt produse din domeniul apărării, pentru care se activează măsurile respective.

(4) Consiliul, hotărând cu majoritate calificată, poate modifica propunerea menționată la alineatul (3).

(5) Comisia raportează periodic și cel puțin o dată la trei luni Consiliului și Parlamentului European cu privire la starea de criză a aprovizionării.

(6) Înainte de expirarea duratei stării de criză a aprovizionării, Comisia, ținând seama de recomandarea consiliului, evaluează dacă prelungirea acesteia este justificată. În cazul în care o astfel de evaluare oferă dovezi concrete și fiabile că sunt îndeplinite în continuare condițiile pentru activarea stării de criză a aprovizionării, Comisia poate, după consultarea consiliului, să propună Consiliului prelungirea stării de criză a aprovizionării.

(7) Consiliul, prin intermediul unui act de punere în aplicare adoptat cu majoritate calificată pe baza unei propuneri din partea Comisiei, poate prelungi starea de criză a aprovizionării. Durata prelungirii este limitată la maximum 12 luni și este precizată în actul de punere în aplicare.

(8) Pe durata stării de criză a aprovizionării, Comisia, după consultarea consiliului, evaluează dacă este oportun să se pună capăt anticipat stării de criză a aprovizionării. În cazul în care evaluarea indică acest lucru, Comisia poate propune consiliului să pună capăt stării de criză a aprovizionării.

(9) Consiliul, prin intermediul unui act de punere în aplicare adoptat cu majoritate calificată pe baza unei propuneri din partea Comisiei, poate pune capăt stării de criză a aprovizionării înainte de data expirării specificată în actul de punere în aplicare menționat la alineatul (3) sau (7).

(10) Pe durata stării de criză a aprovizionării, Comisia convoacă, la cererea unui stat membru sau din proprie inițiativă, reuniuni extraordinare ale consiliului, atunci când este necesar. În conformitate cu articolul 76 alineatul (10), consiliul invită, după caz, reprezentanți la nivel înalt ai industriei să se reunească în configurație specială pentru a discuta aspecte legate de produsele necesare în situații de criză. Statele membre colaborează îndeaproape cu Comisia în cadrul consiliului pentru a asigura coordonarea între orice măsuri ale Uniunii și măsurile naționale luate cu privire la lanțurile de aprovizionare cu produsele necesare în situații de criză în cauză care nu sunt produse din domeniul apărării.

(11) La expirarea perioadei pentru care este activată sau prelungită starea de criză a aprovizionării, sau la încetarea sa anticipată, aplicarea măsurilor luate în conformitate cu articolele 62 și 63 încetează imediat. Cu toate acestea, actele de punere în aplicare care au fost adoptate în conformitate cu articolul 63 alineatele (7) și (9) continuă să se aplice până la finalizarea cererilor prioritare sau a comenzilor prioritare în cauză.

(12) Comisia și statele membre actualizează cartografierea și monitorizarea lanțurilor de aprovizionare din domeniul apărării ale Uniunii în temeiul articolelor 56 și 57, ținând seama de experiența dobândită în urma crizei aprovizionării, în termen de cel mult șase luni de la expirarea duratei stării de criză a aprovizionării sau de la încetarea anticipată a acesteia.

Articolul 61

Setul de instrumente în situații de criză a aprovizionării

(1) În cazul în care este declanșată starea de criză a aprovizionării în temeiul articolului 60 și dacă este necesar pentru a răspunde crizei aprovizionării din Uniune, Comisia poate lua măsurile prevăzute la articolele 62 și 63, astfel cum sunt specificate în actul de punere în aplicare adoptat de Consiliu în conformitate cu articolul 60 alineatul (3).

(2) După consultarea consiliului, Comisia limitează aplicarea măsurilor menționate la alineatul (1) la produsele necesare în situații de criză care nu sunt produse din domeniul apărării și care sunt afectate de perturbări grave sau sunt expuse unui risc iminent de astfel de perturbări în contextul crizei aprovizionării. Aplicarea măsurilor menționate la alineatul (1) trebuie să fie proporțională și limitată la ceea ce este necesar pentru abordarea perturbărilor grave sau pentru atenuarea unui risc iminent de astfel de perturbări care afectează lanțurile de aprovizionare cu produsele necesare în situații de criză în cauză din Uniune și să fie în interesul Uniunii. Prin aplicarea măsurilor respective se evită crearea unei sarcini administrative disproporționate, mai ales pentru IMM-uri.

(3) În cazul în care este activată starea de criză a aprovizionării în temeiul articolului 60 și, atunci când este oportun, pentru a aborda criza aprovizionării din Uniune, consiliul evaluează măsuri adecvate și efective și oferă consiliere cu privire la acestea.

(4) Comisia informează cu regularitate Parlamentul European și Consiliul cu privire la orice măsuri luate în conformitate cu alineatul (1) și explică motivele care stau la baza acțiunii sale.

(5) Ținând seama de recomandarea consiliului, Comisia emite orientări privind punerea în aplicare și utilizarea măsurilor prevăzute la articolele 62 și 63.

Articolul 62

Solicitări de informații

(1) În cazul în care Consiliul activează măsura de la prezentul articol în conformitate cu articolul 60 alineatul (3), Comisia poate, atunci când informațiile disponibile nu sunt suficiente, să solicite unui operator economic care contribuie la fabricarea de produse necesare în situații de criză care nu sunt produse din domeniul apărării, cu acordul prealabil al statului membru pe teritoriul căruia se află locul de producție al respectivului operator economic, să furnizeze într-un termen stabilit statului membru respectiv informații cu privire la capabilitățile și capacitățile sale de producție și la perturbările primare cu care se confruntă în momentul respectiv. Statul membru în cauză pune la dispoziția Comisiei informațiile solicitate. Informațiile solicitate se limitează la ceea ce este necesar pentru a evalua natura crizei aprovizionării sau pentru a identifica și a evalua posibile măsuri de atenuare.

(2) Înainte de a lansa o solicitare de informații în temeiul alineatului (1), și cu acordul prealabil al statului membru pe teritoriul căruia se află locul de producție al operatorului economic în cauză, Comisia poate efectua o consultare voluntară a unui număr reprezentativ de operatori economici relevanți în vederea identificării conținutului adecvat și proporțional al unei astfel de solicitări. Comisia pregătește solicitarea de informații în cooperare cu consiliul.

(3) Comisia transmite fără întârzieri nejustificate o copie a solicitării de informații autorității naționale competente a statului membru pe teritoriul căruia se află locul de producție al operatorului economic în cauză.

(4) Solicitarea de informații:

(a) precizează care este temeiul său juridic;

(b) se limitează la minimul necesar și este proporțională din punctul de vedere al granularității și volumului datelor solicitate, precum și al frecvenței accesului la acestea;

(c) ține seama de interesele legitime ale operatorului economic, precum și de costurile și eforturile necesare pentru punerea la dispoziție a datelor;

(d) include datele de contact ale autorităților naționale competente din statul membru pe teritoriul căruia se află locul de producție al operatorului economic în cauză, către care urmează să fie trimis răspunsul;

(e) stabilește termenul în care informațiile trebuie furnizate statului membru în cauză; și

(f) precizează sancțiunile prevăzute la articolul 72.

(5) În cazul în care statul membru în cauză este de acord cu lansarea unei solicitări de informații în temeiul alineatului (1), acesta poate decide să adreseze solicitarea respectivă, astfel cum a fost pregătită de Comisie în temeiul alineatelor (2) și (4), direct operatorului economic în cauză.

(6) Fiecare operator economic în cauză sau o persoană autorizată în mod corespunzător să îl reprezinte furnizează în mod individual informațiile solicitate statului membru în cauză.

(7) Statul membru în cauză se asigură că informațiile solicitate sunt puse la dispoziția Comisiei fără întârzieri nejustificate.

(8) În cazul în care un operator economic stabilit în Uniune primește din partea unei țări terțe o solicitare de informații referitoare la activitățile sale de aprovizionare cu produse necesare în situații de criză care nu sunt produse din domeniul apărării, acesta informează în timp util statul membru pe teritoriul căruia se află locul său de producție. La rândul său, respectivul stat membru informează Comisia, în așa fel încât să se permită statului membru în cauză și Comisiei să solicite informații similare de la operatorul economic. Comisia informează consiliul cu privire la existența unei astfel de solicitări din partea unei țări terțe.

(9) În cazul în care un operator economic furnizează informații incorecte, incomplete sau înșelătoare ca răspuns la o solicitare adresată în temeiul prezentului articol sau nu furnizează informațiile în termenul stabilit, acestuia i se aplică amenzile stabilite în conformitate cu articolul 72, cu excepția cazului în care operatorul economic are motive suficiente pentru a nu furniza informațiile solicitate sau pentru a nu le furniza în termenul stabilit, în special atunci când prelucrarea solicitării de informații de către un operator economic are potențialul de a-i perturba în mod semnificativ operațiunile, când informațiile sunt clasificate și marcate a fi doar pentru uz național sau când divulgarea respectivelor informații ar putea prejudicia semnificativ activitatea comercială a operatorului economic.

(10) Comisia și statul membru în cauză utilizează mijloace securizate pentru a lansa solicitarea de informații și pentru a gestiona orice informații obținute în conformitate cu articolul 80.

(11) Prezentul articol nu aduce atingere dreptului fiecărui stat membru de a-și proteja interesele esențiale de securitate, în conformitate cu articolul 346 alineatul (1) litera (a) din TFUE.

Articolul 63

Prioritizarea produselor care nu sunt produse din domeniul apărării

(1) În cazul în care Consiliul activează măsura de la prezentul articol în conformitate cu articolul 60 alineatul (3), un stat membru care se confruntă cu dificultăți grave în ceea ce privește fie plasarea unei comenzi, fie executarea unui contract legat de aprovizionarea cu produse necesare în situații de criză poate transmite o cerere Comisiei pentru ca aceasta să-i solicite unui operator economic să accepte sau să acorde prioritate unei anumite comenzi de produse necesare în situații de criză care nu sunt produse din domeniul apărării.

(2) În urma unei cereri astfel cum este menționată la alineatul (1), Comisia poate, în cazul în care fabricarea sau aprovizionarea cu produse necesare în situații de criză care nu sunt produse din domeniul apărării nu poate fi realizată prin nici o altă măsură dintre cele prevăzute în prezentul capitol, să adreseze o solicitare operatorului economic în cauză după:

(a) consultarea și primirea acordului prealabil al statului membru pe teritoriul căruia se află locul de producție al operatorului economic în cauză; și

(b) consultarea statului membru pe teritoriul căruia se află structura de conducere executivă a operatorului economic în cauză.

(3) Solicitarea menționată la alineatul (2) include informații cu privire la temeiul său juridic, precizează produsele, specificațiile și cantitățile lor, precizează calendarul și termenul pentru execuția și finalizarea comenzii, și indică motivele care justifică utilizarea cererii de comandă prioritară.

(4) Comisia demonstrează că alegerea destinatarilor și a beneficiarilor solicitării menționate la alineatul (2) este nediscriminatorie și respectă normele Uniunii în materie de concurență.

(5) Comisia își bazează solicitarea menționată la alineatul (2) pe date obiective, concrete, măsurabile și justificate, demonstrând că o astfel de prioritizare este indispensabilă pentru a asigura buna funcționare a pieței interne, și ținând seama de interesele legitime ale operatorului economic în cauză și de costurile și eforturile necesare pentru orice modificare a secvenței de producție din lanțul de aprovizionare.

(6) Operatorul economic în cauză răspunde Comisiei în termen de cinci zile lucrătoare de la primirea solicitării menționate la alineatul (2) și indică dacă acceptă sau refuză solicitarea. În cazul în care urgența situației impune acest lucru, Comisia poate, pe baza unei justificări a urgenței, să solicite operatorului economic să răspundă într-un termen mai scurt.

(7) În cazul în care operatorul economic căruia i se adresează solicitarea menționată la alineatul (2) a acceptat-o în mod expres, Comisia, prin intermediul unui act de punere în aplicare, adoptă o cerere prioritară care prevede:

(a) temeiul juridic al cererii prioritare căreia operatorul economic trebuie să i se conformeze;

(b) lista produselor necesare în situații de criză care fac obiectul cererii prioritare, specificațiile și prețul acestora și cantitățile în care urmează să fie furnizate;

(c) termenele în care trebuie finalizată cererea prioritară;

(d) beneficiarii cererii prioritare;

(e) renunțarea la răspunderea contractuală în condițiile prevăzute la alineatul (12) de la prezentul articol; și

(f) sancțiunile prevăzute la articolul 72 pentru nerespectarea obligațiilor care decurg din respectivul act de punere în aplicare.

(8) În cazul în care refuză solicitarea menționată la alineatul (2), operatorul economic furnizează Comisiei o justificare detaliată a refuzului respectiv.

(9) Ținând seama în mod corespunzător de justificările oferite de operatorul economic în temeiul alineatului (8) de la prezentul articol și după consultarea și primirea acordului prealabil al statului membru pe teritoriul căruia se află locul de producție al operatorului economic în cauză și al statului membru pe teritoriul căruia se află structura de conducere executivă a operatorului economic, Comisia, prin intermediul unui act de punere în aplicare, poate adopta o comandă prioritară prin care să impună operatorului economic în cauză obligația de a executa comanda respectivă. Comisia indică motivele pentru care, în conformitate cu principiul proporționalității și cu drepturile fundamentale ale operatorului economic în temeiul Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și având în vedere circumstanțele descrise la alineatul (1), a fost necesar să adopte respectivul act de punere în aplicare. Orice astfel de act de punere în aplicare furnizează informațiile menționate la alineatul (7).

(10) Comisia nu emite comanda prioritară în oricare dintre următoarele cazuri:

(a) operatorul economic nu este în măsură să execute comanda prioritară deoarece capabilitatea de producție sau capacitatea de producție este insuficientă, sau din motive tehnice, chiar în condițiile în care acordă tratament preferențial comenzii; sau

(b) executarea comenzii ar impune o sarcină economică excesivă și ar crea dificultăți deosebite pentru operatorul economic, inclusiv riscuri considerabile legate de continuitatea activității.

(11) Cererea prioritară menționată la alineatul (7) și comanda prioritară menționată la alineatul (9):

(a) se plasează la un preț echitabil și rezonabil, ținând seama în mod corespunzător de costurile de oportunitate ale operatorului economic atunci când execută cererea prioritară sau comanda prioritară în raport cu obligațiile contractuale existente;

(b) prevalează asupra oricărei obligații de executare în temeiul dreptului privat sau public legată de produsele necesare în situații de criză care fac obiectul cererii prioritare sau al comenzii prioritare, cu excepția obligațiilor direct legate de comenzile cu scop militar.

(12) Operatorul economic căruia i se adresează o cerere prioritară în temeiul alineatului (7) sau o comandă prioritară în temeiul alineatului (9) nu răspunde pentru nicio încălcare a unei obligații contractuale care este reglementată de dreptul unui stat membru, cu condiția ca:

(a) încălcarea obligației contractuale să fie necesară pentru respectarea ordinii de prioritate impuse;

(b) actul de punere în aplicare menționat la alineatul (7) sau (9) să fi fost respectat; și

(c) după caz, acceptarea cererii prioritare să nu fi avut scopul unic de a evita în mod nejustificat o obligație contractuală prealabilă.

(13) Orice conflict între o cerere prioritară sau o comandă prioritară și o măsură din cadrul oricărui alt mecanism de prioritizare al Uniunii este discutat în cadrul consiliului și soluționat de Comisie, ținându-se seama de interesul public.

(14) Operatorul economic căruia i se adresează o cerere prioritară în temeiul alineatului (7) sau o comandă prioritară în temeiul alineatului (9) poate solicita Comisiei să modifice actul de punere în aplicare menționat la alineatul (7) sau (9) în cazul în care consideră că acest lucru este justificat în mod corespunzător pe baza unuia dintre următoarele motive:

(a) operatorul economic nu este în măsură să execute cererea prioritară sau comanda prioritară deoarece capabilitatea de producție sau capacitatea de producție este insuficientă, chiar în condițiile în care acordă tratament preferențial cererii sau comenzii;

(b) finalizarea cererii sau a comenzii ar impune o sarcină economică excesivă și ar crea dificultăți deosebite pentru operatorul economic.

(15) Operatorul economic furnizează toate informațiile relevante și întemeiate pentru a permite Comisiei să evalueze temeinicia cererii de modificare menționate la alineatul (14).

(16) Pe baza examinării motivelor și a dovezilor furnizate de operatorul economic, Comisia poate, după consultarea statului membru pe teritoriul căruia se află locul de producție al operatorului economic în cauză și a statului membru pe teritoriul căruia se află structura de conducere executivă a respectivului operator economic, să își modifice actul de punere în aplicare pentru a exonera, parțial sau total, operatorul economic în cauză de obligațiile care îi revin în temeiul prezentului articol.

(17) În cazul în care un operator economic stabilit în Uniune este supus unei măsuri luate de o țară terță care implică o comandă prioritară sau o cerere prioritară pentru un produs necesar în situații de criză care nu este un produs din domeniul apărării, acesta informează Comisia în acest sens. Comisia informează apoi consiliul cu privire la existența unei astfel de măsuri.

(18) În cazul în care un operator economic căruia i se adresează o cerere prioritară în temeiul alineatului (7) sau o comandă prioritară în temeiul alineatului (9) nu se conformează, în mod intenționat sau din neglijență gravă, cererii sau comenzii respective, acestuia i se aplică amenzile stabilite în conformitate cu articolul 72, cu excepția cazului în care:

(a) operatorul economic nu este în măsură să execute cererea prioritară sau comanda prioritară deoarece capabilitatea de producție sau capacitatea de producție este insuficientă, sau din motive tehnice; sau

(b) executarea sau finalizarea comenzii ar impune o sarcină economică excesivă și ar crea dificultăți deosebite pentru operatorul economic, inclusiv riscuri considerabile legate de continuitatea activității.

(19) Comisia adoptă un act de punere în aplicare prin care se stabilesc modalitățile practice și operaționale pentru funcționarea cererilor prioritare și a comenzilor prioritare, inclusiv o metodologie pentru stabilirea prețului produselor necesare în situații de criză care fac obiectul unor comenzi prioritare.

(20) Actele de punere în aplicare menționate la prezentul articol se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 77 alineatul (4).

(21) Prezentul articol nu aduce atingere dreptului fiecărui stat membru de a-și proteja interesele esențiale de securitate, în conformitate cu articolul 346 alineatul (1) litera (b) din TFUE.

SECȚIUNEA 4

STAREA DE CRIZĂ A APROVIZIONĂRII LEGATĂ DE SECURITATE

Articolul 64

Activarea stării de criză a aprovizionării legate de securitate

(1) Se consideră că survine o criză a aprovizionării legată de securitate atunci când:

(a) există perturbări grave sau un risc iminent de astfel de perturbări în furnizarea de produse din domeniul apărării, cum ar fi perturbările cauzate de impactul evenimentelor legate de securitatea Uniunii; și

(b) astfel de perturbări grave sau riscul iminent al producerii acestora are sau este probabil să aibă ca rezultat adoptarea de măsuri naționale divergente legate de produse din domeniul apărării necesare în situații de criză, ceea ce generează un impact negativ grav asupra bunei funcționări a pieței interne, în special obstacole în calea comerțului transfrontalier cu astfel de produse din domeniul apărării necesare în situații de criză în Uniune, care generează deficite semnificative ale produselor din domeniul apărării.

(2) În cazul în care, în temeiul articolului 59, Comisia sau consiliul ia cunoștință de un risc de perturbare gravă a aprovizionării cu produse din domeniul apărării necesare în situații de criză sau deține informații concrete și fiabile cu privire la orice alt factor de risc sau eveniment relevant care afectează în mod semnificativ aprovizionarea cu astfel de produse, Comisia, după consultarea consiliului, evaluează dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alineatul (1) de la prezentul articol. Evaluarea respectivă ia în considerare impactul potențial și potențialele consecințe ale stării de criză a aprovizionării legate de securitate asupra lanțurilor de aprovizionare din domeniul apărării din Uniune, de rezultatele testelor de rezistență efectuate în temeiul articolului 58, precum și de evaluările efectuate în alte cadre relevante de gestionare a crizelor ale Uniunii. În cazul în care respectiva evaluare oferă dovezi concrete și fiabile, Comisia, în urma consultării consiliului, poate propune Consiliului să activeze starea de criză a aprovizionării legată de securitate. Atunci când propune Consiliului să activeze starea de criză a aprovizionării legată de securitate, Comisia informează Parlamentul cu privire la aceasta.

(3) Atunci când evaluează dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alineatul (1) de la prezentul articol în temeiul alineatului (2), Comisia are în vedere mai ales dacă în domeniul PESC a fost identificată o criză care afectează interesele de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, de exemplu dacă criza respectivă a declanșat activarea clauzei de asistență reciprocă în temeiul articolului 42 alineatul (7) din TUE.

(4) Consiliul, prin intermediul unui act de punere în aplicare adoptat cu majoritate calificată pe baza unei propuneri din partea Comisiei, poate activa starea de criză a aprovizionării legată de securitate. Durata stării de criză a aprovizionării legate de securitate se precizează în actul de punere în aplicare și nu poate depăși inițial 12 luni. Respectivul act de punere în aplicare precizează care dintre măsurile prevăzute la articolele 65-71 sunt activate. În plus, actul de punere în aplicare poate identifica produsele din domeniul apărării necesare în situații de criză pentru care se activează măsurile respective.

(5) Consiliul, hotărând cu majoritate calificată, poate modifica propunerea menționată la alineatul (4).

(6) Comisia raportează periodic și cel puțin o dată la trei luni Consiliului și Parlamentului European cu privire la starea de criză a aprovizionării legată de securitate.

(7) Cel târziu cu trei săptămâni înainte de expirarea duratei stării de criză a aprovizionării legate de securitate, Comisia, luând în considerare recomandarea consiliului, prezintă Consiliului un raport în care evaluează dacă durata respectivă ar trebui să fie prelungită. Raportul analizează în special impactul măsurilor activate anterior în temeiul prezentului capitol. În cazul în care o astfel de evaluare oferă dovezi concrete și fiabile că sunt îndeplinite în continuare condițiile pentru activarea stării de criză a aprovizionării legate de securitate, Comisia poate, după consultarea consiliului, să propună Consiliului prelungirea stării de criză a aprovizionării.

(8) Consiliul, prin intermediul unui act de punere în aplicare adoptat cu majoritate calificată pe baza unei propuneri din partea Comisiei, poate prelungi starea de criză a aprovizionării legată de securitate. Durata prelungirii este limitată la maximum șase luni și este precizată în actul de punere în aplicare. Respectivul act de punere în aplicare precizează, de asemenea, care dintre măsurile prevăzute la articolele 65-71 continuă să se aplice sau, unde este cazul, sunt activate. Consiliul, hotărând cu majoritate calificată, poate decide în mod repetat să prelungească perioada pentru care este activată starea de criză a aprovizionării legată de securitate, în cazul în care acest lucru este justificat pentru a face față crizei aprovizionării legate de securitate.

(9) Comisia poate propune Consiliului prelungirea stării de criză a aprovizionării legată de securitate ori de câte ori consideră necesar pentru a face față crizei aprovizionării legate de securitate, sub rezerva condițiilor prevăzute la alineatul (7). În urma unei astfel de propuneri a Comisiei, se aplică alineatul (8).

(10) Pe durata stării de criză a aprovizionării legate de securitate, Comisia, după consultarea consiliului, evaluează dacă este oportun să se pună capăt anticipat stării de criză a aprovizionării legată de securitate. În cazul în care evaluarea indică acest lucru, Comisia propune Consiliului să pună capăt stării de criză a aprovizionării legată de securitate.

(11) Consiliul, prin intermediul unui act de punere în aplicare adoptat cu majoritate calificată pe baza unei propuneri din partea Comisiei, poate pune capăt stării de criză a aprovizionării legate de securitate înainte de data expirării precizată în actul de punere în aplicare menționat la alineatul (4) sau (8).

(12) La expirarea perioadei pentru care este activată sau prelungită starea de criză a aprovizionării legată de securitate sau la încetarea sa anticipată, aplicarea măsurilor luate în conformitate cu articolele 65-71 încetează imediat. Cu toate acestea, actele de punere în aplicare care au fost adoptate în conformitate cu articolul 66 alineatul (6) continuă să se aplice până la finalizarea cererilor prioritare în cauză.

În cursul pregătirii și punerii în aplicare a măsurilor prevăzute la articolele 65-71, Comisia acționează, ori de câte ori este posibil, în strânsă coordonare cu consiliul, care oferă consiliere în timp util. Comisia informează consiliul cu privire la acțiunile întreprinse. Pe durata stării de criză a aprovizionării legată de securitate, Comisia convoacă, la cererea unui stat membru sau din proprie inițiativă, reuniuni extraordinare ale consiliului, atunci când este necesar. În conformitate cu articolul 76 alineatul (10), consiliul invită, după caz, reprezentanți la nivel înalt ai industriei să se reunească în configurație specială pentru a discuta aspecte legate de produsele din domeniul apărării în cauză. Statele membre colaborează îndeaproape cu Comisia în cadrul consiliului pentru a asigura coordonarea între orice măsuri ale Uniunii și măsurile naționale luate cu privire la lanțurile de aprovizionare legate de produsele din domeniul apărării necesare în situații de criză în cauză.

(13) În cazul în care se activează starea de criză a aprovizionării legată de securitate, Comisia poate propune Consiliului să activeze măsurile prevăzute la articolele 62 și 63, în condițiile prevăzute la articolele respective și la articolele 60 și 61.

Articolul 65

Cererile de informații

În cazul în care Consiliul activează măsura de la prezentul articol în conformitate cu articolul 64 alineatul (4), Comisia poate lua măsurile prevăzute la articolul 62 în ceea ce privește produsele din domeniul apărării necesare în situații de criză, în conformitate cu condițiile definite în acesta.

Articolul 66

Prioritizarea produselor din domeniul apărării

(1) În cazul în care Consiliul activează măsura de la prezentul articol în conformitate cu articolul 64 alineatul (4), un stat membru poate transmite o cerere Comisiei pentru ca aceasta să-i solicite unui operator economic al cărui loc de producție se află pe teritoriul său să accepte o anumită comandă de produse din domeniul apărării necesare în situații de criză sau să le acorde prioritate pentru a aborda dificultățile grave cu care se confruntă statul membru respectiv sau un alt stat membru în ceea ce privește fie plasarea unei comenzi, fie executarea unui contract de furnizare a unor astfel de produse.

(2) În urma cererii menționate la alineatul (1), Comisia poate, în cazul în care fabricarea sau aprovizionarea cu astfel de produse din domeniul apărării necesare în situații de criză nu a putut fi realizată prin orice altă măsură prevăzută în prezentul capitol, să adreseze o solicitare operatorului economic în cauză după:

(a) consultarea statului membru pe teritoriul căruia se află locul de producție al operatorului economic în cauză și primirea acordului prealabil al statului membru respectiv; și

(b) consultarea statului membru pe teritoriul căruia se află structura de conducere executivă a operatorului economic și primirea acordului prealabil al statului membru respectiv.

Solicitarea Comisiei indică în mod explicit faptul că operatorul economic este îndreptățit să o refuze.

(3) Solicitarea menționată la alineatul (2) include informații cu privire la temeiul său juridic, precizează produsele, specificațiile și cantitățile lor, precizează calendarul și termenul pentru execuția și finalizarea comenzii și indică motivele care justifică utilizarea cererii de comandă prioritară.

(4) Comisia demonstrează că alegerea destinatarilor și a beneficiarilor solicitărilor menționate la alineatul (2) este nediscriminatorie și respectă normele Uniunii în materie de concurență.

(5) Comisia își bazează solicitarea menționată la alineatul (2) pe date obiective, concrete, măsurabile și justificate, demonstrând că o astfel de prioritizare este indispensabilă pentru a asigura buna funcționare a pieței interne și ținând seama de interesele legitime ale operatorului economic în cauză și de costurile și eforturile necesare pentru orice modificare a secvenței de producție din lanțul de aprovizionare.

(6) În cazul în care operatorul economic căruia i se adresează solicitarea menționată la alineatul (2) a acceptat-o în mod expres, Comisia, prin intermediul unui act de punere în aplicare și după consultarea statului membru pe teritoriul căruia se află locul de producție al operatorului economic în cauză și a statului membru pe teritoriul căruia se află structura de conducere executivă a operatorului economic în cauză și cu acordul prealabil al acestor state membre, adoptă o cerere prioritară care prevede:

(a) temeiul juridic al cererii prioritare căreia operatorul economic trebuie să i se conformeze;

(b) lista produselor necesare în situații de criză care fac obiectul cererii prioritare, specificațiile acestora și cantitățile în care trebuie să fie furnizate;

(c) termenele în care trebuie finalizată cererea prioritară;

(d) beneficiarii cererii prioritare;

(e) domeniul de aplicare a obligațiilor contractuale asupra cărora cererea prioritară prevalează;

(f) exonerarea de răspundere contractuală în condițiile prevăzute la alineatul (8) de la prezentul articol; și

(g) sancțiunile prevăzute la articolul 72 pentru nerespectarea obligațiilor care decurg din respectivul act de punere în aplicare.

Actul de punere în aplicare menționat la primul paragraf de la prezentul alineat se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 77 alineatul (4).

(7) Cererile prioritare menționate la alineatul (6):

(a) se plasează la un preț echitabil și rezonabil, ținând seama în mod corespunzător de costurile de oportunitate ale operatorului economic atunci când execută cererea prioritară în raport cu obligațiile contractuale existente; și

(b) prevalează asupra oricăror obligații contractuale legate de produsele necesare în situații de criză care fac obiectul unei cereri prioritare, în temeiul dreptului privat sau public, în condițiile prevăzute în actul de punere în aplicare menționat la alineatul (6).

(8) Operatorul economic căruia i se adresează o cerere prioritară în temeiul alineatului (6) nu răspunde pentru nicio încălcare a obligației contractuale care este reglementată de dreptul unui stat membru, cu condiția ca:

(a) încălcarea obligației contractuale să fie strict necesară pentru respectarea ordinii de prioritate impuse;

(b) actul de punere în aplicare menționat la alineatul (6) să fi fost respectat; și

(c) acceptarea cererii prioritare să nu fi avut scopul unic de a evita în mod nejustificat o obligație de executare prealabilă.

(9) Operatorul economic căruia i se adresează o cerere prioritară poate solicita Comisiei să modifice actul de punere în aplicare menționat la alineatul (6) în cazul în care consideră că acest lucru este justificat în mod corespunzător pe baza unuia dintre următoarele motive:

(a) operatorul economic nu este în măsură să execute cererea prioritară deoarece capabilitatea de producție sau capacitatea de producție este insuficientă, chiar în condițiile în care acordă tratament preferențial cererii;

(b) finalizarea cererii ar impune o sarcină economică excesivă și ar crea dificultăți deosebite pentru operatorul economic.

(10) Operatorul economic furnizează toate informațiile relevante și întemeiate pentru a permite Comisiei să evalueze temeinicia cererii de modificare menționate la alineatul (9).

(11) Pe baza examinării motivelor și a dovezilor furnizate de operatorul economic, Comisia poate, după consultarea statului membru pe teritoriul căruia se află locul de producție relevant al operatorului economic în cauză și a statului membru pe teritoriul căruia se află structura de conducere executivă a operatorului economic în cauză și cu acordul prealabil al respectivelor state membre, să își modifice actul de punere în aplicare pentru a exonera, parțial sau total, operatorul economic în cauză de obligațiile care îi revin în temeiul prezentului articol.

(12) În cazul în care un operator economic, după ce a acceptat în mod expres să acorde prioritate comenzilor solicitate de Comisie, nu respectă, în mod intenționat sau din neglijență gravă, obligația de a acorda prioritate comenzilor respective, acestuia i se aplică amenzile stabilite în conformitate cu articolul 72, cu excepția următoarelor cazuri:

(a) operatorul economic nu este în măsură să execute cererea prioritară deoarece capabilitatea de producție sau capacitatea de producție este insuficientă, ori din motive tehnice; sau

(b) executarea sau finalizarea cererii ar impune o sarcină economică excesivă și ar crea dificultăți deosebite pentru operatorul economic, inclusiv riscuri considerabile legate de continuitatea activității.

(13) În cazul în care un operator economic stabilit în Uniune este supus unei măsuri luate de o țară terță care implică o cerere prioritară privind un produs din domeniul apărării necesar în situații de criză, acesta informează Comisia în acest sens. Comisia informează consiliul cu privire la existența unor astfel de măsuri. După caz, Comisia se poate consulta cu consiliul cu privire la orice acțiune adecvată ca răspuns la respectiva măsură.

(14) Prezentul articol nu aduce atingere dreptului fiecărui stat membru de a-și proteja interesele esențiale de securitate, în conformitate cu articolul 346 alineatul (1) litera (b) din TFUE.

Articolul 67

Transferuri în interiorul UE de produse din domeniul apărării necesare în situații de criză

(1) În cazul în care Consiliul activează măsura de la prezentul articol în conformitate cu articolul 64 alineatul (4) din prezentul regulament și fără a aduce atingere Directivei 2009/43/CE și prerogativelor statelor membre în temeiul directivei respective, statele membre se asigură că cererile legate de transferurile în interiorul UE ale unor produse sunt prelucrate în mod eficient și în timp util. În acest scop, toate autoritățile naționale în cauză asigură faptul că astfel de cereri sunt tratate cât mai rapid posibil din punct de vedere juridic. Actul de punere în aplicare al Consiliului menționat la articolul 64 alineatul (4) din prezentul regulament precizează intervalul de timp în care autoritățile naționale în cauză tratează cererile după ce au primit toate informațiile necesare din partea solicitantului. Respectivul interval nu poate depăși două săptămâni.

(2) În cazul în care un stat membru impune, în conformitate cu articolul 4 alineatul (8) din Directiva 2009/43/CE, restricții la exportul de componente care sunt produse necesare în situații de criză, statul membru respectiv nu solicită autorizații suplimentare pentru transferul în interiorul UE al componentelor în cauză în cazul în care destinatarul prezintă o declarație de utilizare în care declară că componentele care fac obiectul licenței de transfer respective sunt integrate sau urmează să fie integrate într-un produs din domeniul apărării și nu pot fi transferate sau exportate ca atare. Acest lucru nu aduce atingere obligațiilor destinatarilor prevăzute la articolul 10 din Directiva 2009/43/CE.

Articolul 68

Sprijin pentru acțiunile de inovare în domeniul apărării în situații de urgență

În cazul în care Consiliul activează măsura de la prezentul articol în conformitate cu articolul 64 alineatul (4), acțiunile de inovare legate de una dintre următoarele activități sunt considerate eligibile în cadrul programului:

(a) activități care vizează reducerea considerabilă a termenului de execuție pentru livrarea produselor din domeniul apărării;

(b) activități care vizează simplificarea semnificativă a specificațiilor tehnice ale produselor din domeniul apărării pentru a permite producția de masă a acestora;

(c) activități care vizează simplificarea semnificativă a procesului de fabricare a produselor din domeniul apărării pentru a permite producția de masă a acestora; sau

(d) activități care vizează înlocuirea componentelor cu alternative care sunt disponibile în Uniune sau care sunt ușor adaptabile ori care pot fi dezvoltate în timp util de către operatori economici stabiliți în Uniune.

Articolul 69

Certificare

(1) În cazul în care Consiliul activează măsura de la prezentul articol în conformitate cu articolul 64 alineatul (4), statele membre se asigură că procedurile administrative legate de certificarea produselor din domeniul apărării necesare în situații de criză și, dacă este necesar, de adaptările tehnice ale unor astfel de produse se desfășoară în cel mai rapid mod posibil, în conformitate cu actele cu putere de lege și normele administrative naționale aplicabile.

(2) În cazul în care un astfel de statut există în dreptul intern, certificării produselor din domeniul apărării necesare în situații de criză i se acordă statutul cu cea mai mare importanță posibilă.

(3) În cazul în care prezenta măsură este activată, produsele din domeniul apărării necesare în situații de criză certificate într-un stat membru sunt considerate certificate într-un alt stat membru fără a fi supuse unui control suplimentar.

(4) Actul de punere în aplicare menționat la articolul 64 alineatul (4) poate stabili dispoziții mai precise privind domeniul de aplicare al acestei măsuri.

(5) Prezentul articol nu aduce atingere dreptului fiecărui stat membru de a-și proteja interesele esențiale de securitate, în conformitate cu articolul 346 alineatul (1) litera (b) din TFUE.

Articolul 70

Accelerarea la nivel național a procedurilor de autorizare

În cazul în care Consiliul activează măsura de la prezentul articol în conformitate cu articolul 64 alineatul (4) din prezentul regulament, securitatea aprovizionării cu produse din domeniul apărării necesare în situații de criză poate fi considerată un motiv crucial de interes public major în înțelesul articolului 6 alineatul (4) și al articolului 16 alineatul (1) litera (c) din Directiva 92/43/CEE, precum și în înțelesul articolului 4 alineatul (7) din Directiva 2000/60/CE. Prin urmare, planificarea, construcția și exploatarea instalațiilor de producție aferente pot fi considerate de interes public major, cu condiția ca celelalte condiții prevăzute în respectivele dispoziții să fie îndeplinite.

Articolul 71

Continuitatea producției de produse din domeniul apărării necesare în situații de criză

(1) În cazul în care Consiliul activează măsura de la prezentul articol în conformitate cu articolul 64 alineatul (4) din prezentul regulament și în cazul în care Directiva 2003/88/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([46]) se aplică activităților de producție relevante, statele membre pot decide să utilizeze sau să încurajeze operatorii economici al căror loc de producție este situat pe teritoriul lor și care produc produsele din domeniul apărării necesare în situații de criză în cauză să utilizeze derogările prevăzute la articolul 17 alineatul (3) din Directiva 2003/88/CE pentru a permite prelungirea schimburilor de lucru, facilitând astfel continuitatea producției produselor din domeniul apărării necesare în situații de criză în cauză, în cazul în care consideră că acest lucru este necesar pentru atingerea obiectivelor prezentului regulament.

(2) În cazul în care este necesară o autorizare prealabilă, toate autoritățile naționale în cauză se asigură că cererile operatorilor economici care produc produse din domeniul apărării necesare în situații de criză de a utiliza derogările menționate la alineatul (1) sunt tratate cât mai rapid posibil din punct de vedere juridic.

SECȚIUNEA 5

SANCȚIUNI

Articolul 72

Sancțiuni

(1) În cazul în care consideră că este necesar și proporțional, Comisia, prin intermediul actelor de punere în aplicare, poate aplica operatorilor economici cărora li se adresează solicitările de informații în temeiul articolului 62 sau care sunt supuși oricăreia dintre obligațiile de a informa Comisia cu privire la obligația unei țări terțe în temeiul articolului 63 alineatul (17) și al articolului 66 alineatul (13) sau de a acorda prioritate producției de produse necesare în situații de criză în temeiul articolelor 63 și 66 următoarele amenzi sau sancțiuni:

(a) amenzi care nu depășesc 300 000 EUR în cazul în care operatorul economic furnizează, în mod intenționat sau din neglijență gravă, informații incorecte, incomplete sau înșelătoare atunci când răspunde la o solicitare adresată în temeiul articolului 62 alineatul (1) sau în cazul în care nu furnizează informațiile în termenul stabilit, în conformitate cu articolul 62 alineatul (9);

(b) amenzi care nu depășesc 150 000 EUR în cazul în care operatorul economic nu respectă, în mod intenționat sau din neglijență gravă, obligația de a informa Comisia cu privire la obligația impusă de o țară terță în temeiul articolului 63 alineatul (17) și al articolului 66 alineatul (13);

(c) penalități cu titlu cominatoriu care nu depășesc 1,5 % din cifra de afaceri medie zilnică din exercițiul financiar precedent pentru fiecare zi lucrătoare de neconformitate de la data stabilită în decizia în care a fost emisă comanda prioritară, în cazul în care operatorul economic nu respectă, în mod intenționat sau din neglijență gravă, obligația de a acorda prioritate producției de produse necesare în situații de criză în temeiul articolului 63 alineatul (9), în conformitate cu articolul 63 alineatul (8) și, în cazul în care operatorul economic căruia i se aplică penalitățile cu titlu cominatoriu în temeiul prezentei litere este un IMM, care nu depășesc 0,5 % din cifra sa de afaceri medie zilnică din exercițiul financiar precedent;

([46]) Directiva 2003/88/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 noiembrie 2003 privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru (JO L 299, 18.11.2003, p. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/88/oj).

(d) amenzi care nu depășesc 300 000 EUR în cazul în care operatorul economic nu respectă, în mod intenționat sau din neglijență gravă, obligația de a acorda prioritate producției de produse necesare în situații de criză în temeiul articolului 63 alineatul (8) și al articolului 66 alineatul (6), în conformitate cu articolul 63 alineatul (18) și, respectiv, cu articolul 66 alineatul (12).

Actele de punere în aplicare menționate la primul paragraf de la prezentul alineat se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 77 alineatul (4).

(2) Înainte de a lua o decizie în temeiul alineatului (1) de la prezentul articol, Comisia oferă operatorului economic în cauză posibilitatea de a fi audiat în conformitate cu articolul 75. Pentru a stabili dacă amenzile sau penalitățile cu titlu cominatoriu sunt considerate necesare și proporționale, Comisia ia în considerare orice justificare motivată în mod corespunzător prezentată de operatorul economic.

(3) La stabilirea cuantumului amenzii sau al penalităților cu titlu cominatoriu, Comisia ia în considerare natura, gravitatea și durata încălcării, inclusiv, în legătură cu cazurile de nerespectare a obligației de a accepta sau de a acorda prioritate unei comenzi prioritare prevăzute la articolul 63 alineatul (9) sau unei cereri prioritare prevăzute la articolul 63 alineatul (7) sau la articolul 66 alineatul (6), măsura în care operatorul economic a respectat parțial comanda prioritară sau cererea prioritară.

(4) Amenzile constituie venituri alocate externe în înțelesul articolului 21 alineatul (5) din Regulamentul financiar și sunt direcționate către Instrumentul de sprijin pentru Ucraina.

Articolul 73

Termenul de prescripție pentru impunerea de sancțiuni

(1) Competențele conferite Comisiei prin articolul 72 sunt supuse următoarelor termene de prescripție:

(a) doi ani în cazul încălcării dispozițiilor referitoare la solicitările de informații adresate în temeiul articolului 62 alineatul (1);

(b) doi ani în cazul încălcării dispozițiilor referitoare la obligațiile de informare impuse în temeiul articolului 63 alineatul (17) și al articolului 66 alineatul (13);

(c) trei ani în cazul încălcării dispozițiilor referitoare la obligația legată de prioritizarea producerii de produse necesare în situații de criză în temeiul articolelor 63 și 66.

(2) Termenele de prescripție menționate la alineatul (1) încep să curgă din ziua în care se comite încălcarea. În cazul unor încălcări continue sau repetate, termenele de prescripție încep să curgă din ziua comiterii ultimei încălcări.

(3) Orice acțiune întreprinsă de Comisie sau de autoritățile competente ale statelor membre în scopul asigurării respectării prezentului regulament întrerupe termenul de prescripție.

(4) Întreruperea termenului de prescripție se aplică tuturor părților care sunt considerate responsabile pentru participarea la încălcare.

(5) După fiecare întrerupere a termenului de prescripție, începe să curgă un nou termen de prescripție. Cu toate acestea, termenul de prescripție se împlinește cel târziu în ziua în care s-a scurs o perioadă egală cu dublul termenului de prescripție fără să se fi aplicat de către Comisie o amendă sau penalități cu titlu cominatoriu. Respectiva perioadă se prelungește cu durata în care termenul de prescripție este suspendat deoarece decizia Comisiei face obiectul unor cauze pendinte la Curtea de Justiție a Uniunii Europene.

Articolul 74

Termenul de prescripție pentru executarea sancțiunilor

(1) Competența Comisiei de a executa hotărârile luate în temeiul articolului 72 este supusă unui termen de prescripție de trei ani.

(2) Termenul de prescripție începe să curgă de la data la care decizia devine definitivă.

(3) Termenul de prescripție pentru executarea amenzilor și a penalităților cu titlu cominatoriu se întrerupe:

(a) printr-o notificare a unei decizii de modificare a cuantumului inițial al amenzii sau al penalităților cu titlu cominatoriu sau de refuzare a unei cereri de modificare;

(b) prin orice act al Comisiei sau al unui stat membru care acționează la cererea Comisiei, care are drept scop executarea amenzii sau a penalităților cu titlu cominatoriu.

(4) După fiecare întrerupere menționată la alineatul (3) începe să curgă un nou termen de prescripție.

(5) Termenul de prescripție pentru executarea amenzilor și a penalităților cu titlu cominatoriu se suspendă pe perioada în care:

(a) se acordă un termen pentru efectuarea plății;

(b) se suspendă executarea plății în temeiul unei hotărâri a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Articolul 75

Dreptul de a fi audiat pentru aplicarea de amenzi sau de penalități cu titlu cominatoriu

(1) Înainte de adoptarea unei decizii în temeiul articolului 72, Comisia se asigură că operatorii economici în cauză au avut posibilitatea de a prezenta observații cu privire la:

(a) constatările preliminare ale Comisiei, inclusiv orice chestiune în legătură cu care Comisia a ridicat obiecții;

(b) măsurile pe care Comisia ar putea intenționa să le adopte având în vedere constatările preliminare în temeiul literei (a) de la prezentul alineat.

(2) Operatorii economici în cauză își pot prezenta Comisiei observațiile cu privire la constatările preliminare ale Comisiei într-un termen care este stabilit de Comisie în constatările sale preliminare și care nu poate fi mai mic de 14 zile lucrătoare.

(3) Comisia își bazează aplicarea de amenzi sau penalități cu titlu cominatoriu numai pe obiecțiile cu privire la care operatorii economici în cauză au fost în măsură să formuleze observații.

(4) În cazul în care a informat operatorii economici în cauză cu privire la constatările sale preliminare, astfel cum se menționează la alineatul (1), Comisia acordă acces, dacă i se solicită acest lucru, la dosarul Comisiei în condițiile unei divulgări negociate, sub rezerva interesului legitim al operatorilor economici de a-și proteja secretele de afaceri sau de a păstra secretele de afaceri sau alte informații confidențiale ale oricărei persoane. Dreptul de acces la dosar nu include accesul la informațiile confidențiale și la documente interne ale Comisiei sau ale autorităților statelor membre, în special la corespondența dintre Comisie și autoritățile statelor membre. Nicio dispoziție de la prezentul alineat nu împiedică Comisia să divulge și să utilizeze informațiile necesare pentru a dovedi o încălcare.

SECȚIUNEA 6

CONSILIUL PENTRU SECURITATEA APROVIZIONĂRII ÎN DOMENIUL APĂRĂRII

Articolul 76

Consiliul pentru securitatea aprovizionării în domeniul apărării

(1) Se înființează Consiliul pentru securitatea aprovizionării în domeniul apărării (denumit în continuare „consiliul”).

(2) Sarcina generală a consiliului este de a oferi asistență și recomandări Comisiei în temeiul prezentului capitol.

(3) Comisia menține un flux regulat de informații către consiliu cu privire la orice măsuri planificate și la măsuri care au fost luate în urma activării stării de criză a aprovizionării în temeiul articolului 60 sau 64. Comisia furnizează informațiile necesare prin intermediul unui sistem informatic securizat.

(4) În scopul pregătirii pentru starea de criză a aprovizionării menționată la articolul 60 sau 64 și a abordării acesteia, consiliul asistă Comisia la:

(a) analizarea informațiilor necesare în situații de criză obținute de statele membre sau de Comisie;

(b) evaluarea posibilelor măsuri de pregătire;

(c) evaluarea îndeplinirii criteriilor de activare sau de dezactivare a stării de criză a aprovizionării menționate la articolul 60 sau 64;

(d) facilitarea acțiunilor coordonate cu statele membre;

(e) furnizarea de orientări cu privire la punerea în aplicare a măsurilor alese pentru a răspunde la crizele aprovizionării de la nivelul Uniunii menționate la articolul 60 sau 64, inclusiv cu privire la activarea măsurilor menționate la articolele 62 și 63 și 65-71;

(f) identificarea unor măsuri de răspuns specifice pentru statele membre pentru a asigura disponibilitatea produselor necesare în situații de criză și aprovizionarea în timp util cu acestea;

(g) facilitarea schimburilor și a partajării de informații, inclusiv cu alte organisme relevante în situații de criză de la nivelul Uniunii, precum și, după caz, cu țări terțe, organizații internaționale și reprezentanți ai industriei, ai societății civile și ai mediului academic;

(h) identificarea subiectelor relevante pentru efectuarea testelor de rezistență;

(i) elaborarea unui cadru și a unei metodologii pentru identificarea produselor necesare în situații de criză și a listei indicatorilor de avertizare timpurie;

(j) realizarea cartografierii în ceea ce privește produsele necesare în situații de criză și indicatorii de avertizare timpurie;

(k) evaluarea necesității și caracterului proporțional al prelungirii stării de criză a aprovizionării și a oportunității încetării acesteia;

(l) evaluarea rezultatelor monitorizării și identificarea, după caz, a unor soluții potențiale la probleme de interes comun; și

(m) identificarea frecvenței adecvate pentru efectuarea testelor de rezistență.

(5) Consiliul este alcătuit din reprezentanți ai tuturor statelor membre, ai Comisiei, ai Înaltului Reprezentant și ai AEA. Acesta este coprezidat de un reprezentant al Comisiei și de un reprezentant al statului membru care deține președinția prin rotație a Consiliului. Secretariatul consiliului este asigurat de Comisie. Numai statele membre au drept de vot.

(6) Copreședinții invită reprezentanți ai Parlamentului European să participe, în calitate de observatori, la reuniunile consiliului.

(7) Țările asociate au dreptul de a deveni membri ai consiliului, fără drept de vot, în conformitate cu condițiile stabilite în Acordul privind Spațiul Economic European.

(8) Consiliul se reunește ori de câte ori situația impune acest lucru, la cererea Comisiei, a unui stat membru sau a unei țări asociate care a devenit membră a consiliului. Consiliul își adoptă regulamentul de procedură pe baza propunerii Comisiei. Respectivul regulament de procedură prevede mecanisme care să asigure buna funcționare a consiliului în îndeplinirea sarcinilor sale, inclusiv prin prevederea unor proceduri de soluționare a litigiilor legate de potențialele dispute dintre copreședinți.

(9) Consiliul poate emite recomandări, la cererea Comisiei sau din proprie inițiativă. Consiliul depune eforturi pentru a găsi soluții care să beneficieze de un sprijin cât mai larg posibil.

(10) Consiliul invită, cel puțin o dată pe an, reprezentanți ai asociațiilor naționale ale industriei apărării și reprezentanți selectați ai industriei să participe, în calitate de observatori, la lucrările sale, ținând seama de necesitatea de a se asigura o reprezentare geografică echilibrată. În cazul în care a fost activată o stare de criză a aprovizionării menționată la articolul 60 sau 64, consiliul invită, după caz, reprezentanți la nivel înalt ai industriei să participe, în calitate de observatori, la lucrările sale, într-o configurație specială pentru a discuta probleme legate de produsele necesare în situații de criză sau, în cazul în care a fost activată o stare de criză a aprovizionării legată de securitate menționată la articolul 64, legate de produsele din domeniul apărării în cauză.

(11) Consiliul invită reprezentanți ai altor organisme relevante în situații de criză de la nivelul Uniunii, în calitate de observatori, la reuniunile sale relevante.

(12) Consiliul invită, după caz, în conformitate cu regulamentul său de procedură și cu respectarea corespunzătoare a intereselor în materie de securitate și apărare ale Uniunii și ale statelor sale membre, un reprezentant al Ucrainei să participe la reuniuni în calitate de observator.

(13) Comisia asigură caracterul incluziv și oferă tuturor membrilor consiliului acces egal la informații pentru a se asigura că procesul decizional al consiliului reflectă situația și nevoile tuturor statelor membre. Consiliul ia măsurile necesare pentru a asigura gestionarea și prelucrarea în condiții de siguranță a informațiilor clasificate și sensibile în conformitate cu articolele 79 și 80.

(14) Comisia poate, din proprie inițiativă sau la propunerea consiliului, să înființeze grupuri de lucru ad-hoc pentru a sprijini consiliul în activitatea sa în scopul examinării unor chestiuni specifice pe baza sarcinilor menționate la alineatul (1). Statele membre numesc experți în cadrul respectivelor grupuri de lucru. AEA poate fi invitată la reuniunile unor astfel de grupuri de lucru.

(15) Comisia înființează un grup de lucru în înțelesul alineatului (14) privind obstacolele juridice, de reglementare și administrative. Obiectivele respectivului grup de lucru sunt:

(a) identificarea obstacolelor juridice, de reglementare și administrative existente sau potențiale la nivel internațional, la nivelul Uniunii și la nivel național în calea realizării obiectivelor enumerate la articolul 1 alineatul (2) punctul 6;

(b) identificarea soluțiilor potențiale și a măsurilor de atenuare a obstacolelor identificate.

CAPITOLUL VIII

GUVERNANȚĂ, EVALUARE ȘI CONTROL

Articolul 77

Procedura comitetului

(1) Comisia este asistată de un comitet. Respectivul comitet reprezintă un comitet în înțelesul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) AEA este invitată, în calitate de observator, să prezinte opinii și să ofere cunoștințe de specialitate comitetului. Serviciul European de Acțiune Externă este, de asemenea, invitat să asiste la lucrările comitetului.

(3) Din proprie inițiativă sau la cererea unuia sau mai multor state membre, Comisia poate invita, după caz, reprezentanți ai Ucrainei să participe la reuniunile comitetului. Reprezentanții Ucrainei nu sunt prezenți la deliberări și nu participă la votul comitetului.

(4) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

(5) În cazul în care comitetul nu emite un aviz, Comisia nu adoptă proiectul de act de punere în aplicare și se aplică articolul 5 alineatul (4) al treilea paragraf din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 78

Acordul de finanțare cu Ucraina

(1) Comisia încheie cu Ucraina un acord de finanțare în înțelesul articolului 114 alineatul (2) din Regulamentul financiar pentru implementarea acțiunilor prevăzute în prezentul regulament care vizează Ucraina sau entitățile juridice stabilite în Ucraina care primesc fonduri din partea Uniunii.

(2) Acordul de finanțare încheiat cu Ucraina și contractele și acordurile semnate cu entități juridice stabilite în Ucraina care primesc fonduri din partea Uniunii asigură îndeplinirea obligațiilor prevăzute la articolul 129 din Regulamentul financiar.

(3) Acordul de finanțare stabilește obligațiile autorităților și organismelor ucrainene cărora li s-au încredințat sarcini de execuție bugetară de a lua toate măsurile necesare, inclusiv măsuri legislative, de reglementare și administrative pentru a respecta principiile bunei gestiuni financiare, transparenței și nediscriminării, pentru a asigura vizibilitatea acțiunii Uniunii în gestionarea fondurilor Uniunii, pentru a îndeplini obligațiile corespunzătoare de control și audit și pentru a-și asuma responsabilitățile care decurg din acestea, precum și pentru a proteja interesele financiare ale Uniunii, în special prin dispoziții detaliate privind:

(a) activitățile legate de controlul, supravegherea, monitorizarea, evaluarea, raportarea și auditul finanțării din partea Uniunii în cadrul Instrumentului de sprijin pentru Ucraina, precum și activități legate de investigații, măsuri antifraudă și cooperare;

(b) normele privind impozitele, taxele și alte impuneri, în conformitate cu articolul 27 alineatele (9) și (10) din Regulamentul (UE) 2021/947 al Parlamentului European și al Consiliului ([47]);

(c) dreptul Comisiei de a monitoriza activitățile în temeiul prezentului regulament desfășurate de entitățile juridice stabilite în Ucraina de-a lungul întregului ciclu al proiectului, inclusiv pentru cooperarea în vederea acțiunilor de achiziții publice în comun, de a participa la activitățile respective în calitate de observator, după caz, și de a formula recomandări pentru îmbunătățirea acestor activități, precum și angajamentul autorităților ucrainene de a depune toate eforturile pentru a pune în aplicare recomandările respective ale Comisiei și de a prezenta rapoarte referitoare la respectiva punere în aplicare;

(d) obligațiile menționate la articolul 83 alineatul (2), inclusiv norme și calendare precise privind colectarea datelor de către Ucraina și accesul Comisiei și al Oficiului European de Luptă Antifraudă (OLAF) la aceste date;

(e) protecția și gestionarea informațiilor clasificate în conformitate cu normele aplicabile;

(f) dispoziții privind protecția datelor cu caracter personal.

(4) Finanțarea se acordă Ucrainei numai după intrarea în vigoare a acordului de finanțare și după ce acțiunile necesare pentru realizarea cerințelor pe care le stabilește au fost implementate de către părți.

(5) Comisia se asigură că, din partea sa, se iau toate măsurile necesare pentru ca acordul de finanțare să intre în vigoare cel târziu la 1 iulie 2026.

Articolul 79

Protecția informațiilor clasificate

(1) Informațiile clasificate care sunt create, gestionate, stocate, schimbate sau partajate în temeiul prezentului regulament sunt protejate în conformitate cu normele de securitate stabilite în Decizia (UE, Euratom) 2015/444 a Comisiei ([48]) sau, după caz, în Acordul dintre statele membre ale Uniunii Europene, reunite în cadrul Consiliului, privind protecția informațiilor clasificate schimbate în interesul Uniunii Europene.

(2) Statele membre participante decid cine este emitentul informațiilor clasificate generate în cadrul implementării acțiunilor eligibile enumerate la articolul 10.

(3) Comisia are acces la informațiile clasificate necesare pentru îndeplinirea sarcinilor care îi sunt atribuite în temeiul prezentului regulament în ceea ce privește acțiunile eligibile enumerate la articolul 10.

(4) În contextul unei SEAP, normele privind protecția informațiilor clasificate menționate la articolul 45 alineatul (1) litera (n) trebuie să respecte alineatul (1) de la prezentul articol.

(5) În cazul în care o SEAP include țări asociate sau Ucraina printre membrii sau observatorii săi, o astfel de SEAP asigură un nivel de protecție echivalent cu cel oferit de Acordul dintre statele membre ale Uniunii Europene, reunite în cadrul Consiliului, privind protecția informațiilor clasificate schimbate în interesul Uniunii Europene.

(6) Cadrul de securitate aplicabil pentru o acțiune este instituit de către statele membre participante cel târziu înainte de semnarea acordului de grant sau a contractului. Documentele relevante fac parte integrantă din acordul de grant sau din contract.

([47]) Regulamentul (UE) 2021/947 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iunie 2021 de instituire a Instrumentului de vecinătate, cooperare pentru dezvoltare și cooperare internațională - „Europa globală", de modificare și abrogare a Deciziei nr. 466/2014/UE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) 2017/1601 al Parlamentului European și al Consiliului și a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 480/2009 al Consiliului (JO L 209, 14.6.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/oj).

([48]) Decizia (UE, Euratom) 2015/444 a Comisiei din 13 martie 2015 privind normele de securitate pentru protecția informațiilor UE clasificate (JO L 72, 17.3.2015, p. 53, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/444/oj).

(7) Comisia instituie un sistem care este acreditat în materie de securitate în conformitate cu Decizia (UE, Euratom) 2015/444 pentru a facilita schimbul de informații clasificate între Comisie și statele membre și țările asociate și, după caz, cu solicitanții și destinatarii.

Articolul 80

Confidențialitatea informațiilor

(1) Informațiile primite ca rezultat al aplicării prezentului regulament se utilizează numai în scopul pentru care au fost solicitate.

(2) Statele membre, Comisia, Serviciul European de Acțiune Externă și AEA asigură protecția secretelor comerciale și de afaceri, precum și a altor informații sensibile obținute și generate în aplicarea prezentului regulament în conformitate cu dreptul Uniunii și cu dreptul intern relevant.

(3) Comisia gestionează informațiile care conțin orice date ale unei entități sau orice secrete comerciale într-un mod care nu este mai puțin strict decât gestionarea informațiilor sensibile, inclusiv aplicând principiul necesității de a cunoaște și utilizând medii criptate adecvate pentru gestionarea și partajarea de astfel de informații.

Articolul 81

Protecția datelor cu caracter personal

Prezentul regulament nu aduce atingere Directivei 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([49]) și Regulamentelor (UE) 2016/679 ([50]) și (UE) 2018/1725 ([51]) ale Parlamentului European și ale Consiliului.

Articolul 82

Audituri

Auditurile privind utilizarea contribuției Uniunii efectuate de persoane sau entități, inclusiv de alte persoane sau entități decât cele mandatate de instituțiile, organele, oficiile sau agențiile Uniunii, constituie baza asigurării generale în temeiul articolului 127 din Regulamentul financiar. Curtea de Conturi Europeană verifică totalitatea conturilor de venituri și cheltuieli ale Uniunii în conformitate cu articolul 287 din TFUE.

Articolul 83

Protejarea intereselor financiare ale Uniunii

(1) În cazul în care o țară asociată participă la program printr-o decizie adoptată în temeiul Acordului privind Spațiul Economic European sau în temeiul oricărui alt instrument juridic, țara asociată în cauză acordă accesul și drepturile necesare pentru ca ordonatorul de credite competent, OLAF și Curtea de Conturi Europeană să își exercite în mod cuprinzător competențele care le revin. În cazul OLAF, astfel de drepturi includ dreptul de a efectua investigații, inclusiv verificări și inspecții la fața locului, astfel cum se prevede în Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013.

(2) Acordul menționat la articolul 78 prevede obligațiile Ucrainei:

(a) de a lua măsurile adecvate pentru a preveni, depista și corecta neregulile, frauda, corupția și conflictele de interese care afectează interesele financiare ale Uniunii, de a depista și evita dubla finanțare și de a iniția acțiuni în justiție pentru recuperarea fondurilor care au fost deturnate;

([49]) Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice (Directiva privind viața privată și comunicațiile electronice) (JO L 201, 31.7.2002, p. 37, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/58/oj).

([50]) Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO L 119, 4.5.2016, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([51]) Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE (JO L 295, 21.11.2018, p. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

(b) de a verifica periodic dacă finanțarea acordată a fost utilizată în conformitate cu normele aplicabile, în special în ceea ce privește prevenirea, depistarea și corectarea neregulilor, a fraudelor, a corupției și a conflictelor de interese;

(c) de a însoți o cerere de plată în cadrul Instrumentului de sprijin pentru Ucraina de o declarație conform căreia fondurile au fost utilizate în conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare și în scopul preconizat și au fost gestionate în mod corespunzător, în special în conformitate cu normele ucrainene completate de standarde internaționale privind prevenirea, depistarea și corectarea neregulilor, a fraudelor, a corupției și a conflictelor de interese;

(d) de a autoriza în mod expres Comisia, OLAF, Curtea de Conturi Europeană și, dacă este cazul, Parchetul European să își exercite drepturile prevăzute la articolul 129 alineatul (1) din Regulamentul financiar, în aplicarea principiului proporționalității.

Articolul 84

Informare, comunicare și publicitate

(1) Destinatarii finanțării din partea Uniunii recunosc originea fondurilor și asigură vizibilitatea finanțării respective, în special cu ocazia promovării acțiunilor și a rezultatelor acestora, prin oferirea de informații specifice coerente, concrete și proporționale unor categorii de public diverse care includ mass-media și publicul larg.

(2) Comisia realizează acțiuni de informare și comunicare legate de prezentul regulament, de acțiunile întreprinse în temeiul prezentului regulament și de rezultatele obținute.

(3) Resursele financiare alocate programului și Instrumentului de sprijin pentru Ucraina contribuie la comunicarea instituțională a priorităților politice ale Uniunii, în măsura în care respectivele priorități sunt legate de obiectivele menționate la articolele 4 și 22.

(4) Resursele financiare alocate programului și Instrumentului de sprijin pentru Ucraina pot contribui la organizarea unor activități de promovare, a unor evenimente de interconectare și a unor activități de creștere a nivelului desensibilizare, în special în vederea deschiderii lanțurilor de aprovizionare pentru a stimula participarea transfrontalieră a IMM-urilor.

Articolul 85

Monitorizare, evaluare și revizuire

(1) Comisia monitorizează periodic implementarea programului și a Instrumentului de sprijin pentru Ucraina și raportează anual Parlamentului European și Consiliului cu privire la progresele înregistrate, inclusiv cu privire la nivelul de implicare a IMM-urilor și a întreprinderilor mici cu capitalizare medie, precum și cu privire la cheltuielile totale ale programului și ale Instrumentului de sprijin pentru Ucraina, defalcate în funcție de tipul de acțiuni și de forma contribuției Uniunii.

Comisia instituie mecanismele de monitorizare adecvate care să asigure că datele pentru monitorizarea implementării și a rezultatelor programului și ale Instrumentului de sprijin pentru Ucraina sunt colectate în mod eficient, efectiv și în timp util. În acest scop, destinatarilor fondurilor din partea Uniunii și, după caz, statelor membre li se pot impune cerințe de raportare proporționale.

(2) Până la 30 iunie 2027, Comisia întocmește un raport, pe baza unor indicatori, după caz, în care evaluează punerea în aplicare a măsurilor prevăzute în prezentul regulament și rezultatele acestora și evaluează necesitatea unei posibile revizuiri a prezentului regulament. Raportul de evaluare se bazează pe consultări cu statele membre și cu principalele părți interesate și evaluează contribuția prezentului regulament la progresele înregistrate în direcția creșterii valorii echipamentelor de apărare obținute prin achiziții publice pe bază de colaborare în Uniune, a valorii comerțului în domeniul apărării în interiorul UE și a valorii investițiilor în apărare ale statelor membre ale căror achiziții publice sunt efectuate în Uniune.

(3) Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului raportul însoțit, dacă este cazul, de propuneri legislative corespunzătoare.

Articolul 86

Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Strasbourg, 16 decembrie 2025.

Pentru Parlamentul European	*Pentru Consiliu*
Președinta	*Președintele*
R. METSOLA	M. BJERRE

Au fost făcute trei declarații privind prezentul regulament și acestea se găsesc în JO C, C/2025/6783, 29.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6783/oj, JO C, C/2025/6784, 29.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6784/oj și JO C, C/2025/6785, 29.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/6785/oj.